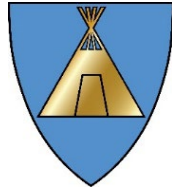

JAHKERAPORTTA 2023

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN

KAUTOKEINO KOMMUNE

Ofelaš Sámiš - Veiviseren i Sápmi

Suohkanstivrraášši 45/24, 24.10.2024

SUOHKANDIREKTEVRRRA OVDASÁTNI	3
JAHKERAPORTA ROLLA.....	5
DIEÐUT GUOVDAGEAINNU SUOHKANA – KAUTOKEINO KOMMUNE BIRRA	6
VIŠUVDNA	11
POLITIHKALAŠ STIVREN JA DOAIBMA	12
HÁLDDAHUSLAŠ STRUKTUVRA JA DOAIBMA.....	16
BAJILGOVVA JAHKEBARGGUIN JA BARGIID LOGU	17
EKONOMIJA	18
DÁSEÁRVVU, BARGIID, DBS JA ETIHKA OVDANBUKTIN	34
BUOZALMASVUOÐAJÁVKAN	38
SISDÁRKUN	40
SUOHKANDIREKTEVRRRA BARGOVEAHKA	41
KULTUVRRRA JA BAJÁSŠADDAN	54
DEARVVAŠVUOÐA JA FUOLAHUSA JAHKERAPORTA.....	FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.
TEKNIHKALAŠ OVTTADAT – JAHKERAPORTA	78
BUOLLINDOAIMMAHAT – JAHKERAPORTA.....	99

SUOHKANDIREKTEVRA OVDASÁTNI

Jahki 2023 lei Guovdageainnu suohkana – Kautokeino kommune dáfus jahki mas eai lean ekonomalaš rievdadusat - rievdadusat maid livčče galgan mearriduvvot ja čađahuvvot vai ekonomiija doalahuvvošii dássedeattus. Prošeakta “Mii čavget suittiid – Vi tar grep” galggai áigodagas borgemánu 2021 - geassemánu 2024 ráhkkanahhtit suohkana dustet daid hástalusaid maid suohkandirektevra guhká lea oaidnán boahtit, namalassii ahte jahkásaš doaibma ferte vuoliduvvot sullii 50 miljovna ruvnuin ceavzilvuoda dihte.

2023 jahkerehketdoallu loahpahuvvui negatiivvalaš netto doaibmabohtosiin mii lei 33,090 millijovna ruvno. Lea bušehterejuvvo 31,024 miljovna ruvno liigegolaheapmi hálddašanfoanddas vai šaddá

dássedeaddu. Čajehuvvoi ahte ii lean dárbu geavahit nu ollu dispensašuvdnafoanddas go rámmadoarjagis, opmodatvearus ja reantoboađuin lassánedje dietnasat bušehta ektui. Jus galggašii beassat nullii de fertešii 29,691 milj. ruvno vižžot hálddašanfoanddas. Dat lea dat 30 millijovna maid suohkandirektevra lea mánga jagi signaliseren ahte ferte geahpedit doaimmas. Dasa lassin čorgejuvvojedje ruđat čadnojuvvo doaibmafoanddain ja 9.658 mill. ruvno sirdui doibmii, mii čájeha ahte dárbu unnidit doaibmagoluid lei sullii 40 miljovna ruvno 2023:is.

Dát ii leat buorre, ja addá čielga signálaid ahte suohkana ruhtadilli ii leat ceavzil. Suohkana doaibma galgá vuodđuduvvot oktilis, jahkásaš dietnasin ja dasa lassin várrejuvvo 1,75% dietnasis vuorddekeahes ovttaskas dáhpáhusaide juogadanfoanddas.

Ođđa skuvla lea buorre skuvla, mas mii oažžut ollu rámi, muhto dat gal lea divrras suohkanii. Reanttu ja máksomearit, maid ferte noađuhit doibmii, dahket stuora oasi das maid suohkan dál ferte jahkásaččat geahpedit doaibmagoluin. Duohtavuohta lea ahte Guovdageainnu suohkana doaibmadássi lea beare allat, mis lássána bálvalusdárbu erenoamážit dearvvašvuodasuorggis ja mis lea alla vealgenoađđi.

Politiikalaččat eai mearriduvvo seastindoaimmaid 2023:is. Muhtun ossodagat leat anjke seastán ruđaid go leat doallan virggiid guorosin. Dát ii leat buorre čoavddus go dat dagaha ahte muhtun barggut eai sáhte čađahuvvot ja sii geat leat barggus fertejit ovttas jođihedjjiiguin vuoruhit makkár barggut galget čađahuvvot ja makkár barggut fertejit vuordit. Lea maid jurddašuvvon ahte bargit galget geahpedit bargomátkkiid ja áinnas searvat web-vuđot kurssaide ja čoahkkimiidda. Muhto dát eai leat dakkár doaibmabijut mat attášedje guhkesáigásaš beavttu seastima ja daid stuora rievdadusaid ektui mat fertejit dahkot jus suohkana doaimma galgá oažžut balánsii.

Dás duohko ferte politiikalaččat mearridit mii galgá vuoruhuvvot, geatnegahtti plána ferte mearriduvvot ja mánga garra doaibmabiju fertejit čađahuvvot, mat várra eai šatta bivnuhat ja dagahit rieja ja duhtameahtunvuoda sihke bargiid ja ássiid gaskkas.

Suohkan virgádii ođđa suohkandirektevra 2023:s, dasto čađahuvvojedje suohkanvállggat ja suohkanstivra oaččui 14 ođđa bissovaš lahtu suohkanstivrii ja lonuhedje sátnajođiheaddji. Vállggaid čađaheapmi lea ádjás bargu ja váldá veaháš hálddahušlaš resurssaid juohke nuppi jagi.

Guovdageainnu suohkanis leat hástalusat bargoveaga ektui, sihke buot dearvvašvuoda- ja fuolahusvirggiin, mánáidgárddiin, vuodđoskuvllas, inšenevrrain, čorgejeaddjin ja kánturbargiin geain lea dárbbášlaš gelbbolašvuoha. Mii fertet geahčadit rekrutterema ja doalahandoaibmabijuid vejolašvuodaid,

bargu álggahuvvui 2023:s. Šaddá almmatge duodalaš hástalussan mearridit rekrutteren- ja doalahanpáhka seammás go doaibma galgá geahpeduvvot 50 miljovna ruvnnuin.

Lea hástalus oažžut suohkanii bargiid geain lea rievttis gelbbolašvuohta, dát guoská buot virggiide. Gelbbolašvuohta lea dehálaš, erenoamážit vai oažžut beaktilis doaimma mii nagoda čađahit daid bargguid maid unna suohkanaš galgá nagodit gustovaš gáibádusaid mielde.

Guovdageainnu suohkan lea čakčat 2023, lassánan gáibádusaid dihte, álggahan ovttasbarggu Kárášjoga gielddain. Suohkanovttasbargu addá dan guovtti sámi suohkanii buoret vejolašvuođa joatkit sierra suohkanin maiddái boahtteáiggis. Juovlamánus mearriduvvui ahte NAV Guovdageaidnu ja NAV Kárášjohka galgai ovttahttojuvvot NAV Ávjovárrin.

Guovdageainnu ássiidlohku lea bisson stáđđáset go dan maid SGD lea rehkenastán, muhto - lohku njiedjá ja čoahkkádus rievdá. Leat unnit olbmot geat leat bargoagis, unnit olbmot geat leat fertiilaagis ja boarrásiid lohku geat dárbbasit veahki ja divššu lassána roahat seammás go mánnáoažžunlohku njiedja sakka, namalassii mánát mánáidgárddiin ja vuodđoskuvllain. Rievdadusat buktet hástalusaid buot suohkanlaš bálvalusaide.

Buozalmasjávkan suohkanis lea beare allat, jagi 2023 lea dat 14,52%, jávkan lea veahá njiedjan 2021 rajes, go dalle lei 14,61%. Dat lea aŋkke beare allat, ja ferte bidjat fokusa vejolaš doaibmabijuide mat sáhttet geahpedit buozalmasjávka.

Suohkandirektevra ii aŋkke oainne dilálašvuođa seavdnjadin, muhto háliida muittuhit ahte rievdadusat mat leat vuordimis Guovdageainnu suohkanis mearkkašit ahte buohkat fertejit leat mielas dohkkehit ahte fálaldagat gáržžiduvvojit, šaddet ođđa bargovuogit, eanet digitaliserejuvvon bálvalusat ja suohkanlaš bálvalusaid vuostáiváldima/geavaheami ovddas lassánit mávssut.

Karin Hætta, kommunedirektør

18/9.2024

JAHKERAPORTA ROLLA

Jahkeraporta galgá addit bajldas gova organisašuvnnas ja lea oassin organisašuvnna ollislaš plánemis. Raporta galgá addit čoačkáigeasu álbmotválljen ársiidda ja suohkana ássiide, earret eará plánaid stáhtusa birra, ulbmilolahusa birra ja movt daid galgá olahit dahje movt dat leat olahuvvon, ja investeremiid birra mat leat mearriduvvon ovddit jagi ekonomijja- ja doaimaplánas. Suohkanlága § 14 - 7:s bohtá ovdan maid raporta galgá sisttisdoallat:

- Organisašuvnna ekonomalaš dilli ja viidáset ovdáneapmi
- Mearkkašahtti spiehkasteamit jahkebušeahtas galget čilgejuvvot ja juolludemiid eavttut galget bohtit ovdan
- Ulbmilolahus - dilálašvuođat mat bohtet ássiide buorin
- Čalmmustahttit makkár doaimmat plánejuvvojit ja makkár doaimmat leat čađahuvvon sihkkarastin dihte alla etihkalaš standárdda
- Čilget movt organisašuvdna ollašuhttá bargoadi geatnegasvuođa dásseárvo- ja vealahanlága § 26 vuodul

Suohkanlágas § 25-2 bohtá ovdan ahte suohkandirektevra galgá raporteret suohkanstivrii siskkáldas dárkkisteami ja stáhtalaš bearráigeahču bohtosiid birra unnimusat oktii jahkái.

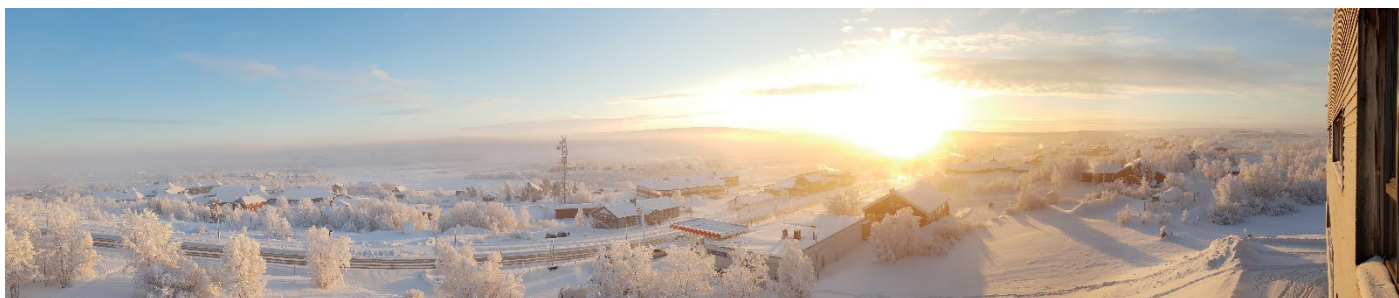
Raportta vuosttaš oasis leat fáktadieđut suohkana birra, logut vižžon SGD:s. Dasto čájehuvvo organisašuvnna ollislaš govva, ovdalگو raporta juhkkjuvvo ovttagaid mielde mas jođiheaddjit čilgejit iežaset bálvalussurggiid ja ovdáneami ja doaimmaid birra mat ledje ovddit jagi. Čilgehusa vuolggasadjin galgá leat ulbmilolaheapmi ekonomijjaplána dohkkehuvvon ulbmiliid ektui, mas lea vuolggá suohkanplána servodatoasis.

Plánaid sisdoallu lea goallostuvvon dego árpun ja galgá čalmmustahttit organisašuvnna oktavuođaid ollislaččat.

Den røde tråden

DIEĐUT GUOVDAGEAINNU SUOHKANA – KAUTOKEINO KOMMUNE BIRRA

1. govva: Guovdageainnu suohkan

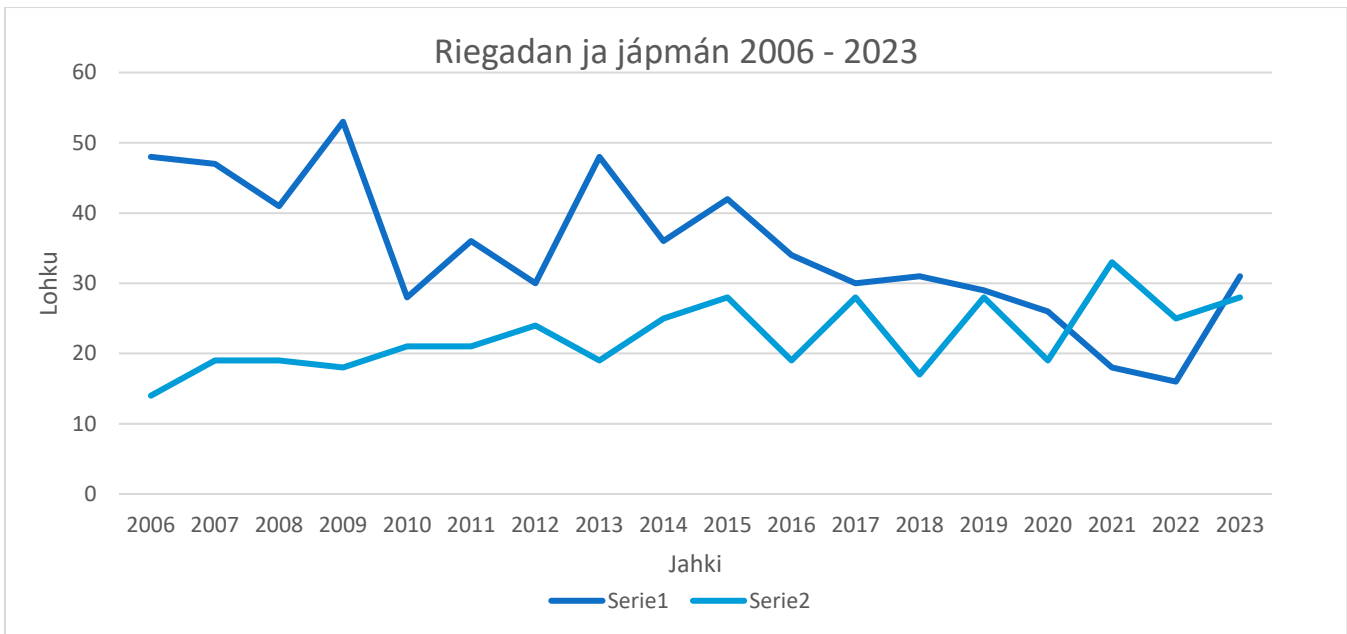
ÁLBMOT

Olmmošlogu rievdan

	1. kvartála 2021	1. kvartála 2022	1. kvartála 2023	2. kvartála 2023	3. kvartála 2023	4. kvartála 2023
Álbmot kvartála álggus	2920	2877	2847	2842	2830	2836
Riegáduvvon	0	6	11	10	6	4
Jápmán	6	4	10	6	5	7
Riegádanbadjebqza	-6	2	1	4	1	-3
Sisafárren	4	5	4	3	7	7
Olggosfárren	3	2	1	4	1	2
Sisafarren sisriikas	16	26	18	15	34	22
Olggosfárren, sisriikas	24	26	27	30	35	13
Olmmošlaskan	-13	5	-5	-12	6	12
Álbmot loahpas kvartála	2907	2882	2842	2830	2836	2848

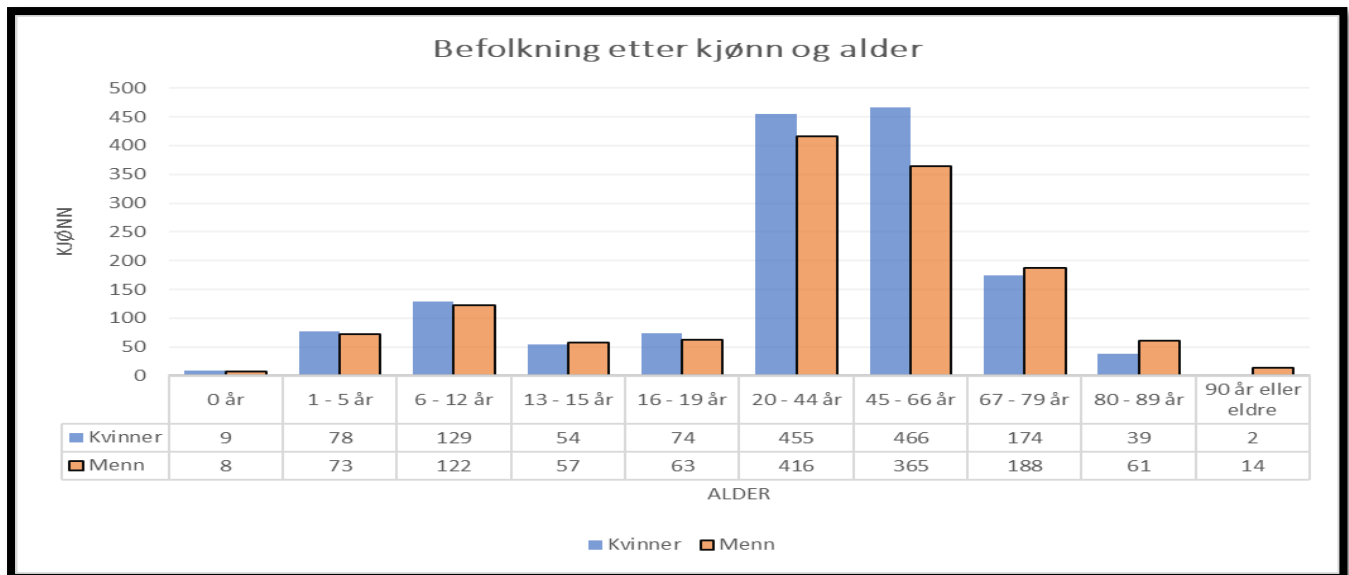
Tabella 1: Čájeha movt olmmošlohku lea rievdan maŋemus golmma jagis

Gáldu: SSB

1. figuvra: Riegádan ja jápmán Guovdageainnus 2006 – 2023

Gáldu: kommuneprofil.no

2. figuvra: Olmmošlohku sohkabeali ektui

Gáldu: SSB

VURDOJUUVON OVDÁNEAPMI

Álbmotlohku 2023

2 731 ássi

Álbmotlohku 2050

2 528 ássi

Gáldu: Statistisk sentralbyrå

ORROT MÁRKÁNBÁIKIS

1459 olbmo (51,22 %)

AREÁLAGEAVAHEAPMI (2023)

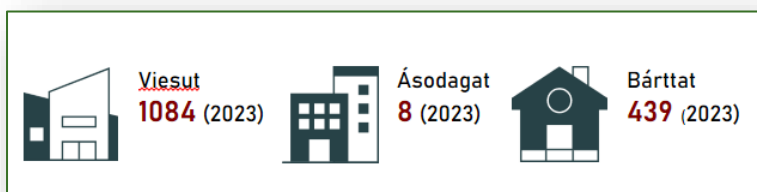
Areálat maid luottat gokčet

2,66 kvm

Areálat maid viesut gokčet

0,34 kvm

VIESUT

VIESUT 2023:IS **1084**

OĐĐA VIESUT 2023 **8** (12 2022:IS)

Ássit juohkke báikedoalus
2.5 olbmo (2023)

Orrot gáržásis
15,4 % (2023)

MÁNÁT JA NUORAT (2023)

Mánát gain lea mánáidgárdesadji (1 – 5 agis)

100 %

SAÁO OAHPPIT

36 skuvlamáná (27 skuvlamáná 2022:is)

GOVVA VIŽŽOJUUVON: [HTTPS://ULLEVAL.OSLOSKOLEN.NO/NYHETSARKIV/TILBUD-TIL-BARN-OG-UNGE/](https://ulleva.osloskolen.no/nyhetsarkiv/tilbud-til-barn-og-unge/)

Oahppit geat ožžot skuvlasáhtu

26.6 % (20.8 2022:is)

Girjjit luoikkahuvvon girjerádjosis

1 284 girjji (2023)

Oassi mánáin geat servet suohkanlaš musihka – ja kulturskuvlii

7.9 %

OSKU

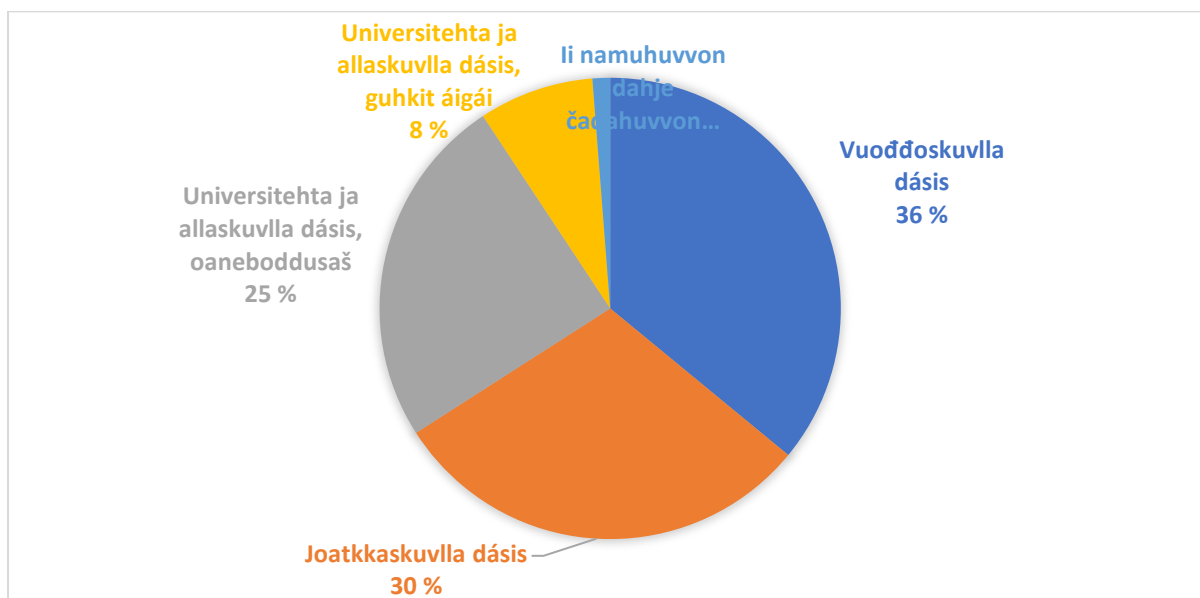

Miellahttovuohta ja gullevažvuohta Norgga girkui

85,7 % (83 % 2022:IS)

BARGU JA OAHPPU

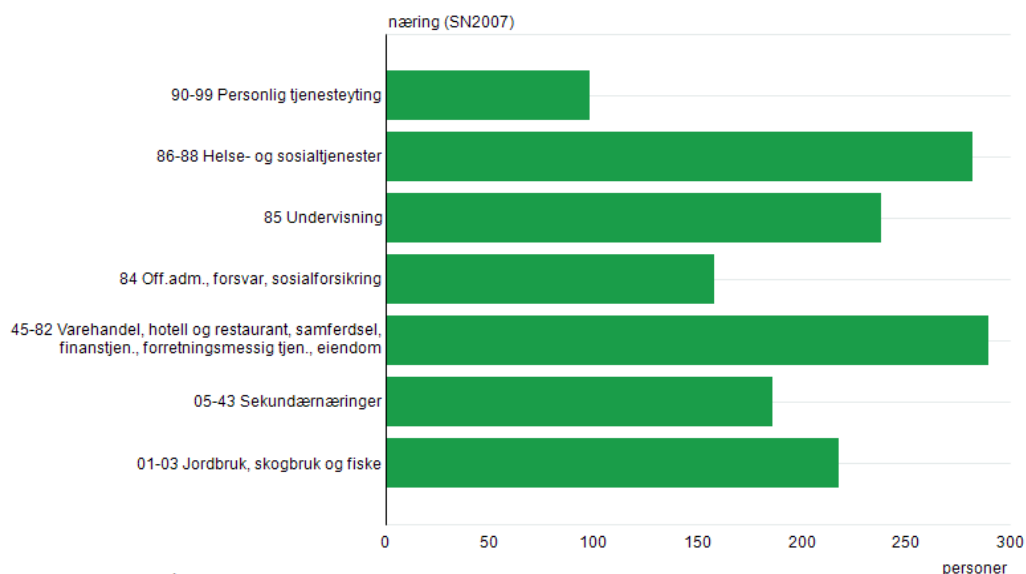
Alimus čađahuvvon oahppu

3. figuvra: Álbmoga oahppodási mat leat badjel 16 jagi

Gáldu: SSB

Gos guovdageaidnulaččat barget

Mátkkošteapmi barggu oktavuodas (2023)

251 olbmo mátkkoštit bargui eará suohkanii

99 olbmo mátkkoštit bargui Gdg. suohkanii

SUOHKANA EKONOMIJA

Suohkana doaimmasisabođut juohke ássi nammii **138 572** NOK (2022)

Suohkana doaimmagolut juohke ášši nammii **132 204** NOK (2022)

Gáldu: [Kommuneprofilen.no](https://kommuneprofilen.no)

Guovdageainnu suohkan – ofelaš Sámis

Guovdageainnu suohkan lea ja galgá leat ovddasmanni suohkan Sámis. Guovdageainnu suohkan lea nubbi dan guovtti suohkaniin gos stuora oassi álbmogis hupmet sámegeiela, ja Guovdageainnu suohkanis lea stuora ovddasvástádus hálldašit sámi giela ja kultuvrra, mii lea erenoamáš árbi buolvvas buvvii. Višuvdna govvida dáhtu ja sávaldaga ovddidit Guovdageainnu suohkana geasuheaddji sámi servodahkan sihke ássiide ja ealáhusaide, ja galgá maiddá leat sadji sidjiide orrut dáppe geat eai hálldaš sámegeiela.

2. Govva: Suohkanviessu Seainnis lea Máret Ánne Sara dáidda

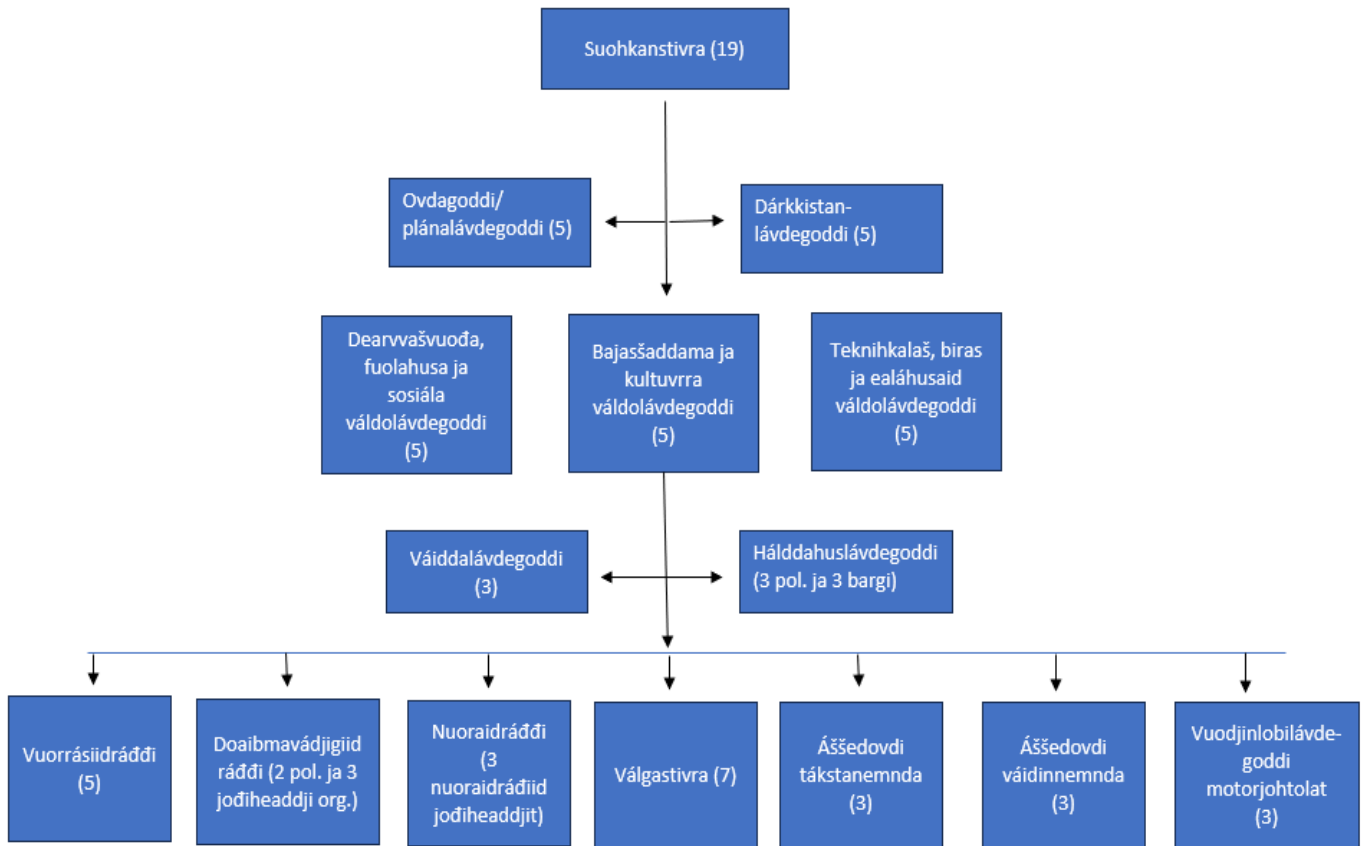
Váldomihttu:

Sámi bealis lea čiekŋalis gullelašvuohta min servodahkii ja dat oidno buori muddui suohkana doaimmain. Mánŋga fágasuorggis deattuhuvvo gelbbolašvuohta sámi gielas ja kultuvrras, ja plánat ja strategiiat ráhkaduvvojit sámi perspektiivva vuodul ja suohkana viidásetovddideami vuodul sámi servodaga guovddážin. Vaikko váldodeaddu lea sámevuoda seailuheamis, de lea aŋkke dehálaš ahte norgga kultuvra beassá doaibmat sámevuoda bálddas. Go ávkkástallá buoremusat goappaš kultuvrrain, de oažžu buori servodaga gos buohkat sáhttet eallit, mii fas addá buriid oalgeváikkuhusaid loaktimii ja orrunhállu.

Bargu addit buriid fálaldagaid suohkan ássiide joatkašuvvá, dilálašvuodát láchčojuvvojit nu ahte ealáhusain galget leat dássedis ja buorit rámmaeavttut, ja ahte kultuvra- ja astoáiggefálaldagat galget viidut nu ahte buot agi ássit sáhttet searvat dasa.

Ovttasdoaibmama ja oktasaš ulbmillaš rahčamušaid bokte mii lea vuodđuduvvon movtta, ilu ja gelddolašvuoda ala, galgá Guovdageainnu suohkan ovdánahttojuvvot ja šaddat geasuheaddji ássanbáikin sihke dálá ássiide ja sidjiide geat fárrejit dohko.

POLITIKKALAŠ STIVREN JA DOAIBMA

4. figuvra: Politikkalaš organiseren

3. Govva: Suohkanstivra 2023 - 2027

OPPALAŠGOVVA POLITIHKALAŠ ORGANISEREMIS VÁLGAÁIGODAHKII 2023 - 2027:

	Áirasat:	Várreáirrasat:
Guovdageainnu Johttisápmelaččaid listu/ Kautokeino Flyttsame- liste (JSL)	1. Anders S. Buljo 2. Ole-Anders Turi 3. Berit Marie P. E. Eira 4. Ellen Sara M. Pulk 5. Mai-Lis Eira	1. Henrik A. Sara 2. Inga Marja A. Lango 3. Mahtte Ante M. Sara 4. Ol Johan Gaup 5. Inga Gunhild A. Buljo Kemi 6. Inga Anne Karen Sara 7. Johannes Daniel A. Gaup 8. Inga Maybritt Bongo
Guovdageainnu Sámilistu: (GSL)	1. Elle Mári Dunfjell Oskal 2. Nils Johan Heatta 3. Ellen Kari Anti Sara	1. Maren Benedicte N. Storslett 2. Elle Ravdna Näkkäläjävri 3. Johan Daniel I. Turi 4. Anna-Katri Helander 5. Ellen J. Sara Eira 6. Aslak Mikkelsen Sokki
Árja:	1. Laila Susanne Vars 2. Nils Ole N. Skum	1. Aslat Ante Larsen Gaino 2. Hilde Martinsen Pulk 3. Robert Hætta 4. Roy Arild Rasmussen 5. Ole Mikkel I. Pulk
Olgešbellodat/ Høyre: (O/H)	1. Anders J. Bals	1. Anni-Rauna Triumf 2. Isak Henrik N. Eira 3. Anders A. Sara 4. Anders Isak A. Oskal
Bargiidbellodat/ Arbeiderparti: (BB/AP)	1. Johan Vasara 2. Marja Elise M. H. Eira 3. Inger Marit Bongo 4. Nils Arne Hætta	1. Isak Mathis Buljo 2. Jørn Erik Grape Furuly 3. Jan Even Hætta 4. Klemet Utsi 5. Anna Margrethe Bæhr Hætta 6. Nils Johan A. Gaup 7. Marit Breie Henriksen
Guovdageainnu Dáloniid listu/ Kautokeino Fastboendes Liste: (GDL)	1. Klemet Erland Hætta	1. Isak Mathis O. Hætta 2. Ole Klemet Anders Hætta 3. Berit Inga Eira 4. Lise N. Siri
Guovddášbellodat/ Senterpartiet: (GB/SP)	1. Jon Evald Hætta	1. Inga Biret Marja Triumf 2. Nils Andreas Eira Tornensis 3. May-Torill Hætta Siri 4. Klemet Klemetsen
Gurutbellodat/ Venstre: (G/V)	1. Isak Ole J. Hætta	1. Berit Anne Sara Triumf 2. Odd Mikael A. Hætta 3. Gunn Elisabeth Kristensen 4. Janne Eilen Mienna Guttorm
Ovddádusbellodat/ Fremskrittspartiet: (FrP)	1. Ellen Inga Kristine Hætta	1. Arvid Elvenes 2. Per Anders Vik 3. Jo Magne Hætta 4. Ellen Anna Buljo Stabursvik

OANEHIS STÁHTUS GEAHČADEAPMI

SUOHKANSTIVRA

2023:s ledje suohkanstivrras 4 suohkanstivračoahkkima, gos okta čoahkkinn lei konstitušuvdnačoahkkinn. Suohkanstivra lea meannudan 90 ášši. Jagi ovdal, 2022:s, ledje suohkanstivrras 5 čoahkkima gos meannudedje 68 ášši.

OVDAGODDI

Guovdageainnu ovdagottis leat 5 lahtu. Ovdagoddi lea maid dai suohkana plánalávdegoddi, gč. KST ášši 13/19.

Ovdagottis ledje 2023:s 9 čoahkkima gos meannudedje 42 ášši. 2022:s ledje oktiibuot 9 čoahkkima gos meannudedje 42 ášši. 2021:s ledje 11 čoahkkima ja meannudedje 58 ášši. 2020:s ledje 7 čoahkkima ja meannudedje 60 ášši. 2019:s ledje 8 čoahkkima gos meannudedje 53 ášši.

EARÁ LÁVDEGOTTIT

LÁVDEGOTTIT	2023 čoahkkimat	2023 áššit	2022 (Čoahkkimat - áššit)
Kultuvrra, ealahusa ja teknihkalaš váldolávdegoddi	3	5	7 - 47
Bajásšaddama, dearvvašvuoda ja sosiála váldolávdegoddi	3	17	4 - 29
Dearvvašvuoda, fuolahusa ja sosiála váldolávdegoddi	1	7	0 - 0
Teknihkalaš, biras ja ealahusa váldolávdegoddi	1	10	0 - 0
Kultuvrra ja bajásšaddama váldolávdegoddi	1	9	0 - 0
Hálddahuslávdegoddi	3	14	3 - 13
Bargobiraslávdegoddi	1	8	1 - 2
Nuoraidráđđi	3	6	1 - 2
Válgastivra	2	7	0 - 0
Doaimmavádjigiidráđđi	3	8	4 - 11
Vuorasiidráđđi	3	11	5 - 17
Váiddalávdegoddi	0	0	1 - 2
Áššedovdi tákstanemnda	6	37	3 - 19
Áššedovdi váidinnemnda	1	1	0 - 0
Vuodjinlobilávdegoddi	11	656	15 - 655

SOHKABEALPERSPEKTIIVA POLITIHKAS

Suohkanstivraválgga 2023 boadus lei ahte 9 nissonolbmo bohte suohkanstivrii. Nissonoassi lea 47,36%. Ovdagotti 5 lahtu gaskkas ledje 2 nissonolbmo. Dat addá nissonoasi 40%.

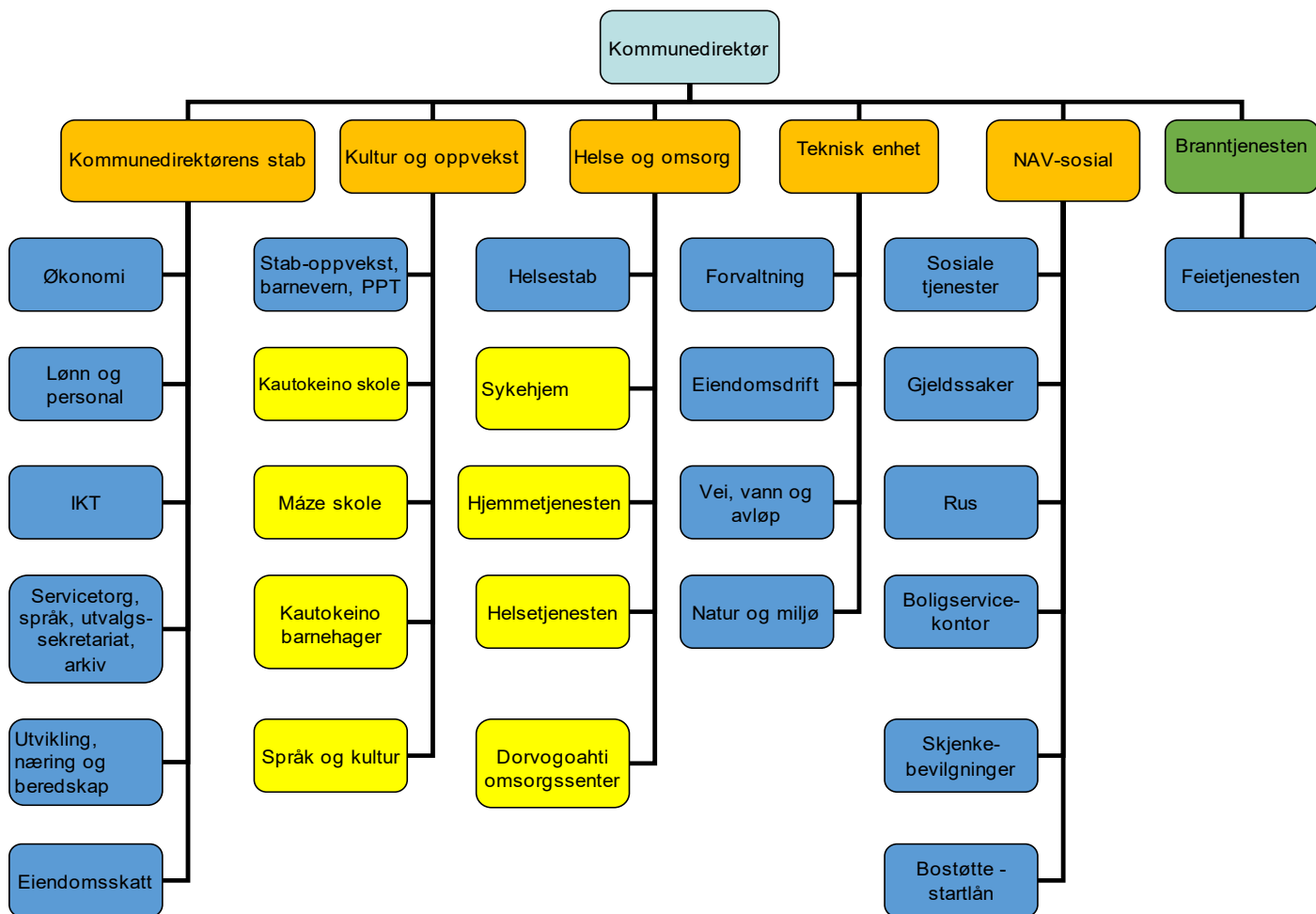
POLITIHKALAŠ DOAIBMA 2023:IS

Earret láhkageatnegahtton áššiid meannudii suohkanstivra earret eará:

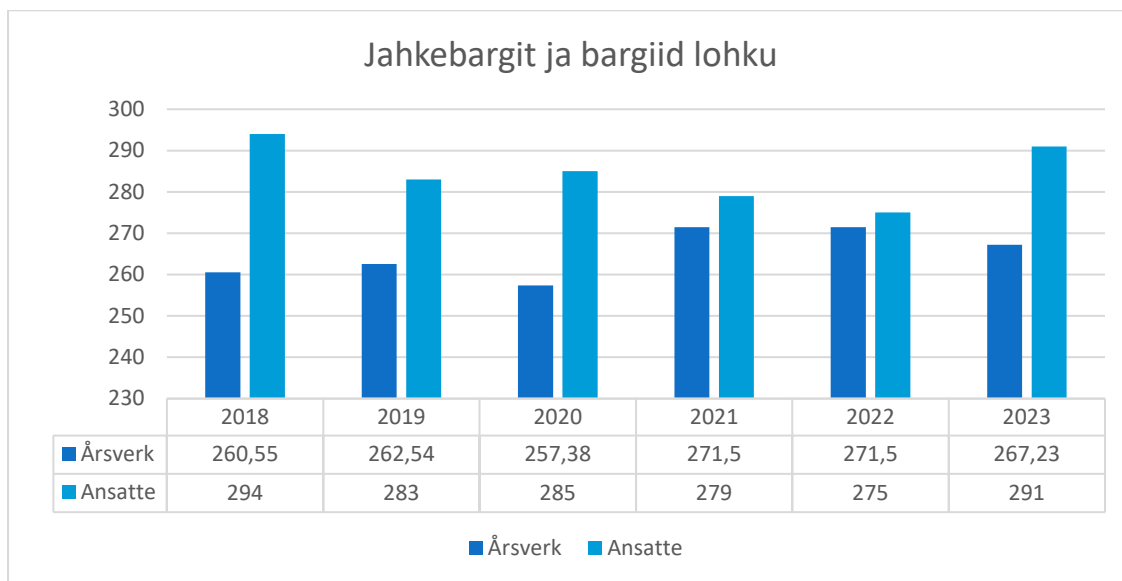
- Lobálašvuodadárkkisteamigáibádus suohkanstivraáššis 68/22
- Johan Mathis M Sara ja Marit Turi Sara – Oastit suohkanlaš láigotomtta
- Loahppameannudeapmi – Guovllureguleren KBA1
- Viiddiduvvon strategalaš suohkaniidgaskasaš ovttasbargu Kárášjoga ja Guovdageainnu suohkaniid gaskka - intenšuvdnasoahpamuša dahkan

- Buorre ovttasdoaiman Guovdageainnu suohkanis
- Etihkalaš njuolggadusat bargiide ja álbmotválljejuvvo áirasiidda
- Kvalitehtavuogádat “Ofelaš”
- Suohkandirektevrra dieđáhus - diehtujuohkin suohkanstivraášši 53/22 ektui
- Cealkámušat Davvi-Romssa bieggafápmoplánii
- Čáhce- ja rufedivadiid lánkaásahusaid ođasmahttin
- VEFAS IKS - Ođastuvvon fitnodatšiehtadus ja eaiggátšiehtadus
- Gáiddusoahpahusfálaldat Guovdageainnu suohkanis
- Láigoheamis eaiggádeapmái (leie til eie)
- Niilas AS – dárjudanlobi guhkideapmi
- Hálddahušrevisuvdna - Ovttasdoaiman olggosčálihangearggus pasieanttaid birra
- Heaittihit bargolávdegotti – dearvvašvuohta ja fuolahus
- Ávjovárre suohkaniidgaskasaš politihkalaš ráđit
- Giliovdánanšiehtadus
- Áššálaš politihkalaš digaštallan válgagiččus - Válgalohpáduš 2023
- Duođastusguovddáš Mázes – doarjjaohcan ovdadutkosii
- Suohkandirektevravirggi čielggadeapmi
- Cealkámuš olmmošvuoigatvuođa rihkkumiidda
- Mánáidsuodjalusa dilálašvuođaraporta 2022
- Gáiddusoahpahuš strategiiaplána Guovdageainnu suohkanis
- Sámi luondduviesu ásaheapmi Guovdageidnui (Meahcceguovddáš)
- Šiehtadus verddesuohkaniid ovttasbarggu birra NAV-bálvalusaid hárrái Guovdageainnu ja Kárašjoga suohkaniid gaska
- Báhtareaddjit ásaideapmi 2024
- Báktehári valástallanhálla geavaheapmi
- Guovdageainnu mátkelbmilstrategiija 2030 guvlui
- Fitnodatšiehtadusa rievdadeapmi - Oarje-Finnmárkku bearráigeahččanlávdegoddi
- KomRev NORD IKS – Ođđa fitnodatšiehtadus 01.01.2024
- Neahttageavaheapmi - Ofelaš sosiála media geavaheapmái Guovdageainnu suohkana bargiide ja politihkkáriidda
- Suohkana advokáhta proseassaáššemeannudeami birra

HÁLDDAHUSLAŠ STRUKTUVRA JA DOAIBMA

Suohkana bajimus jodiheaddji lea suohkandirektevra, geas lea bajimus ovddasvástádus raporteremis suohkanstivrii. Dasto lea organisašuvdna juhkkjuvvon guđa ovtadahkii, ja earret buollima, de lea suohkanhoavda gii jodiha juohke ovtadaga. Buollinbálvalusa jodiha buollinjoavda fágahoavdan ja dieđiha njuolga suohkandirektevrii. Kultuvrra ja bajásšaddama ja dearvvašvuoda ja fuolahusa doaimmaid jodihit doaimmajodiheaddjit, geat raporterejit ovtadaga suohkanjodiheaddjiide.

5 figuvra: Jahkebargit (årsverk) ja bargit gaskal 2018 ja 2023

Suohkanis ledje 5 unnit bargi 2023:s, ja unnoi 30 jahkebargguin 2022 rájes 2023 rádjái. Bargiid ja jahkedoaimmaid logut rievddadit jagi mielde ja logut tabeallas leat vižžon 31.12. Dainnago logut rievddadit jagis jahkái, de lea unnán vejolašvuohta buhtastahttit loguid jagis jahkái. Dat stuora erohusat bohtet ollu das go leat erohusat oasseáigevirggiin ja das man ollu bargit barget oasseáigevirggiin. Sadjásaččat eai váldojuvvo mielde meroštallamii, muhto jagi mielde šaddet mealgat eanet bálkálhput go tabealla čájeha.

VÁLDOLOGUT

Doaibma- ja ekonomijaplánat hábmejuvvojit dainna áigumušain ahte duohta stivren čuovvu čuovvovaš ekonomalaš mihttologuid. Guovdageainnu suohkanstivra lea mearridan čuovvovaš mihttologuid:

1. Sihkkarastin dihtii ceavzilis suohkanekonomiija galgá hálddašanofoanda ovdal ekonomijaplánaáigodaga loahpa leat unnimusat 6% brutto doaibmaboáđuin
2. Sihkkarastin dihtii ceavzilis suohkanekonomiijii galgá doaibmabušehta sisaboáđuid ja goluid balánsa heivehuvvot netto doaibmabohtosii mii lea unnimusat 1,75% suohkana brutto doaibmaboáđuin.
3. Sihkkarastin dihtii ceavzilis suohkanekonomiija, de galgá boahhteáiggi loatnaváldimii heivehit ovtta vealgedási - loatnavealgi brutto doaibmaboáđu proseantan - mii guhkit áiggi vuollái ii berre leat badjel 65%.

Ulbmil ruđalaš mihttologuiguin/doaibmanjuolggadusaiguin lea čalmmustahttet maid dárbbáša go galgá bisuhit buori ekonomiija áiggi badjel, ja geavahit dán vuodđun ekonomijaplánen- ja bušeahhtaproseassa mearrádusas. Mihttologut leat ekonomalaš doaibmannávcca mihttomearri áiggi badjel. Suohkanat main lea buorre ekonomiija ja buorre ekonomalaš doaibmanvejolašvuodát, sáhttet gáržžidit doaimmaid dahje gáržžidit vuorddekeahtes dáhpáhusaid dainna lágiin ahte geahpedit doaibmabohtosa dahje geavahit várreruđaid, almmá ahte dat ii váikku njuolgut bálvalusfálaldahkii. Doaibmanjuolggadusaid hábmema vuodđun leat suohkaniid ja fylkkasuohkaniid ekonomiija teknikalaš meroštallanlávdegotti (TBU) rávvagat.

Disposišuvdnafoandaid čoavddalogut ja netto doaibmaboáđus leat bures siskkobealde dohkkehuvvon doaibmanjuolggadusaid. Netto doaibmaboáđus lea negatiiva, ja muitala ahte doaibma ii nagot vuodđudit iežas dušše doaibmasisaboáđuiguin, muhto lea sorjavaš jus foandarudat geavahuvvojit.

Loatnageatnegasvuotta lassána ja suohkaniid vealgedássi lea ollu badjel dohkkehuvvon mihttologu mii lea 65% brutto doaibmaboáđuin.

DOAIBMANJUOLGGADUS 1 – DISPOSISJUVDNAFOANDA

Disposišuvdnafoanddat leat seasttojuvvon ruđat maid sáhttá friddja geavahit ruhtadit doaibma- dahje investerengoluid ja mat leat várrehussan dustet sihke bálvalusdárbbuid ja reantodási molsašumiid. Dat addá maiddá doaibmanfriddjavuođa geavahit daid vejolašvuodaid mat leat ja ieškapitála boahhtevaš háhkamiidda. TBU mielas lea dárbbášlaš ahte suohkana doaibmaboáđus guhkit áigge badjel lea sullii 1,75 proseanta jus galget báhcit doarvá ruđat investeremiidda, ja jus galgá leat buorre ekonomiija guhkit áiggi vuollái.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Brutto driftsinntekter	321 669	329 183	333 729	357 137	381 270	392 764	413 177
Disposisjonsfond 31.12	16 578	19 209	26 368	51 516	73 061	87 361	58 736
<i>Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter</i>	<i>5,2 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>7,9 %</i>	<i>14,4 %</i>	<i>19,2 %</i>	<i>22,2 %</i>	<i>14,2 %</i>
<i>Måltall</i>			<i>6,0 %</i>	<i>6,0 %</i>	<i>6,0 %</i>	<i>6,0 %</i>	<i>6,0 %</i>

DOAIBMANJUOLGGADUS 2 – NETTO DOAIBMABOÁÐUS

Netto doaibmaboáđus čájeha doaibmavuollebáza maŋnelgo reanttuid ja oassemávssuid lea máksán, ja dat čájeha maid suohkan ferte váldit foandarudain vai sáhttá ruhtadit doaibmagoluid dađistaga go bohtet. Netto doaibmaboáđus lea vuodđoindikáhtor ekonomalaš doaibmanfriddjavuhtii ja TBU rávvagiid mielde berre dat leat badjel 1,75% brutto doaibmasisaboáđuin.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat (<i>negativt tall er merforbruk</i>)	9 453	19 257	18 039	22 172	242	8 584	-33 090
Brutto driftsinntekter	321 669	329 183	333 729	357 137	381 270	392 764	413 177
<i>Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter</i>	2,9 %	5,8 %	5,4 %	6,2 %	0,1 %	2,2 %	-8,0 %
<i>Måltall</i>			1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %

DOAIBMANJUOLGGADUS 3 – VEALGEDÁSSI

Vealgedássi čájeha oktavuoda gaskal brutto loatnavealggi ja brutto doaibmasisaboádu earret ruhtadandietnasiid, ja lea dehálaš čoavddalogut suohkana doaibmanfriddjavuhtii. Álggahanloatna ja loatna gaskaruhtadit iešruhtaduvvon proševttaid ii leat mielde reantoguoddi vealggi reantodási meroštallamis. Suohkan ii leat jahkemolsumis 2023 siskkobealde mearriduvvon mihttologu. Vealgedássi lassáneapmi mearkkaša ahte suohkanat šaddet geavahit eanet ja eanet ruđa reanttuide ja máksomeriide ja nu unno ruhta eará doaimmaide. Dasa lassin leat suohkan rašibut jus reantut loktanit.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lånegjeld	206 031	202 116	221 031	204 107	406 613	544 166	540 712
Brutto driftsinntekter	321 669	329 183	333 729	357 137	381 270	392 764	413 177
<i>Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter</i>	64,1 %	61,4 %	66,2 %	57,2 %	106,6 %	138,5 %	130,9 %
<i>Måltall</i>			65,0 %	65,0 %	65,0 %	65,0 %	65,0 %

	2019	2020	2021	2022	2023
Rentebærende gjeld	178 711	190 007	333 544	458 595	441 922
Brutto driftsinntekter eks. selvkost	318 437	339 869	363 584	375 164	395 133
<i>Rentebærende gjeld i % av brutto driftsinntekter</i>	56,1 %	55,9 %	91,7 %	122,2 %	111,8 %
<i>Måltall</i>				65 %	65 %

Go galga dulkot doaibmanjuolggadusa netto loatnavealggi, de lea dehálaš ahte dat ii gehččojuvvo sierra, muhto dat berre gehččojuvvot ovttas netto doaibmabohtosiin ja disposišuvdnafoanddain. Vaikko disposišuvdnafoanda leage siskkobealde mearriduvvon ulbmilloguid, de dagaha negatiiva netto doaibmaboáduš ja loatnaoasi lassáneapmi ahte suohkan ii nagot oláhit disposišuvdnafoandda čadnojuvvon ulbmillogu boahtteáiggis.

DOAIBMAREHKETDOALLU

OBBALAČČAT

2023 doaibmarehketdoallu gárvvistuvvui negatiivvalaš netto doaibmabohtosiin 33,090 miljovna ruvnno ovddas. Unnit ruhtageavaheapmi bušehta ektui dagaha 1,33 miljovna ruvnno, ruhtasubmi mii ollásit lea bidjon disposišuvdnafondii. Investerenrehketdoallu gárvvistuvvo 0 ruvnno boáduš.

Netto negatiiva doaibmaboáduš, mii lei 33,090 miljovna, čájeha ahte lea doaibma mii lea vuodđuduvvon ovddit jagiid várrejuvvon ruđaiguin, ii ge doaimmahuvvo jotkkolaš doaibmaboáduiguin. Dakkár ovdáneapmi ii leat ceavzil. Bušehtas lei biddjon 30,966 miljovna ruvnno netto geavaheapmi disposišuvdnafoanddas ja 1,570 miljovna netto geavaheapmi čadnon doaibmafoanddaiguin ruhtadit plánejuvvon doaimmaid 2023:s. Doaibmagolut ledje mealgat stuoribut go bušehterejuvvon, muhto lassidietnasat rámmadoarjagiin, reantoboáduin ja opodatvearru gádjo bohtosa ja dagahii ahte golaheapmi šattai veaháš unnit 2023:s. Dálá doaibmadássi lea allat, ja bálvalusdárbu mii dađistaga stuorru ja alla vealgenoađđi čuohcá ekonomiiiii vel eanet.

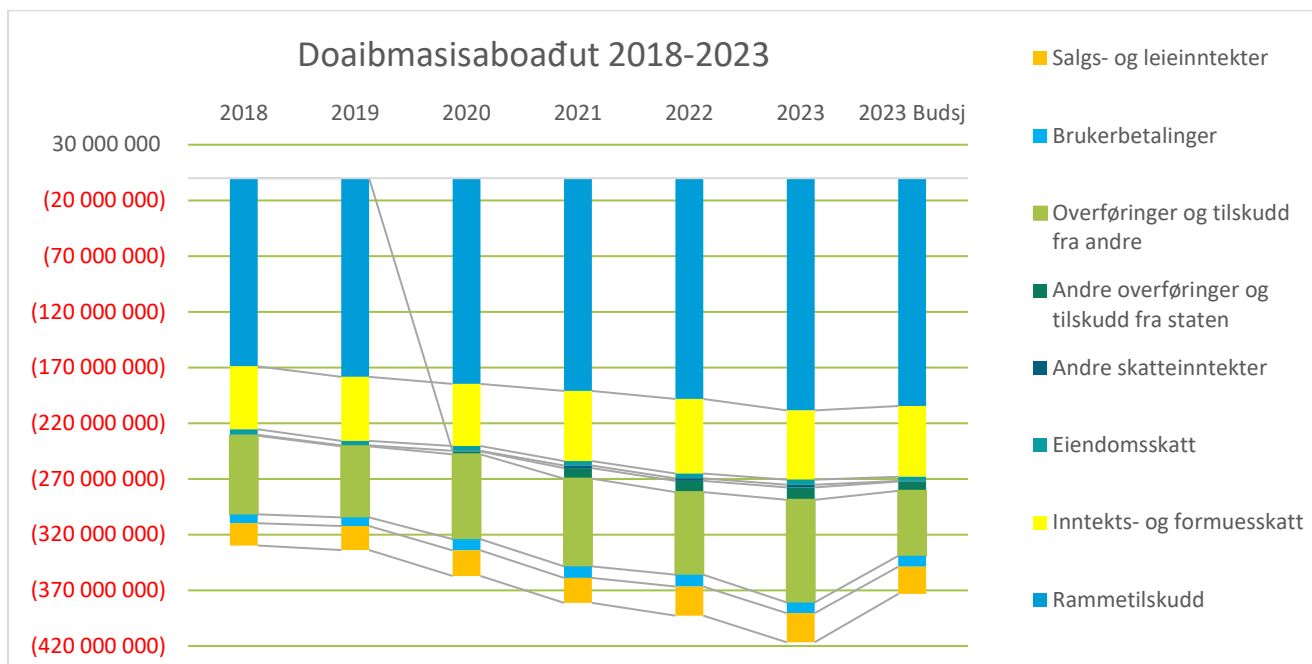
BÁLKÁ- JA HADDEGOARGDUN:

Bálká- ja haddegoargnun meroštallojuvvui 2023 álgobušehtas 3,7%, mas bálkágoargnun lei 4,2%. Suohkanlaš defláhtora meroštallamat leat leamaš eahpesihkkarat 2023:s, ja leat divvojuvvon dán jagi mielde. Dalle go stáhtabušehta diehtujuohkin 2024 birra ovddiduvvui golggotmánus 2023:s, lei suohkana

bálká- ja haddegoargnun meroštallojuvvon lassánit 4,5%, mas bálkágoargnun meroštallan lei 5,4%. KS-guovllus loahpahuuvui gaskamearalaš jahkebálkágoargnun áigodagas 2022-2023 5,6%:in.

DOAIMSABOĀÐUT:

Dienasdási lea lassánan jámma manjmuš 6 jagi. Stuorámus ovttaskas lassáneamit 2022 rájes 2023 rádjai bohte rámmadoarjagiiguin ja fievrridemiiguin ja doarjagiiguin eará ásahtusain. Rámmadoarjaga lassáneapmi lei veaháš alit go vurdojuvvon, muhto lea álo eahpesihkkaris dilli riikka vearuid ovdáneami geažil. Fievrrideamit ja doarjagat earáin lea hástalus bušeahttaoktavuođas ja bušeahttaspiehkasteapmi ii leat eahpelundolaš. Rámmadoarjja dagaha 50% sisabohtun ja ovttas vearrosisabođuiguin dahket dat 65% suohkana doaimmabođuin.

7. figuvra: Geahčastat manjmuš 6 jagi doaimmabođuin

RÁMMADOARJAGAT JA VEARROSISABOĀÐUT:

Eahpesihkkaris ekonomalaš vejolašvuodát mielddisbukte stuora eahpesihkarvuoda vearrolohkamiid ja rámmadoarjagiid meroštallamiidda. Vearromeroštusat bušeahtas ledje geahpeduvvon ja vurdojuvvui ahte alla veardodási divvojuvvo ovddit jagiid. Vearroárvvoštallamat leat vuodduuvvon KS:a einnostusmodellii veardodietnasiid meroštallamis, almmá makkárge justeremiid haga modeallagáibiduvvon vearroárvvoštallamis.

Vearrosisabođut geahpeduvvojedje nugo vurdojuvvui 2022:s, veardosisabođut šadde 4,8 miljovna ruvno unnit. Geahppáneapmi lea 7,2% unnit go riikka gaskamearri, 4,7%. Vearrosisabođut oktiibuot leat 0.24 miljovna ruvnu eambo go bušeahtta. 1,7 miljovna ruvno luondduriggodatvearru lea maid rehkenaston mielde.

Dábálaččat muddejuvvo rámmadoarjaga sisabohtodásen veardođu ektui. Go veardosisabođut riikadásis geahpeduvvojedje, de dat dagahii suohkaniidda eanet sisabohtodássema. Nu lassána rámmadoarjja go veardosisabođut unnot. Lassin sisabohtodásseami lassáneapmái, de lassána rámmadoarjja earret eará dan geažil go friddja mánáidgárdi buhtaduvvo doaimmaguovllus ja ođđa vuoddoskuvladoarjja mákso.

OPMODATVEARRU JA EARÁ VEARROSISABOĀÐUT:

Opmodatvearu sisabođu meroštallan lei eahpečielggas, ja meroštallojuvvui várrugasat ahte dat ledje 3,5 miljovna bušeahtas. 2023 duohta dienas lei eambo go árvvoštallon ja atii lassidietnasiid.

Luondduvalljodatvearut leat maid oassin suohkana vearrosisaboadus, mii leat sierra vearru maid buot elfápmoaimmahagat fertejit máksit. Luondduhivvodaga sturrodas mearriduvvo elfápmorusttegiid buvttadeami sturrodagas, mat leat sajaiduvvon suohkanii. Oassi dietnasis boahá dan suohkanii gos elfápmorusttet lea. Juogadeapmi dahkkojuvvo juogadančovdosa bokte maid stáhta lea mearridan. 2023:s leat Guovdageainnu suohkana fápmorusttegiid luondduvalljodatvearu boadut 1 997 736 miljovna. Dán supmis boahá 1 690 484 miljovna ruvdno suohkanii ja reastta oazžu fylkkasuohkan. Dát sisaboahu lea almmuhuvvon eará vearrosisaboahun doaibmarehketdoalus. Bušeahas lea vuostáiváldojuvvon luondduvalljodatvearru bušeahhtapoasttas dienas- ja opodatvearru, mii adda spiehkastemiid eará vearrosisaboahuid poasttas. Dietnasat leat seamma dásis go 2022:s.

Stuorat čáhcefápmorusttegiid eaiggádiin lea geatnegasvuohta fállat oasi fámus mii buvttaduvvo daidda suohkaniidda maid fápmohuksen guoská, nu gohčoduvvon konsešuvdnafápmu. Geatnegasvuohta luobahit konsešuvdnafápmu lea lága bokte mearriduvvon ja fápmu galgá lágideuvvot dan haddái maid lánka gáibida. NVE rehkenastá konsešuvdnadivadiid supmi ja juogadeami guoskevaš suohkaniid gaska. NVE divatmáksomearri rievdaduvvo indeaksan juohke viđat jagi. Manjimus divatreguleren dahkkui 2018:s. Dát divatmáksomearri, 0,62 miljovna ruvnno, lea biddjojuvvon vuodđun 2023 bušehtii. NVE muddii divada 2023 jahkái. Ođđa muddejuvvon submi šattai 722 342 ruvnno ja čilge lassisaboahu. Ruđat leat sirdojuvvon suohkana elfápmofondii.

VUOV DIN- JA LÁIGODIETNASAT:

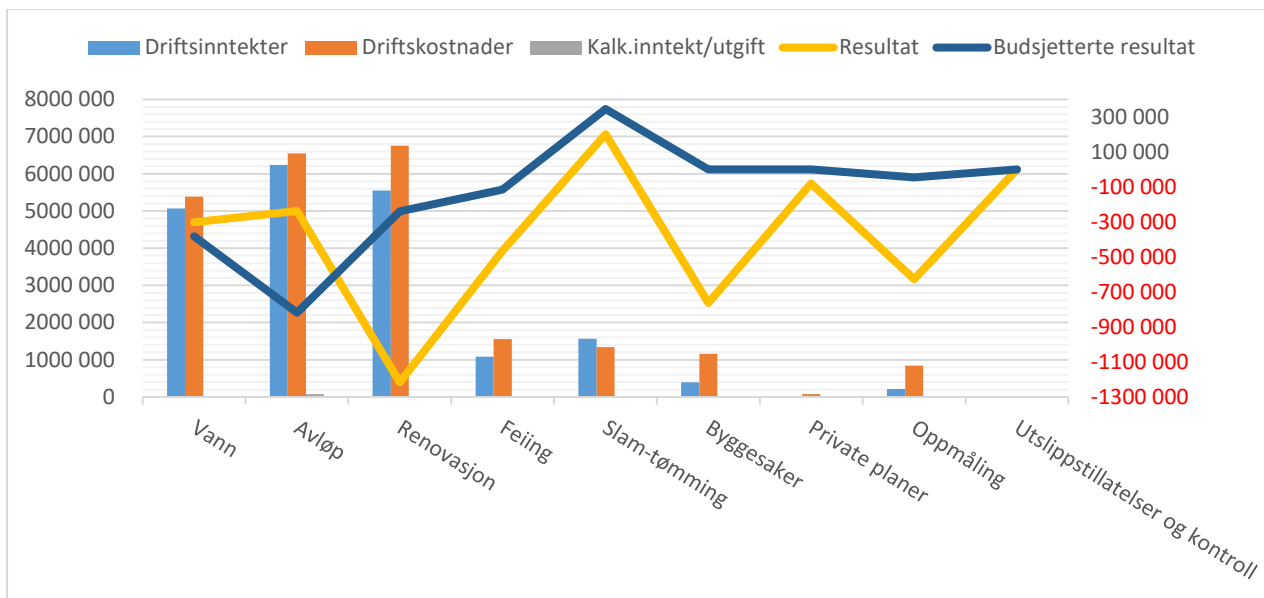
Eanaš oassi vuovdin- ja láigodietnasiin (84%) leat divatdietnasat iešgoasttádussurggiin. Eará dietnasat leat konsešuvdnavuogiatvuodaid vuovdin, láigodietnasat ja unnit dietnasat nugo dálkasiid vuovdin ja sullasaččat.

Manjel daid jagiid go vuovdin- ja láigodietnasat ledje vuollin, de ledje bušeahttaárvalusat 2023 jahkái várrugasat. Suohkanlaš divvagat leat stuorámus dienaspoastat suohkanii. 2023:s lei bušeahas áigumuš lasihit divagiid 1,6 proseanttain 2022 bušeaha ektui, mii maid boahá ovdan jagi 2023 rehketdoalus. Bušeaha dáfus addá dat 0,86 miljovna ruvdnosaš lassidietnasiid. Konsešuvdnafápmu vuovdin lea eahpesihkkaris bušeahhtapoasta. 2022 atti vuovdimis konsešuvdnafápmu alla dietnasa, ja lei vuorddehahtti ahte dietnasat njidje 2023:s. Dienaslogahallan jahkái 2023 lei várrugasat meroštallojuvvon 1,7 miljovna ruvdnui. Nugo vurdojuvvui de šattai sisaboahu 800 000 ruvnno unnit go 2022:s. Bušeahttaárvoštallama ektui šattai lassidienas 0,37 miljovna ruvnno. Pandemiija attii suohkanii unnán láigodietnasiid ja jagi 2023 bušeahttaárvoštallamat ledje vuodđuduvvon jagi 2022 dietnasa mielde. Láigodietnasat lassánedje ja adde 0,6 miljovna ruvnno lassidietnasa.

Divatsisaboahut galget ollislaččat gokčat iešgoasttádussuorggi goluid. Iešgoasttádus mearkkaša ahte suohkana golut fállamis bálvalusaid gokčojuvvojit go geavaheaddjit mákset bálvalusaid ovddas. Danin rievddada dienasdássi goluid mielde. Suohkanis ii leat vejolašvuohta dinet ruđaid bálvalusain. Dárkkistan dihte ahte dát ii dáhpáhuva, ferte suohkan, manjel juohke rehketdoallojagi, ráhkadit iešgoasttádusskovi mas oidno iešgoasttádusrehketdoallu iešguđetge divatsuorggis. Juohke iešgoasttádussuorgi ferte árvoštallat movt badjebáza/vuolláibáza galgá meannuduvvot.

2023 iešgoasttádus govva čájeha vuollebáhcaga buot surggiin earret bázahussuorggis (slam). Vuollebáza iešgoasttádussurggiin ruhtaduvvo čadnojuvvon iešgoasttádusfoanddain doppe gos dat gávdnojit. Jus eai gávdno foandarudat, de ferte vuolláibáhcagiid gokčat loktemis divathattiid vihta jagi ovddasguvlui. Iešgoasttádussurggiin čáhci, duolvačáhci ja ruhtten lea posiitiiva iešgoasttádusfoanda mii ollásit gokčá vuolláibáhcagiid. Doapparsuorggi (renovasjonsomráde) iešgoasttádusfoanda ii leat doarvá stuoris gokčat vuolláibáhcaga, ja danne čállo 0,77 miljovna ruvnno vuolláibáhcagiin mii ferte gokčojuvvet lasideames divvagiid manjit jagiid. Dán jaga bázahusgurrema badjebáza manná gokčat osiid ovddit jagá vuolláibáhcagiid.

Iešgoasttádusbálvalusaid bohtosat 2023:s:

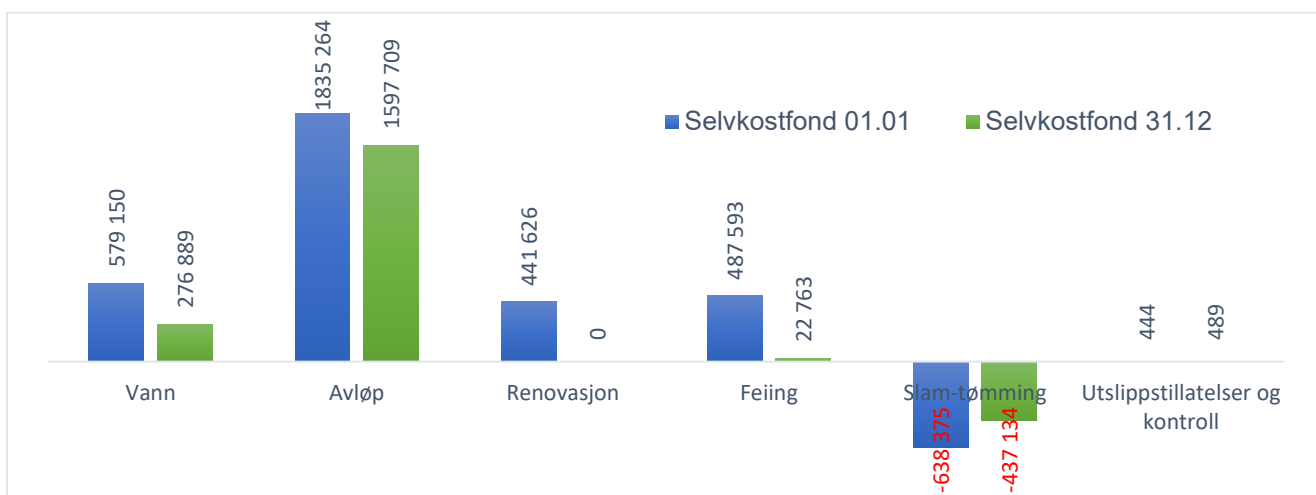
7. figuvra: Iešgoasttádusbálvalus 2023

Iešgoasttádusbálvalusaid netto vuolláibáza lea oktiibuot 2 miljovna ruvno, muhto leat dušše 1,4 miljovna ruvno mat váikkuhit bohtosiidda ja mii ruhtaduvvo geavaheamis iešgoasttádusfoandda.

Bušehta ektui lea iešgoasttádusboadus vuolleis go bušehterejuvvon. Stuorat gollodási go mii lei vurdojuvvon lea stuoramus váikkuhus bušehtaerohusaide. Reantodási loktaneapmi lea okta dain fáktoriin mii váikkuha iešgoasttádusgoluid bohtosiidda. Reantogovva lei meroštallojuvvon leahkit 3,49% 2023 jagi bušehtas. Reantodási loktanii ja 2023 rehkenastinrente gárttai 4,296%, lassáneapmi mii mielddisbukta lassigoluid iešgoasttádusbálvalusaide, maid geavaheadjit gokčēt bálvalusmávssuid bokte.

Huksenáššit ja mihtideapmi bálvalussuorggis leat golut leamaš stuorat go sisaboadut ja suohkan lea dorjon huksenáššebálvalusa 792 630 ruvnuin ja mihtideapmebálvalusa 627 226 ruvnuin.

Suohkanis lea ain badjebáza mii lea biddjon fondii. Iešgoasttádusfoanda 31.12.2023:s

8. figuvra: Iešgoasttáfoanddat 2023

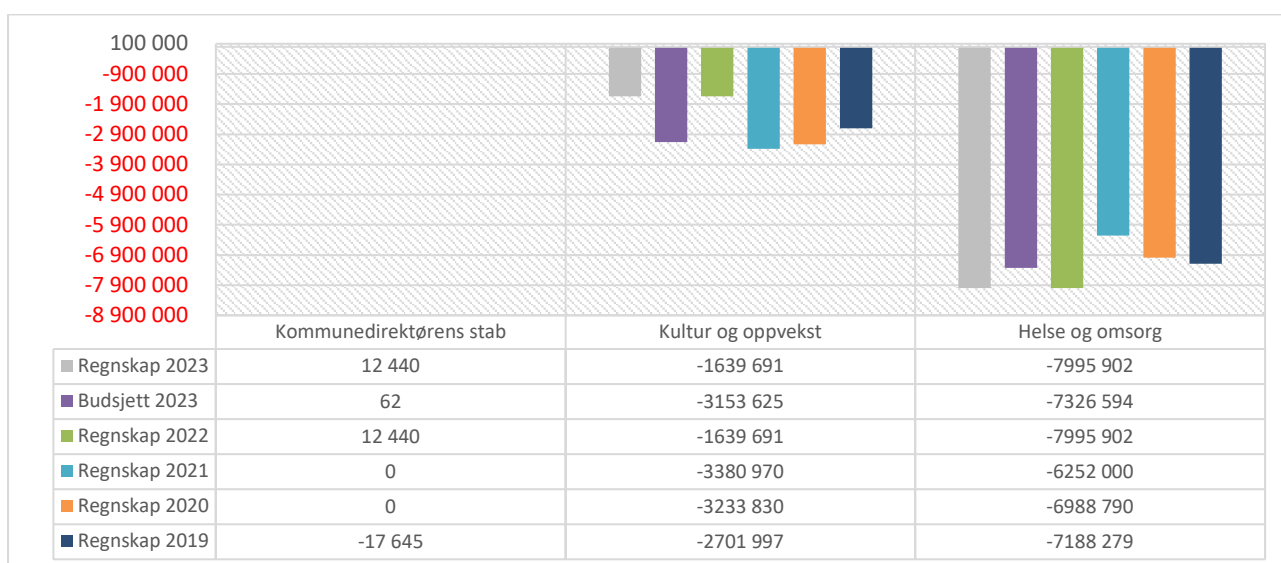
Iešgoasttádussurggiid vuollebáza, maid ii sáhte ruhtadit foandarudaiguin, bidjo memoriakontui ja buhtaduvvo manjit jagiid badjebáhcajiin.

Iešgoasttádussurggiid akkumulerejuvvon vuolláibáza 31.12:

Čoggon vuollebáza 31.12 (memoriakonto iešgoasttádus)	2022	2023
Doapparčorgen	-	774 540
Ráhpegurren	638 375	437 134
Submi čoggojuvvon vuolláibáza	638 375	1 211 674

GEAVAHEADDJEMÁVSSUT:

Sisaboadut bohtet eanaš mánáidgárddiid, SAÁO, buhccidruovttusajiide ja eará dearvašvuoda- ja fuolahusbálvalusaid iežasoasis. Dási geavaheaddjimávssus lea váttis ovdagihtii meroštallat, go sisaboadut rievddadit geavaheddjiid dárbbuid mielde. Bušehtas lei meroštallojuvvon veaháš unnit geavaheaddjimáksin go 2022. Vaikko sisaboahtu geavaheaddjimávssuin lea bušehtadásis, de leat erohusat dain iešguđetge geavaheaddjimávssuin. Mánáidgárdesuorggi geavaheddjiidmáksámušat vuoliduvvot hattiid geažil, ja dearvašvuodasuorggi bálvalusdárbu lassaneapmi dagaha lassidietnasiid ja alit dienasdási go buohtastahtá 2022. Geahpeduvvon geavaheaddjimávssuid mánáidgárddiin ja SAÁO:s buhtaduvvo lassi rámmadoarjagiin.

9. figvra: Geavaheaddjemávssut 2019 - 2023

SIRDIMAT JA DOARJAGAT STÁDAS

Sámedikki guovttegielatvuodadoarjagis lea vuodđodoarjja ja ovddidandoarjja mielde. Ovddidanruđat leat bušehterejuvvon *fievrrideamit ja doarjagat earáin* poasta vuollái, muhto leat fievrriduvvon rehketdollui *fievrrideamit ja stáhta doarjagiid* posttii. Dát čilge liigedietnasa *eará fievrridemiid ja stáhta doarjagiid* poasttas.

SIRDIMAT JA DOARJAGAT EARÁIN

Poasta sisttisoalla refušuvdnaortnegiid main suohkanis leat golut vuostepoastan ja main eaktuduvvo ahte bálvalusat buvttaduvvojit viidát, nu go buohcanruhtabuhtadusat, lassiarvodivatbuhtadusat ja iešguđetlágan doarjjaortnegat. Bušehtta-poasta čajeha stuora lassidietnasa. Lassidietnasat bohtet sihke bušehterekeahates doarjjaruđain, buohcanruhtabuhtadusain ja momsabuhtadusain.

- Momsabuhtadus ii váikkut ollásii loahpabohtosii, muhto 6,2 miljovna ruvno dagaha bušehttaerohus rehketdoallooasis *sirdimat ja doarjagat earain*.
- Bušehttaoktavuodas lea hástalussan oažžut doarjjaruđaid ja goas daid oažžu. Dihto doarjagat nugo earret eará guovttegielatvuodadoarjja Sámedikkis, fástadoavttiridoarjja ja sullasaš doarjagat bušterejuvvot, muhto dávjá ii dieđe doarjjasupmiid sturrodagaid ja dat addet lunddolaš

spiehkastemiid bušeahtas. 2023:s ledje bušeahttakeahtes doarjagat 9,1 miljovna ruvno. Dás sáhtta earret eará namuhit doarjaga vuodđoskuvlii Oahpahusdirektoráhtas, ovttaidoarjaga ja doarjagat mánáidgárddiide, mas lea ožžon 6,6 miljovna eanet dietnasa bušeahta ektui, Lassi dias geahpida eahpebušehterejuvvon goluid ja boadusbeaktu oidno netto foandda várrejumiin.

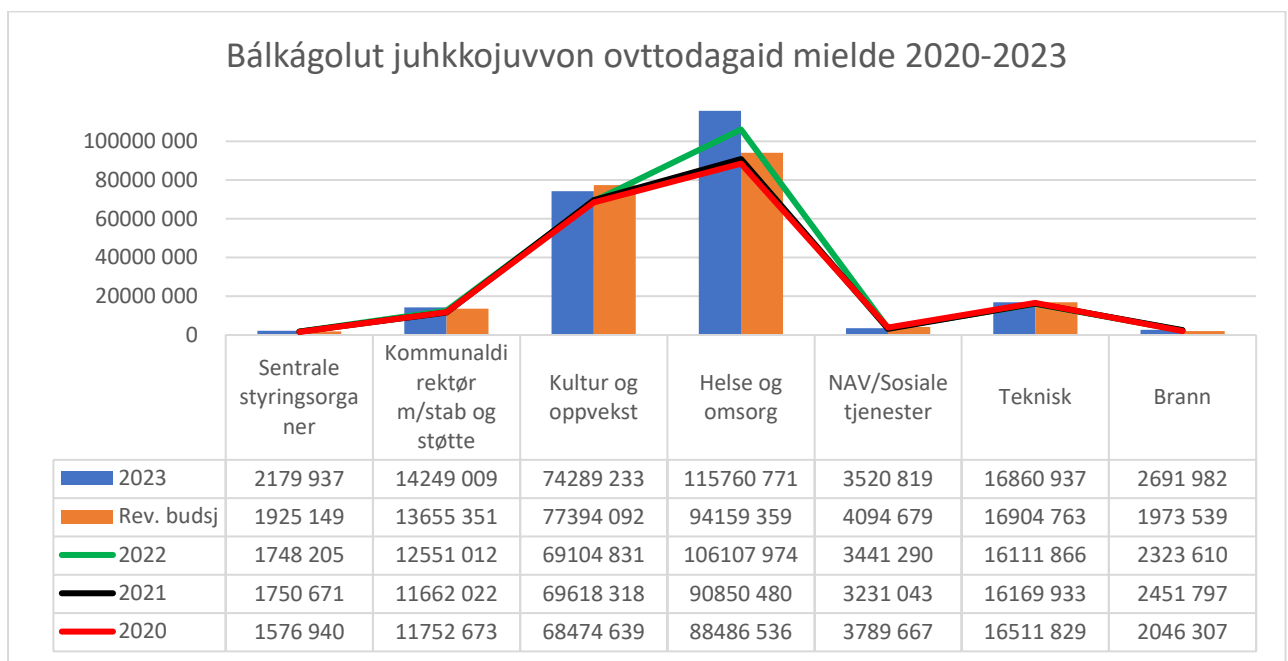
- NAV refušuvnnat earret eará buozalmasjávkamii, dikšunruđaid ja riegádahttinvirgelobi ovddas bušeherejuvvojit várrogasvuodáprinsihpa mielde ja dagahit lunddolaš spiehkastemiid bušeahtas. Oktibuot čajehit buhtadusat buozalmasjávka ovddas, riegádahttinvirgelobi ovddas ja eará refušuvnnat NAVas lassidietnasiid 11,35 miljovna ruvno ovddas. Lassidietnasat unnot dattetge sadjásaččaid, liigevehkiid ja badjeláigái jávkama goluid dihte, ja go suohkan ii leat ožžon buot buozalmasvuoda jávkamiid buhtaduvvot.
- 2023 bušeahtas lei bidjon vuodđun ahte buozalmasjávkan lea ollu unnit go 2022:s. Suohkana ollislaš buozalmasjávkan unnoi 14,61 proseanttas jagi 2022 gitta 14,52% rádjái 2023:s. Rievdadus bohtá bealis ahte oanehisáigge jávkan unnoi ja guhkesáigge jávkan lassanii. Jus guhkesáigge jávkan lea allat, de oažžu suohkan gokčojuvvot stuorát oasi NAV refušuvnnaiguin. Buozalmasjávkan ii geahpeduvvo nu ollu go lea eaktuduvvon bušeahtas ja dagaha 8,5 miljovna ruvdnosaš lassidietnasa bušeahta ektui. Go buohtastahtta ovddit jagiin, de lea dát 4 miljovna ruvno eanet.
- Jus váldá vuhtii maiddái riegádahttin- ja dikšunruđa, de lassánit lassidietnasat. Riegádahttin- ja dikšunruđat šadde 2,7 miljovna ruvnu eanet go bušeahtas lei eaktuduvvon. Vaikko dákkár bušeahttaoasttat galget bušeherejuvvo várrogasvuodáin, de signaliserejit ovddit jagiid rehketdoallogut ahte bušeahttaeavttut leat leamaš beare várrogasat. Go buohtastahtta 2022:žin, de ledje sisaboadut 5,6 miljovna ruvnu, ja 2023 bušeahttas dušše 1,5 miljovna ruvnu.
- Refušuvdna ressursagáibideaddji bálvalusaide lea bušeahtaárvoštallan mas leat máŋga fáktora. Geavahedjiid ja bálvalusdárbbuid lohku váikkuha refušuvdnasupmái, ja lea váttis meroštallat bušeahttaoktavuodas. Reála refušuvdna ressursagáibideaddji bálvalusaide šattai 4,4 miljovna ruvno eanet go bušeherejuvvon.
- Rehketjahkái 2022 lei meroštallojuvvon ahte suohkan oažžu ruovttoluotta 12,6 miljovna kruvnu bajimuš ruhtadanortnega bokte. Refušuvdna máksojuvvo maŋgel, ja suohkanii máksojuvvoi ruovttoluotta 1,36 miljovna ruvno eanet go lei meroštallon. Liigedienas bohtá ovdan 2023 rehketdoalus. Bušeherejuvvon refušuvdnamáksin 2023:s meroštallojuvvui leat 15 miljovna ruvno. Reála refušuvdna lea 12,592 miljovna ruvnu, 2,4 miljovna ruvno unnit go meroštallajuovvon.
- Suohkanat main leat erenoamáš stuorra golut ožžot, lassin bajimuš ruhtadanortnegii, liige buhtadusa. 2021 dagai liige buhtadus 5,4 miljovna ruvno, ja máksojuvvui ja čálijuvvui sisa 2023:s. Dasa lassin oažžu suohkan máksojuvvo 1,129 miljovna ruvno 2023 bušeahttajagi ovddas. Máksu bohtá 2024:s. Dušše 1 miljovna dán dietnasis lei bušeherejuvvon, ja dagaha dalle 5.529 miljovna ruvdnosaš lassidietnasa.

BÁLKÁ- JA SOSIÁLA OLGGOSGOLUT

Báلكá- ja sosiála olggosgolut lea dat stuorimus olggosgollu rehketdoalus, ja dahket 60,5% doaibmagoluin. Go buohtastahtte 2022:n, de lassánedje bálkágolut lassin dábálaš bálkálasseapmái ja bušeahttaárvoštallamii. Lassáneapmái leat máŋga siva; bálvalusfálaldagat rievdamin, oktan rekutterenhástalusaiguin ja alla buohccivuoda jávkamiin lassánit bálkágolut. Lea erenoamáš dearvvašvuoda ja fuolahusa ovttaidagi gos dát dovdo buoremusat. Seammás go bálvalusdárbbut dain sturrot sakka, de váilot bargonávccat ja lea gilvu háhkat bargiid, fáktorat mat dagahit resursageavaheami divraseappon.

Bušehtas lei plánejuvvon 4,2 proseantasaš bálkállassáneapmi, ja dasa lei ollu eahpesihkkarvuotta. Bušehta dáfus bálkágolot vuoliduvvojedje jagi mielde, muhto ollislaš resursadárbu lassánii eambo go lei meroštallojuvvon, ja mielddisbuvttii 3,6 miljovna ruvnnu eanet goluid fástabáikái ja 16,3 miljovna ruvnnu eanet goluid sadjásašdoibmii, liigevehkiide ja badjeláiggi geavahepmái. Lassigolot lassánit vel 10,3 miljovna ruvnnoin jus váldá vuhtii goluid mat gusket oastimis sadjásaš- ja doavtterbálvalusaid. Buozalmasjávkan suohkanis lea lassánan 2022:s 2023:ii. Alla buozalmasjávkkama geažil leat sadjásaččaide, badjeláigái ja liigeveahkkái golot lassánan. Oanehisáigge jávkan lea leamaš allat dán jagi, muhto lea veaháš njiedjan jagi 2022 ektui. Guhkesáigge jávkamiid lassáneapmi ja oanehisáigge jávkamiid unnideapmi mearkkaša ahte suohkanat oktiibuot ožžot eanet buohcanruhtabuhtademiid.

Lønnsutgift fordelt pr kostnadstype	2023	Rev. Budsjett 2023	Avvik	2022	2023-2022
Fastlønn	192 132 148	186 041 401	- 6 090 747	172 101 153	20 030 995
Lønn til vikarer	7 888 309	2 689 408	- 5 198 901	6 731 939	1 156 370
Lønn til ekstrahjelp	5 270 696	2 259 810	- 3 010 886	4 567 018	703 678
Overtidslønn	9 239 216	1 075 500	- 8 163 716	13 865 714	- 4 626 498
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser	5 897 359	6 119 464	222 105	5 693 264	204 095
Lønn til vedlikehold	-	2 077 130	2 077 130	3 974	- 3 974
Lønn til renhold	4 778 946	5 119 792	340 846	4 775 973	2 973
Godtgjørelser til folkevalgte	2 049 633	1 749 174	- 300 459	1 693 746	355 887
Trekkpliktig, opplysningspliktig, ikke arbeidsgiveravgiftpliktig lønn	1 478 254	1 130 000	- 348 254	1 354 746	123 508
Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil mv. som er opplysningspliktige	628 290	1 034 705	406 415	507 186	121 104
Andre opplysningspliktige godtgjørelser	189 835	810 550	620 715	94 075	95 760
Sum lønnsutgifter	229 552 686	210 106 934	-19 445 752	211 388 788	18 163 899
Refusjon syke- og fødselspenger	- 18 550 402	- 7 200 200	11 350 202	- 15 859 284	- 2 691 118

PENŠUVDNAGOLUT JA BARGOADDIVAT

Vuotospiehkastat, mii lea differánsa penšuvdnagoluin ja penšuvdnamáksimat penšuvnnaortnegiidda, lea álo eahpesihkkaris bušehtapoasta. Suohkan máksá penšuvdnamávssu dadistaga, muhto ii leat penšuvdnamáksámuš mii lea gollun rehketoalus. Goluid rehketoalus meroštallejit penšuvdnafitnodagat. Spiehkastat gaskal penšuvdnagoluid ja penšuvdnamáksiid penšunortnegii gohčoduvvo

vuotospiehkastahkan. Jus jagi mielde lea penšuvdnamáksin stuorát go dat mii lea meroštallojuvvon penšuvdnagollun, de lea differánsa dienaspoastan rehketdoalus. Jaga vuotospiehkastat lea dalle duohtavuodas manjiduvvon gollofievrrideapmi ja golut čállojuvvojit rehketdollui čuovvovaš 7 jagi badjel. Manjiduvvon gollu gohčoduvvo čoggon vuotospiehkasteapmi.

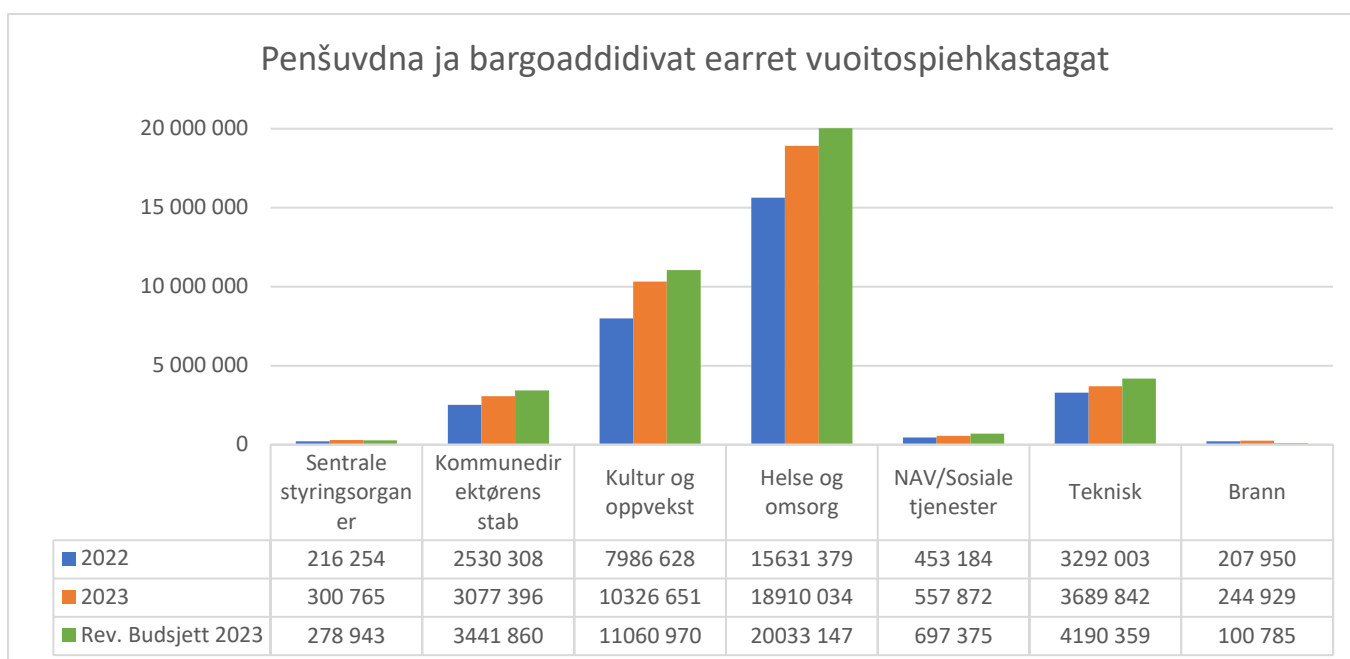
Čuovvovaš illustrašuvdna čájeha 31.12 vuotospiehkastaga balánsa:

Akkumulert og amortisert premieavvik	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Amortisert premieavvik dette året	-2 659 618	-3 786 581	-5 399 613	-6 688 167	-8 188 166	-10 855 464
Årets premieavvik	8 079 993	11 168 733	8 859 097	16 521 857	17 475 453	23 280 806
Premieavvik tidligere år	15 102 981	20 523 356	27 905 508	31 364 992	41 249 759	50 537 046
Akkumulert premieavvik	20 523 356	27 905 508	31 364 992	41 198 682	50 537 046	62 962 388

Bušehttaárvoštallan lassánii 3 miljovnnas 12,1 miljovna ruvdni. Vuodđun leat ođasmahttojuvvon meroštallamat penšuvdnaserviin ja bušehterejuvvon 7 miljovna ruvnu sturrosaš vuotifoandda geavaheapmi. Loahpalaš vuotospiehkasteapmi lei 0,3 miljovna ruvnu unnit go bušehttaárvoštallan. Lassigolut fásta bálkái čilgejit bušehttaerohusaid eará sosiálagoluin. 12,4 miljovna ruvnu sturrosaš vuotospiehkastat ii atte suohkanii eanet ruđa, muhto addá gaskaboddosaš doaimmamuni go golut sirdojuvvojit manjit jagiid bušehtaide.

Bargoaddivat lea ortnet mii álggahuvvui 2023, suohkan rehkenastá dál lassi bargoaddivadiid bálkádietnasiidda badjel 750 000 ruvnu. Golut mat eai lean bušehterejuvvon 2023:s. Suohkana rehkenaston bargoaddivat 2023:s lei 447 000 ruvnu.

Čuovvovaš illustrašuvnnat čájehit movt sosiálalaš golut juohkásit iešguđet ovtadagaide:

GEAHPÁDUSAT

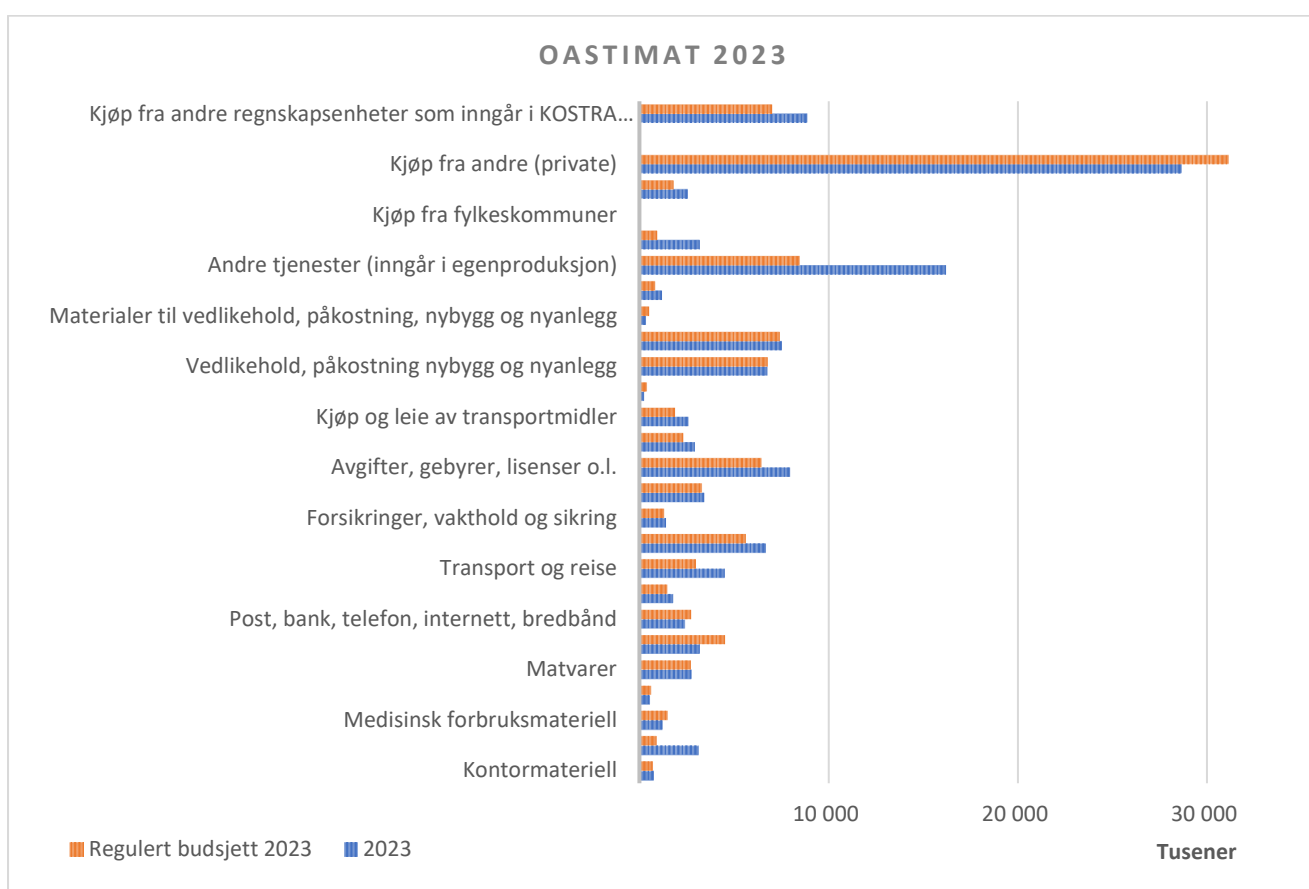
Geahpádusat sisdollet dábálaš geahpádusat rusttegiidda ja sisabođut mat gullet geahpádusaid vuostepostii. Ođđa investeremat váikkuhit geahpádusaid sturrodahkii. Mánngaid jagiid lea suohkanis leamaš investerendássi vuollin, muhto lea álgán lassánit dál. Dát mielddisbuktá fas ahte rusttegiid geahpádusat lassánit. Bušehtas meroštallojuvvojit geahpádusat vurdojuvvon investerendási vuodul, ja ii leat eahpelunddolaš ahte de šaddet bušehttaerohusat. Vaikko dábálaš geahpádusat ledje stuorábut go

bušhterejuvvon, de das ii leat makkárge boadusváikkuhus go geahpádusat fievrriduvvojit sihke sisabohtun ja gollun doaibmarehketdollui.

GÁLVVUID JA BÁLVALUSAID OASTIN

Gálvvuid ja bálvalusaid oastin lassána sihke haddegoargnuma ja oppalaččat alit doaibmadási geažil. Alládit el-rávdnjehattit ja sadjásašbargiid oastin lasihit doaibmagoluid 10,4 miljovnnain ruvnnuin 2022 ektui. Dát lasáhus ii lean doarvái vuhtiiváldojuvvon bušeahtas ja dagaha 8,8 miljovnna ruvnno lassigoluid. Skuvllat leat oastán eambo oahpahasávdnasiid dán jagi, 1,8 miljovnna ruvnno eambo goluid go 2022. Bálkábušeahta geavatkeahtes ruđat leat bidjon gokčat oahpponeavvuid lassigoluid 2,2 miljovnna ruvnno ovddas.

Stuorámus poasta, *oastimat earain*, gusket eanaš oastit persovnnalaš veahi geavaheddjiide, 20,5 miljovnna ruvnnu ja doarjja priváhta mánáidgárddiide 7,3 miljovnna ruvnnuin. Hálbbit suohkanlaš mánáidgárddiid jodiheapmi mielddisbukta unnit doarjaga priváhta mánáidgárddiide, ja addá 1,7 miljovnna ruvnno unnit geavaheami.

SIRDIMAT JA DOARJAGAT EARÁIDE

Poastta *sirdimat ja doarjagat earáide* lea eambo go bušhterejuvvon, muhto stuorámus spiehkastat bušeahtas guoska lassiarvodivatbuhtadussii. Lassigolut leat 6,3 miljovnna ruvnnu, muhto dát ii atte makkárge beavttu bohtosii go sullasaš sisabohtu lea gávdnámis bušeahtapoasttas *eará sirdimiid ja stáda doarjagat*. Oassi sirdimat earain nugo earret eará doarjagat nuppástuhtinfoanddas, doarjja kulturdoaibmabijuide ja vealgegáibadustáhpa šadde eambo go bušeahtas lei meroštallojuvvon, lassigolut gárte 2,1 miljovnna ruvnno. Dás leat earenoamážit táhpa ovttaskas geavaheaddjis ja buohcanruđat mat bajidit olggosgoluid. Stuorámus ovttaskasgollu lea go nuppástuhtinfoanddas sirdojuvvoi Ovddos AS:ii, mii lei 8,3 miljovnna ruvnno. Go buohtastahtá de dagahii nuppástuhtinfoanddas 4,1 miljovnna ruvnno 2022:is. Eará

stuora poasttat leat 3 miljovna ruvnno doaibmadoarjja girkolaš oktasašráđđái ja 2,8 miljovna ruvnno ekonomalaš veahkkái.

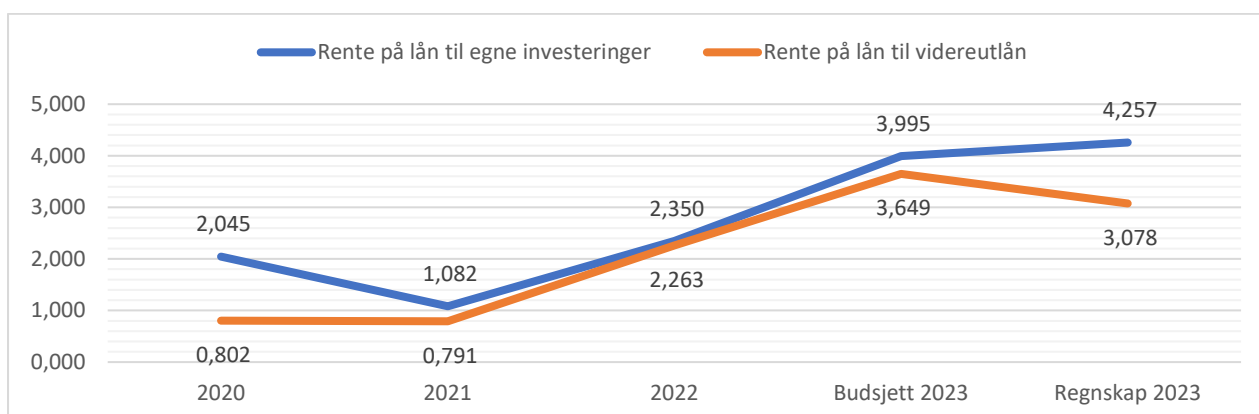
RUHTADANTRÁNSAAKŠUVNNAT

Alit reantodássi go bušhterejuvvon ja stuora geavatkeahes loatnaruhta bänkokohttus addá eambo reantosaboađu go vurdojuvvon. Reantoboađuid meroštallan muddejuvvui jagi mielde, muhto meroštallamat ledje várrogasat ja eai lean doarvái deaivilat reanttuid ja likviditehta ektui.

2023 – 2026 ekonomiiaplánas ledje golut oassemávssuide meroštallojuvvon suohkanlága vuolimus máksomeari ja mearriduvvon loatnaváldima njuolggadusaid mielde. Bušhterejuvvon oassegolut bajiduvvo ođđa mearriduvvon loatnaváldimiid ja vealggi ja doaibmaneavvuid girjejuvvon árvvu mielde. Suohkan lea deavdán gáibádusaid vuolimus máksomeari ektui ja lea máksán loanaid máksinplána mielde. Unnidan dihte oassegoluid bušeahttajagis, de leat loatnaváldimat mañiduvvon nu guhká go lea siskoebealde likviditehta. Oassemáksogolut leat bušeahta dásis. Stuurát máksinnoađđi čilge oassemávssuid goluid lassáneami 2022 ektui.

Reantodássi lea leamaš stuora eahpesihkarismomeanta bušeahtas. Reantomeroštusat álgobušeahtas ledje vuodđuduvvon reantovuordámušaid ektui mat ledje 2022 čavčča. Reantomeroštusat leat mañjel mángii justerejuvvon bajás, mañemus skábmamánu 2023 márkanvuordámušaid ektui. Vaikko lei bušeahttajusteren, eai lean bušeahttameroštusat doarvái aiddolaččat. Čilgehussan bušeahta erohusaide sáhtta leat ahte loatnaváldin mañiduvvui moadde vahku. Danne šattai reantomeroštallama vuodđu unnit go bušhterejuvvon. Stuurit vealgelassáneapmi ja alit reantodássi čilge reantogoluid lassáneami 2022 ektui.

Bajilgovva gaskamearálaš loatnareanttus:

Nu go bušhterejuvvon, ii máksujuvvon vuoiu Ymber AS:s 2023:s. Ovddit jagiid lea vuoiu leamaš 2 miljovna ruvnno. Leat ožžon eambo kunddarbuhtadusaid earáin go mii lea bušhterejuvvon, muhto lassidietnasat eai leat stuora supmit.

VÁRREJUMIT JA REHKETDOALLOBOAĐUS

Lea váttis meroštallat foandda geavaheami ja juolludeami bušeahttaoktavuođas, ja bušeahttaerehus ii leat eahpelunddolaš, dan čájeha rehketoallu 2023 maid. Dán jagi bušhterejuvvui disposišuvdnafoandda geavaheapmi bajás vai gokčat ođđa mearriduvvon doaibmabijuid. Rehketoallu loahpaheapmi čájehii unnit geavaheami doaimmas, ja danne ii lean dárbu geavahit disposišuvdnafoandda nugo bušhterejuvvon. Dán jagi unnit geavaheapmi lea biddjon disposišuvdnafondii, lassin juo plánejuvvon várrejupmái.

Buot iešgoasttádussurggiin earret go bázahussuorggis lea vuollebáza. Badjelbáza bázahussuorggis galga geahpedit ovddit jagiid vuollebáhcat. Čáhce-, rufe- ja ruhttenvuollebáza gokčojuvvu ruđaiguin iežas iešgoasttádusfoanddain. Doapparčorgensuorggis eai leat ruđat iežas iešgoasttádusfoanddas, ja vuolláibáhca ferte máksit mañit jagiid. Iešgoasttádusfoandda netto ruhtageavaheapmi lea 1,44 miljovna ruvnnu, ja akumulerejuvvon vuollebáza lassána 0,57 miljovna ruvnnuin.

2023:s lea suohkan geavahan 3 miljovna investerenfoanddas oastit ođđa viesuid. Ruđat bohtet buhtadumávssuinmaid suohkan oaččui buollán vistti ovddas. Dasa lassin lea geavahuvvon 1.397 miljovna ruvnu investerenfoanddas máksit viidásetloanaid, ruđat mat bohtet ovddit jagiid viidásetloanaid máksimiin. Dán jagá doaibmagoluin lea 0,837 miljovna ruvnu geavahuvvon gokčat investerenlogoluid. ležaskapitála oassi KLP:s šattai stuorát go álggos jurddašuvvui ja justerejuvvui bajás bušehtas.

INVESTERENREHKETDOALLU

Álgoálggus čájehii investerenrehketdoallu 28,3 miljovna geavatkeahces ruvno. Ruhta mii ii leat geavahuvvon bohtá eanas viessosajiid vuovdimis ja unnit loatnageavaheamis. Vuovdindietnasat eai leat leamaš bušehterejuvvon, muhto unnit investerendássi čilge manne loanat eai leat geavahuvvon nugo bušehterejuvvon. Oassi mii ii leat geavahuvvon investerenrehketdoalus galgá rehketoallonjuolggadusaid mielde sihkkut loatnageavaheami. Maŋnelgo láhkamearriduvvon sihkkun lea čađahuvvon, de ovddiduvvo investerenrehketdoallu bohtosin 0 ruvno.

Oktiibuot lea investerejuvvon 88,5 miljovna ruvno ovddas 2023:s, mas ođđa skuvlla investeren lea 65,9 miljovna ruvno. Earret investeret ođđa vuodđoskuvlla, lea suohkan dahkan ollu eará investeremiid, earret eará ođđa gievkkan ja dialysaguovddáža dearvvašvuodaguovddážiis ja ođđa luoddačuovggaid main leat led-čuovggat.

Hukset ođđa vuodđoskuvlla galggai ruhtaduvvot loanaiguin, momsakompensašuvnnain ja speallanruđaiguin. Bušehtas eai lean váldon mielde momsakompensašuvnnat ja speallanruđat, ja čilge manne lea bušehtaspiehkasteapmi rehketoallonjain momsakompensašuvdna ja olggobeal doarjagat. Dušše buhtadus buollán ásodagas Boaronjárdgas lei bidjon sisa bušehtaaoassái *olggobealdedoarjagat*.

Nu go ovddit jagiid ge, de ii leat dán jagá bušehtii váldon mielde momsakompensašuvdna. Das ii leat váikkuhus investerenbušehta-bohtosii. Dát adda ankke bušehta erohusaid go ráhkaduvvo oppalašgovva juolludusaide juohke prošehtii. Juohke prošeavtta rehketoallologuin lea lassiarvodivat mielde, ja muddejuvvon bušehtii ii leat dat váldon mielde. Čajehandihtii momsabeavttu ja buorot buhtastahttima gaskal bušehta ja rehketoalun, de ráhkaduvvo sierra kolonna mas prošeavttat leat momsadivada haga.

Ođđa vuodđoskuvlla huksen lea čatnan stuorra oasi siskkáldas resurssaid teknihkalaš ovttagas. Dát lea čuohcan suohkana eará investerenprošeavttaid progresašuvdnii, go prošeavttat leat maŋnonan dahje eai álggahuvvon nugo lei jurdda.

Manga doaibmabijut jotkojuvvojit 2024:s, mii dagaha ahte šadda bušehtaspiehkasteapmi 2023 investerenrehketdoalus.

Bušehtaspiehkasteapmi investerenrehketdoalus čuožžilit máŋgga sivaid geažil:

- Dan geažil go leat sirdán resurssaid hukset ođđa vuodđoskuvlla, de lea kapasitehtahástalus dagahan ahte prošeakta ENØK2020 čađahuvvon nugo lei plánejuvvon. Dearvvašvuodaguovddáža gievkkanprošeakta lea gárvvistuvvon ja lea loahpahuovome, muhto dás leat eahpečielggasvuodát soames goluid ektui loahpparehketoalus, mii čilge manne investerenlogolut leat vuollelis go bušehterejuvvon 2023:s. Vurdojuvvo ahte loahpalaš lohku bohtá 2024:s.
- Álgoálggus lei jurdda ahte Máze suohkanoasseplána galggai čađahuvvot 2023:s. Dattetge mearriduvvui ahte suohkanoasseplánabargu galggai heivehuvvot plánaproseassaide mat álggahuvvojedje suohkanplána servodatoasi oktavuodas. Dakkár oktiičaskin dagahii maŋnoneami prošeavtta plánejuvvon progresašuvnnas ja čilge bušehttaerohusa.
- Ollu prošeavttaid doaibma, nugo earret eará sihkkarastit čáhcerusttega, pumpeštasjovnnat ja luoddaasfalteren, leat áigodatbarggut. Jus prošeakta ii olle álggahuvvot dahje ferte bissehuvvot go áigodat nohká, de šaddá lunddolaččat bušehtta spiehkasteapmi. Asfalterenprošeavttat

čadáhuvvojedje nu guhká go lei vejolaš 2023 čavča, muhto go dálvi bođii, de fertii vuordit asfalterema 2024 giđđii. Čielggadit prošeavtta sihkkarasttet čáhcerusttegiid válddii guhkit áiggi go vurdojuvvui, ja manjduvvui 2024 rádjái sihke manjoneami dihte, muhto maiddái dan dihte go 2023 doaibmaáigodat lei nohkan. Boaronjárga-prošeakta manjduvvui danne go gollurehkenastin ja fálaldatgilvu eai lean gárvásat ovdal go áigodat nogai.

- Ođđa joatkkaskuvlla ja teáhtera čáhcejohtolatprošeakta manjonii, ja nu lea šaddan bušehttaspiehkasteapmi.
- Ođđa vuodđoskuvlla prošeavttat leat juhkkuojuvvon 3 prošeaktii, huksenproseassa iešguđet osiid mielde, ovdaprošeakta, gaskaboddasaš vistit ja ođđa skuvlavisti. Oasseprošeavttat leat bušehterejuvvon vurdojuvvon progreshuvnna ektui iešguđet oasseproseassain. Bušehtat daidda iešguđet oasseprošeavttaide eai leat doarvá bures heivehuvvon ollislaš prošeavtta progreshuvnna ektui, mii mielddisbuktá ahte bušehtas lea erohusat oasseprošeaktadásis. Go momskompensášuvnna, 12,7 miljovna ruvnno, ja speallanruđat, 20,9 miljovna ruvnno eai leat váldojuvvon mielde bušehttii, de dagaha dat stuora bušehtaerohusaid. Buot golmma prošeavtta investerengolut šadde 54,475 miljovna ruvnno go momsa ii leat rehkenasttejuvvon mielde. Bušehtta lea 31,836 miljovna ruvnno. Bušehtaspiehkasteapmi 22,639 ruvnnoin bohtá eanaš go speallanruhtadeapmi, 20,988 miljovna ruvnno, ja Birasdirektoráhta investerenruhtadeapmi, 1 miljovna ruvnno, eai leat biddjojuvvon bušehtaide.

Ođđa álggahanloatna lea 10 miljovna ruvnno 2023:s. Loatnadárbu unnui, ja dušše 7,26 miljovna ruvnno dain ruđain leat viidásit luoikkahuvvon. Suohkan lea ožžon máksojuvvot 2 miljovna ruvnno loatnageavaheddjiin ovddeš álggahanloanain ja lea máksán 2,5 miljovna ruvnno Viessobánkolotnii. Čadnojuvvon foanddas leat vižžon ruhta ruhtadan dihte Viessobánjkku oassemávssuid maid álggahanloatnavuostáiváldit eai leat máksán.

BALÁNSAREHKETDOALLU

Salderendihte lei doaibmabušehtii bušehterejuvvon 31,024 miljovna ruvnno mii váldo disposišuvdnafoanddas 2023:s. Unnitgeavaheapmi 2023 rehketdoalus šattai 1,245 miljovna ruvnno, ja váikkuhii dasa ahte ii šaddan dárbu geavahit eambo go 29,779 miljovna ruvnno disposišuvdnafoanddas. Dasa lassin lea várrejuvvon 66 000 ruvnno disposišuvdnafondii 2023:s, várrejuvni mii bohtá čadnojuvvon doaibmafoandda loahpaheamis. Ollislaš disposišuvdnafoanda lea 31.12.2023 58,148 miljovna ruvnno.

Suohkana penšuvdnamávssut penšuvdnaserviide leat jagiid mielde leamaš eambo go árvvoštallon penšuvdnagolut. Sturrodát gohčoduvvo vuotospiehkastat, ja lea duohtavuođas manjduvvon gollu. Nu go ovddit jagiid ge, de lei 2023:s eanet penšuvdnavuoiu go golut, ja go 2023 rehketdoallu loahpahuvo, de lei vuotospiehkasteapmi lassánan 62,96 miljovna ruvnno. Sihke penšuvdnaruđat ja penšuvdnageatnegasvuođa árvu lassána. Netto šaddá 28 miljovna ruvnno lassáneapmi penšuvdnaortnegiin, mat leat fievrrijuvvon balánsii.

Ođđa vuodđoskuvlla huksen lea váldočilgehussan bissovaš doaibmaruđaid árvvu lassáneapmái ja lassánan vealggálašvuhit. Investeremat ja loanat leat leamaš unnibut go bušehterejuvvon. Nu báhcet geavatkehtes loatnaruđat jahkemolsumis. Stuora loatnaváldimat ođđa vuodđoskuvlla huksemii veahkehedje gaskaboddosaččat buoridit huksenáigodaga likviditehta, ja leat fas dábálaš dásis 2023:s. Likviditehta lea čadnon geavatkehtes loatna- ja foandarudaide ja duohta likviditehtadilli ii leat buorre.

Álggahanloanas lea stuoramus oasso loatnaaddin. Álggahanloatnaortnet, maid Viessobánjku ruhtada, lea nannejuvvon manjmuš jagiid. 10 miljovna sturrosaš loanas maid Viessobánjku lea loanahan suohkanii lea suohkan juolludan 7,3 miljovna álggahanloatnan 2023:s. Álggahanloatnaoázžut leat máksan ruovttoluotta

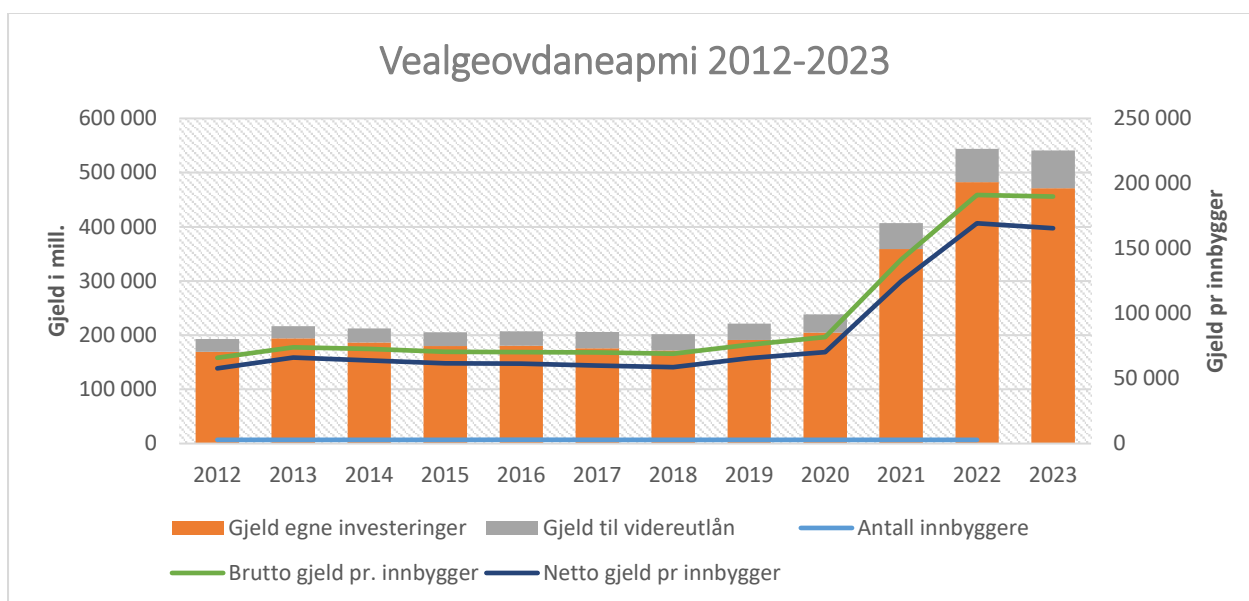
2 miljovna dán vealggis. Álggahanloatnaortnet lea nanusmahttejuvvon ja čilge lassáneami balánsapoastta *loatnaaddima*. Sisamáksimat liigeoassemávssus ja álggahanlotnii jagi mielde leat biddjojuvvon čadnon investerenfondii.

VÁLDOLOGUT

Ekonomalaš čovddalogut čájehit negatiiva ovdáneami. Disposišuvdnafoanddaid čovddalogut leat doaibmanjuolggadusaid siskkobealde. Almmatge stuorru loatnageatnegasvuohta ja suohkana vealgedássi lea ollu badjel dohkkehuvvon mihttomeari mii lea 65% brutto doaibmasisaboadus ja almmuhuvvo negatiivvalaš netto doaibmaboadus mii ii leat dohkkehuvvon mihttologuid siskkobealde. Suohkanis lea dohkálaš likviditehta, muhto stuora oassi likviditehtas lea čadnon geavatkehtes loatna- ja foandarudaide. Korrigerejuvvon geavatkehtes loatna- ja foandarudaide dáfus, de leat čovddalogut eanemus likviderejuvvon gaskaoapmi mihttologuid siskkobealde.

VEALGEOVDÁNEAPMI

Guovdageainnu suohkana vealgi lea juhkkujuvvon guovtti váldoosiide, loanat iežas investeremiidda ja loanat viidáset loanaide, vuosttažettiin álggahanloanat. Vealgeovdáneapmi ii leat penšuvdnageatnegasvuohta mielde. Maŋŋel vuollegis investerendássi mángga jagi badjel, atti ođđa vuodđoskuvlla huksen mearkašahtti lassáneami suohkana vealgedássi. Dasa lassin go suohkana investerendoaimmat sturrot, de nannejuvvojit maidai viessobánjkku álggahanloatnaortnegat. Brutto loatnavealgi juohke ássi nammi lassánii 189 673 ruvnus 2022 rájes 189 857 ruvdnui 2023:s. Brutto loatnavealgi čájeha buot vealggi, netto loatnavealgi lea dušše suohkana vealgi iežas investeremiidda. Netto loatnavealgi váikkuha reanttu ja reantodási lassáneapmái ja alládit vealgedássi hástala doaibmabušehta boahhteáiggis. Netto loatnavealgi juohke ássi nammi 2023:s lea 165 483 ruvnno.

Váldologut loatnavealggi dáfus:

Guhkesáigge vealggi juohkin:	2022	2023
Submi girjejuvvon guhkesáigge vealgi	544 165 514	540 711 507
lešruhtaduvvon vealgi:		
Čáhci, rufe, doappar	23 631 000	29 373 678
Álggahanloatna	61 940 051	69 416 270
Suohkana ollislaš reantoguoddi loatnavealgi	458 594 463	441 921 559
Reantoguoddi oassi ollislaš vealggis	84,3 %	81,7 %

li-reantoguoddi vealgi ollislašvealggis	15,7 %	18,3 %
Gaskamearálaš reantu	2,20 %	4,70 %
Gaskamearálaš máksináigi (jahki)	15,25	15,15
Reantosensivitehta (1 % reantolassáneapmi)	2 423 385	2 397 730
Oassi fástareanttus	29,92 %	31,09 %

Fástareanttu oassi lassána ja addá vejolažžan einnostit reantogoluid eahpesihkkaris reantomárkanis. Jus reantodássi lohtana 1%:in boahttevaš 12 mánu, de suohkana reantogolut lassánit 2,4 miljovna ruvnnuin. Vaikko lassáneapmi fástaloatnaoasis unnida reantoloktema váikkuhusaid, de dagahit reantorievdamat suohkan raššin go reantoguoddi vealgi lea nu stuoris.

MÁKSINNÁKCA

Máksinnávcca váldologut čájehit ahte máksinnákca lea dohkálaš, vaikko ii leat posiitiiva ovdáneapmi. Liiggas máksinnákca bohtá eanaš muddui loatnarudain ja prošeaktarudain mat eai leat geavahuvvon, manjiduvvon investeremiin ja prošeavttain geažil. Vaikko váldologut iešalddis eai mital buot suohkana máksinnávcca birra, de leat dat ávkkálaš mihtidanoapmi go guorahallá máksinnávccaid. Máksinnákcadássi 1 čájeha gaskavuoda johtuomiid ja oanehisáigge vealgi gaskas, ja berre leat 2,0 dahje eambbo. Dat mearkaša ahte galgá unnimusat leat seamma ollu máksinruhta go oanehisáigge vealgi. Máksinnákcadássi 2 vuolggaha eanemus likviditehta johtuomiid, ja dás berre čoavddalohku leat stuorát go 1. Eanemus likviditehta johtuoamit leat kássa, bánjku ja márkanduolaš sajušteamit mat leat klassifiserejuvvon johtuoapmin ja maid johtilit sáhtá konverteret ruhtan.

Máksinnákcadássi korigerejuvvon foanddaide ja geavatkehtes loatnarudáide addá eambbo duohta gova máksinnákcadillái ja čájeha ahte stuora oassi nannejuvvon máksinnávccas bohtá geavatkehtes loatnarudain ja ruđain mat leat biddjojuvvon foanddaide. Váldologut čájehit posiitiiva ovdáneami. Goappašat váldologut leat mihttologuid vuolábealde. Máksinnákcadássi 1 lea njuolga vuolábealde mihttologu, ja máksinnákcadássi 2 lea ollu vuolábealde mihttologu ja lea dasa lassin negatiiva. Váldologut čájehit duohta máksinnákcadilli ii leat buorre ja stuora oassi likviditehta ruđain leat čadnojuvvon geavatkehtes loatnarudáide ja čadnojuvvon foanddaide.

Bargokapitála (1000 ruvnnos)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Johtuoamit	108 149	125 047	155 150	194 095	277 391	299 775	235 219
-Čadnon ruhta	- 21 368	- 32 340	- 34 219	- 45 751	- 45 729	- 38 234	- 33 932
-Čadnon kapitálafoanda	- 8 490	- 10 021	- 10 021	- 9 711	- 10 864	- 12 977	- 9 341
-Geavatkehtes loatnaruhtha	- 11 976	- 6 072	- 6 670	- 29 317	- 63 180	- 98 879	- 71 396
Johtuomiid mudden	66 315	76 614	117 580	109 316	157 618	149 685	120 550
Oanehisáigge vealgi	- 48 916	- 48 201	- 48 034	- 55 195	- 82 045	- 58 886	- 60 403
Bargokapitála	17 399	28 113	69 546	54 121	75 573	90 799	60 147

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Máksinnákcadássi 1	1,36	1,58	2,45	1,98	1,92	2,54	2,00

Bargokapitála (1000 ruvnnos)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Máksinnávccalea. johtuoamit	40 741	50 213	53 056	114 993	159 761	192 185	92 948
-čadnon ruhta	- 21 368	- 32 340	- 34 219	- 45 751	- 45 729	- 38 234	- 33 932
-čadnon kapitálafoanda	- 8 490	- 10 021	- 9 711	- 9 711	- 10 864	- 12 977	- 9 341
-Geavatkehtes loatnaruhtha	- 11 976	- 6 072	- 29 317	- 29 317	- 63 180	- 98 879	- 71 396
-Mudd. máksinn. johtuoamit	- 1 093	1 780	30 214	- 30 214	39 988	42 098	- 21 721
Oanehisáigge vealgi	- 48 916	- 48 501	- 48 034	- 55 195	- 82 045	- 58 886	- 60 403
Bargokapitála	- 50 009	- 46 721	- 32 548	- 24 981	- 42 057	- 16 791	- 82 124

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Máksinnácadássi 2	- 0,02	0,04	0,32	0,55	0,49	0,71	- 0,36

Buot máksinnákca mii lea gávdnamis lea biddjon suohkana váldobánjkui. Alit reantodássi ja stuorábut sisabijut bánjkui geavatkeahtes loatnaruđaid geažil, dieđusge dagaha ahte reantodietnasiid dássi lassána. Bušeahtas dahkkojedje muddemat lassánan reantodássái, muhto meroštallamat ledje várrogasat ja boađusin lei ahte šadde lassidietnasat bušeahta ektui.

Dát govva čájeha bánjkosisabijuid reantodietnasiid ovdáneami:

DÁSSEÁRVVU, BARGIID, DBS JA ETIHKA OVDANBUKTIN

Dásseárvoláhka geatnegahtta buot bargoaddiid bargat beaktilit, mearrediđolaččat ja plánalaččat ovddidit dásseárvvu ja hehttet vealaheami doaimmas. Almmolaš eiseválddiin, nugo suohkaniin, lea doaibmageatnegasvuohta ja dieđihangeatnegasvuohta. Dieđihangeatnegasvuohta ovdanboahdá jahkedieđáhusas, ja doaibmageatnegasvuohta ges ovdanboahdá doaibmaprogrammas.

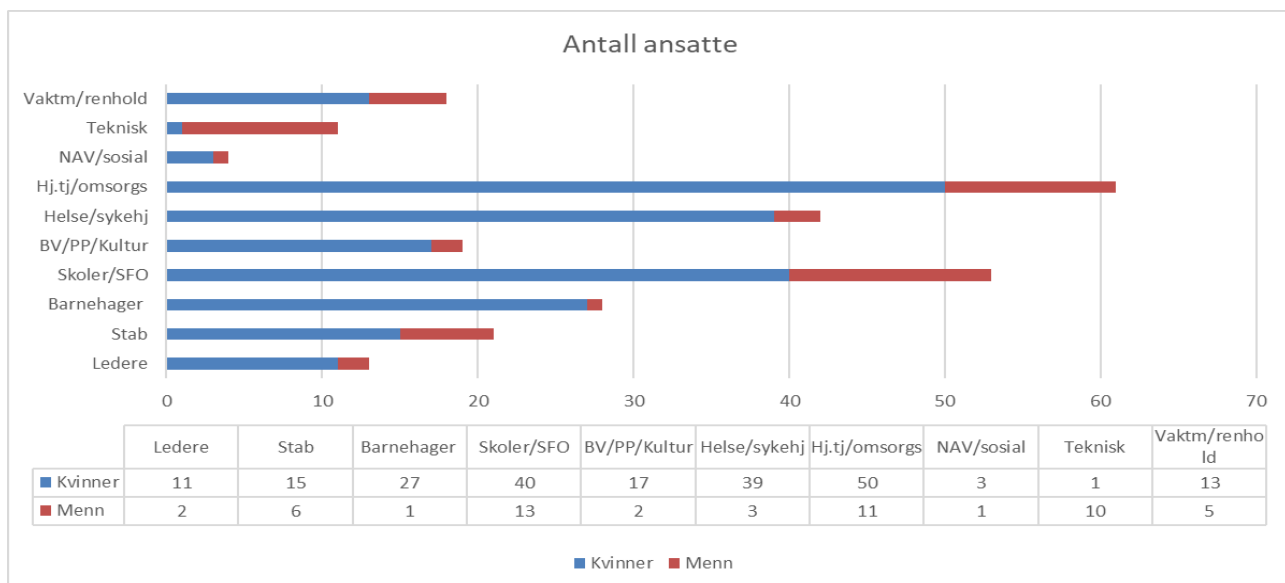
Min organisašuvnnas galgá geahččalit čadahit ahte lea seamma bálká seamma dahkkon barggu ovddas, dalle go bargovásáhus ja gelbbolašvuohta lea seammalágan. Prinsihpaid spiehkasteamis galgá áššálaš čilgehus spiehkasteapmái. Min jodiheaddjit galget iežaset jodiheamis áŋgiruššat olahit dásseárvvu.

BARGIID LOHKU JA JUOHKU GASKKAL SOHKABELIID

Guovdageainnu suohkanis ledje 270 fásta bargi 2023:s, oktan oasseáigge bargiiguin. Dáin leat 20 % dievddut ja 80 % nisssonolbmot.

Suohkan lea organiserejuvvon 5 ovttaid, ja leat oktiibuot 14 jodiheaddji, oktan suohkandirektevrrain ja ekonomiijahoavddain.

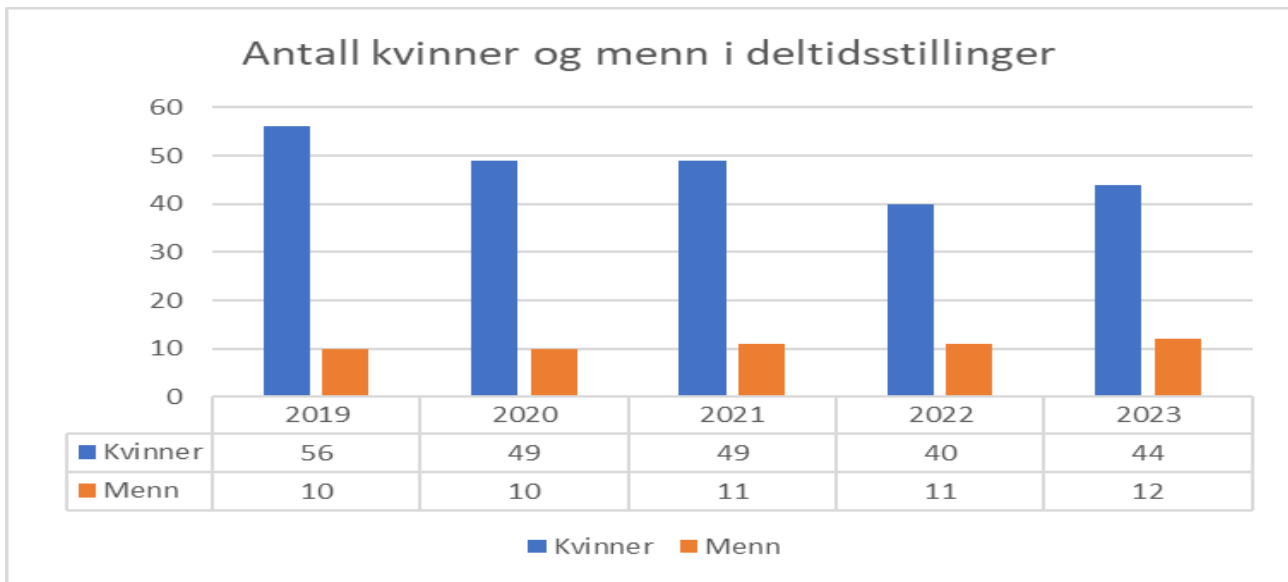
Jodiheaddjejoavkkus leat suohkandirektevra, 5 suohkanjodiheaddji, oktan NAV-jodiheaddjiin, 8 doaibmajodiheaddji geain lea bušeahhta- ja bargiidovddasvástádus, ja ekonomiijahoavda.

8. figuvra: Bargiid sohkabeali ja ovttat juohku

NISSONOLBMOT JA DIEVDDUT GEAT LEAT OASSEÁIGGEVIRGGIIN 2023

Oasseáiggevirggiid lohku čájeha veaháš lassáneami 2022 ektui. 2012:s mearridii suohkan ođđa njuolggadusaid unnidit sávakeahtes oasseáiggebarggu geavaheami, ja bargit geat leat háliidan dan, leat ožžon lasihuvvot virggiideaset, doppe gos dat lea leamaš vejolaš. Guovdageainnu suohkan áigu bargat dan ovdi ahte unnidit oasseáigebargiid oasi, vaikko leage hástaleaddji virggiin main lea vuorrobargu lea juhkkon mánga bargi gaskkas.

9. figur: Oasseáiggevirggiid sohkabealejuohku

DÁSSEÁRVU

Guovdageainnus lea váldogiella sámegiella ja 95 % álbmogis lea sámegielat, muhto plánaid ja njuolggadusaid ráhkadeamis, ja beaivválaš barggus váldo vuhtii ahte Guovdageaidnu lea guovttegielat suohkan.

Nu guhkás go vejolaš galgá sámegillii oktavuodávárdimiid vástidit sámegillii, ja dárogillii oktavuodávárdimiid vástidit dárogillii.

Nissonoassi almmolaš suorggis Norggas lea maŋemus jagiid leamaš veaháš badjelaš 70 % Statistihkalaš guovddášdoaimmahaga dieđuid mielde. Guovdageainnu suohkanis lei nissonoassi 80 % 2023:s.

Nissonjođiheddjiid oassi lea 33 % Norggas. Guovdageainnu suohkanis lei dát oassi 85,7 %.

18 % nissonosiin buollindoaimmahagas lea Guovdageaidnu badjin riikaoktavuođas. Dát lea boađusin go strategalaš plánain lea aktiivvalaččat bargan oažžut eanet nissoniid fitnuide main dievddut leat eanetlogus.

Dearvvašvuoda ja fuolahusas leat 14,59 % bargiin dievddut. Sii barget buohccedivššárin, dearvvašvuodafágabargin ja veahkkebargin. Mis lea maddái dearvvašvuoda ossodagas dievdu gii bargá bioinšenevran.

Skuvllas ja SAÁO:s leat 24,5 % bargiin dievddut.

Mánáidgárddiin gáibidit mii sámegielagiid virgáibidjamiin. Dát soaitá orrume vealaheapmin, muhto lea giellapolitihkalaš válljen maid min suohkan lea dahkan.

Organisašuvdnii virgáibidjat dárogielagiid gáibiduvvo muhtun virggiin ahte sii fertejit oahppat sámegiela.

Guovdageainnu suohkan geahččala buot oktavuodain go leat virgáibidjamat ja dahkkojit šiehtadusat váldit vuhtii ahte ii deattut etnisitehta, osku, eallinoainnu, doaimmashehttejumi, seksuála soju, sohkabealleidentitehta ja sohkabealledovddaheame, vrd. dásseárvu- ja vealahanlága 6.§.

Dárbu konkrehta doaibmabijuide árvvoštallo jotkkolaččat ja min váldoulbmil lea eastadit vealaheami ovdalis namuhuvvon surggiid vuodul go meannudit bargiid ja obbalaš álbmoga.

Lassin dásseárvui sohkabeliid gaskkas, de oidno dehálažžan ahte Guovdageainnu suohkan váldá bures vuostá ođđa ássiid eará riikkain geat maŋemus jagiid leat ásaiduvvan deike. Mánegasat sis leat ožžon suohkanis barggu. Dát olbmot ovddastit dárbbalaš bargofámu ja leat dehálaččat suohkana olmmošlogu bisuheapmái. Stuurámuš joavku ođđa ássiin leat Ruotas eret. Ollugat sis leat ruođa Sámis eret ja nie leat

fárredan siskkobealde Sámi. Earát leat eanaš Filippiinnain, Thaieatnamis, Polskkas ja Bulgarias ja Duiskkas eret.

Buot suohkana ovttadagat galget beaivválaš barggus deattuhit dásseárvvu, maiddái go bidjet mihttomeriid ja hábmejit plánaid ja njuolggadusaid. Raporterema dáfus lea doaimmas fásta vuogádat ja fásta skovvi maid suohkanjođiheaddjit atnet go raporterejit suohkandirektevrii juohke kvartálas. Dás lea dásseárvu biddjon sisa fásta raporterenfáddán, juoga mii bidjá láidestusaid dasa ahte ovttadagat galget plánet jahkásaš dásseárvvu aktivitehta sin aktivitehtaplánaide/doaibmaplánaide.

DEARVVAŠVUOHTA, BIRAS JA SIHKARVUOHTA (DBS)

BARGOBIRASLÁVDEGODDI (BBL)

Bargobiraslávdegoddi čađahii 2 čoahkkima 2023:s. Bargobiraslávdegottis leat 5 áirasa bargoaddi bealis ja 4 áirasa bargiid bealis ja suodjalusáittardeaddji.

SUODJALUSBÁLVALUS

Suohkan vuđolaččat guorahalai suodjalusbálvalusa ja suodjalusáittardeaddjit välljejuvvojedje buot organisašuvnna bálvalussurggiide. 2023 giđa čađahuvvui 40 diibmosaš DBS kursa, masa ožžo fáldalaga searvat buot ođđa ja doaibmi suodjalusáittardeaddjit ja jođiheaddjit. Sis geain ii lean vejolašvuhta searvat, fertejit váldit kurssa maŋgel. Suohkana fidnodearvvašvuodabálvalus HEMIS jámmat doallá kurssaid.

FIDNODEARVVAŠVUODABÁLVALUS

HEMIS lea suohkana fidnodearvvašvuodabálvalusaid lágideaddji ja lea mielde BBL:s. Buot bálvalussurggiin leat jahkásaš doaibmaplánat dearvvašvuodabálvalusaide.

ETIHKALAŠ STANDÁRDA

Guovdageainnu suohkanis leat *Ehtalaš njuolggadusat bargiide ja álbmotválljejuvvon áirasiidda* maid suohkanstivra lea dohkkehan 2002:s, ášši 08/02. Ráhkaduvvui bargojoavku mas leat 2 politihkkára ja 2 suohkanpolitihkkára geat leat bargan ráhkadit evttohusa ođđa njuolggadusaide, ovddeš suohkandirektevrra evttohusa vuodul. Evttohus lea dasto sáddejuvvon suohkanstivrii dohkkeheapmái. Suohkanstivra dohkkehii dáid 30.03.2023, ášši nr 8/23.

Suohkanstivra, ovttas välljejuvvon bargiiguin, leat searvan ehtalaš njuolggadusaid seminárii, oassin 3-jagáš beaktivuodaprošeavttas “Mii čavget suittiid – vi tar grep”. Semináras lei sáhka mot álbmotválljejuvvon áirasat ja suohkanbargit galget doaibmat ehtalaš njuolggadusaid ja ovttasdoaibmannjuolggadusaid olis, hukset luohtámuša álbmogii ja leat diđolaččat iežaset rollii. Modealla vuolábealde govvida suohkana ehtalaš viesu, mas vuodđomuvra lea huksejuvvon vuodđogeđggiiguin *searvevuhta, rievdadandáhttu, sámi ja luohtámuš*, seainnit leat iešguđet njuolggadusat ja višuvdna lea dáhkkin olles organisašuvnna badjel. Dát galgá govvidit mot suohkan galgá hálddašit organisašuvnna mii lea buoremussan álbmogii.

Maid mii bargat bisuhit ja bajidit ehtalaš standárdda?

- Mii ođasmahttit guorahallame váldesirdima suohkandirektevrras linjaorganisašuvdnii.
- Mii ođasmahttit jotkkolaččat guovddáš rutiinnaid, prosedyraid ja njuolggadusaid.
- Mii jeavddalaččat ságastallat revisoriin nannet ja buoridit siskkáldas dárkkisteamii guovddáš surggiin.
- Mii bargat proseassaiguin mat viidásetovddidit oktavuodá stivrendokumeanttaid ja jotkkolaš plánema gaskkas.
- Mis lea personsuodjalus fokusis, earret eará go váldit atnui personsuodjalusáppa “ovttavásttolaš/samsvar”

- Mii leat guorahallagoahtán suohkanlaš doaimma, earret eará suohkankompássaproševtta bokte.
- Jahkásaš guorahallan ehtalaš njuolggadusain buohkaiguin organisašuvnnas.
- Almmolaš oastimiid etihkka lea váldon mielde oastinpolitihkalaš njuolggadusaide, mat leat ođasmahtton 2020:s.
- Unnimus gáibádus raporteret ehtalaš standárddaid suohkandirektevrii ja suohkanstivrii.

Plánejuvvon doaibmabijut nannet ehtalaš standárdda:

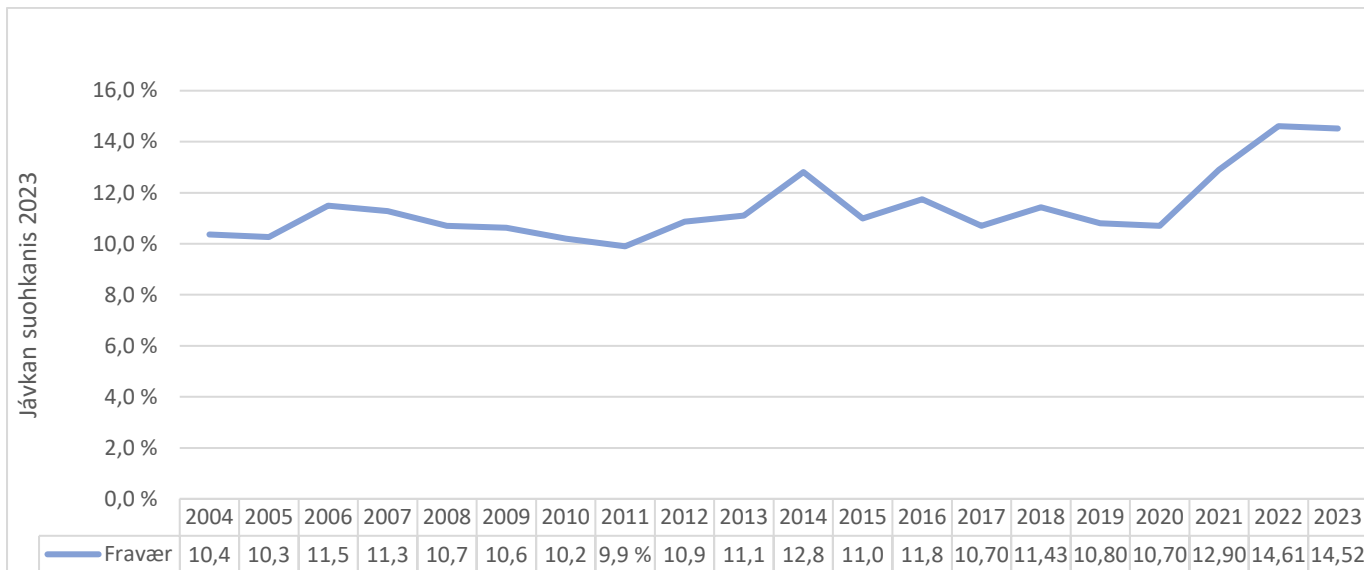
- Suohkan lea proseassas mas elektrovnnalaš vuogádat dieđihit spiehkastemiid ođasmahttojuvvo, álggahuvvon 2023:s ja dađistaga váldojuvvo atnui organisašuvnnas.
- Virgáibidjanrutiinnaid ođasmahttin – bargit leat ožžon ovddasvástádusa ráhkadit rutiinnaid iežaset bargosurggiide.
- Jotkkolaččat buoridit kvalitehta, hukset luohhtámuša ja áimmahuššat searvevuoda beroštumiid.
- Šaddat buorebut surggiin gos mii diehtit mis lea buoridanmunni, nugo spiehkastatmeannudeamis ja dokumenteremis.
- Ráhkadit ovttasdoaimmannjuolggadusaid, mat galget doibmiiddjot 2023:s.
- Jođiheaddjivuogádat – joatkit bargguin 2023:s
- Ráhkadit “min gaskkas” standárdda suohkanii.

BUOZALMASVUOĐAJÁVKAN

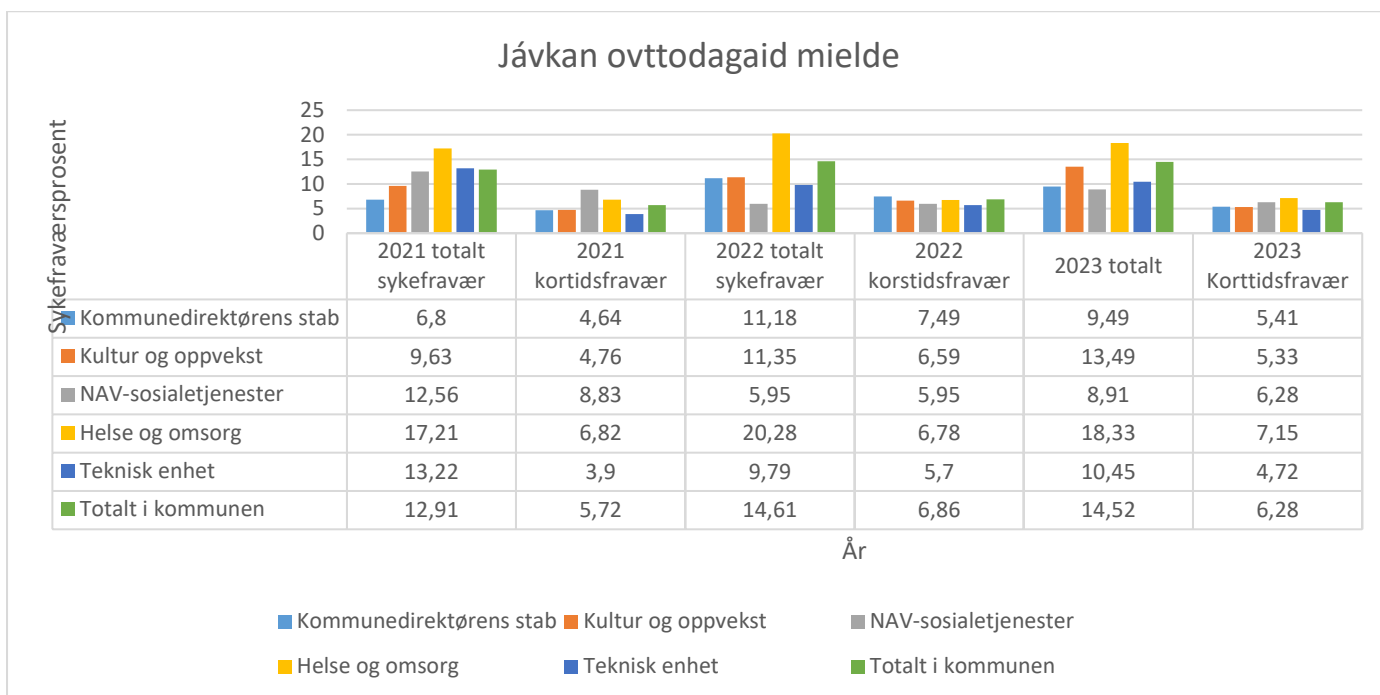
Suohkanis lea buozalmasvuođajávkan lassánan maŋŋel koronapandemiija 2020:s. Jagiin maŋŋel 2020 ledje váiban dearvvašvuođabargit geain lei leamašan stuora bargonoađi jagiin go pandemiija lei. 2023 lei vuosttaš dábálaš jagi maŋŋel koronapandemiija, ja eai leat makkárge korona doaimbajut maid suohkan galggai vuhtiiváldit, eaige makkárge koronagáržžadusat.

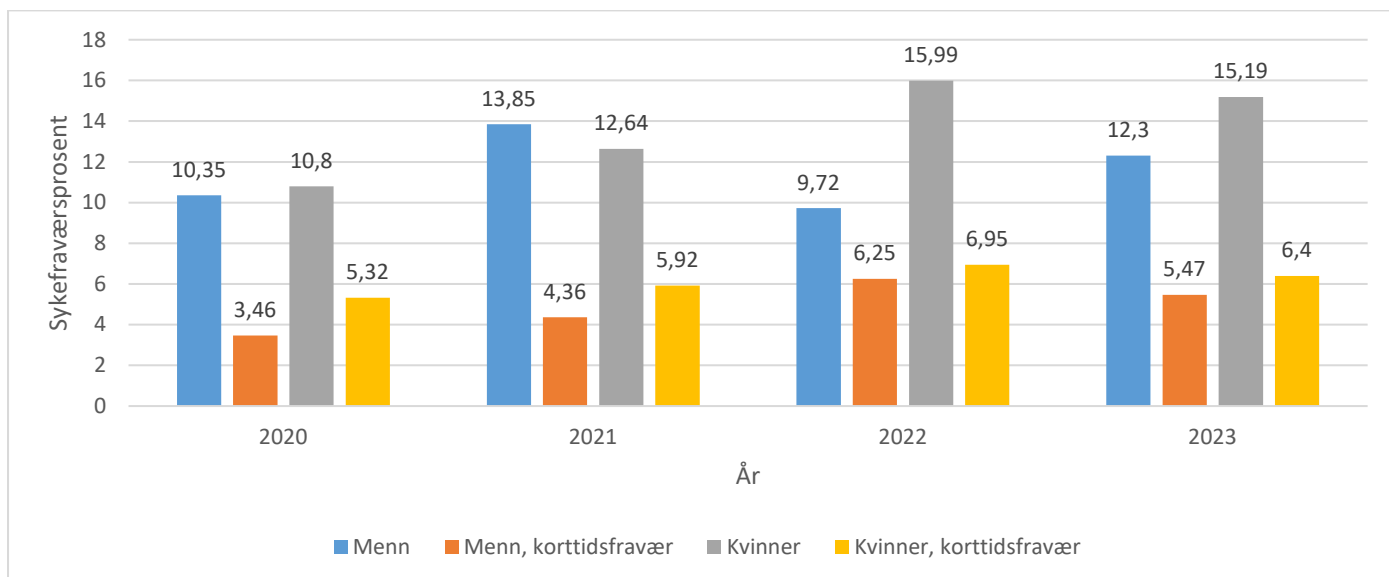
Riikadásis ledje hástalusat rekrutteret gelbbolaš fágaolbmuid virggiide suohkansuorggis. Dát lea earenoamáš hástaleaddji unna, sámi suohkaniidda, gos gáibiduvvo sámi giellamáhttu ja kulturipmárdus. Lea leamašan earenoamáš hástalus rekrutteret buohccedivššáriid, muhto dát guoská jámmat eanas virgejoavkkuide. Dát lea dagahan ahte suohkan ii oaččo ohcciid nugo buohccedivššárvirggiide, mii mas lea dagahan ahte váilot dearvvašvuođabargit ja dasto lea šaddan stuorát bargonoađi dálá bargiide. Áiggi badjel sáhtta stuorát bargonoađi čuohcat bargiid dearvvašvuhtii, ja dagahit ahte buohcanjávkan lassána.

9. Figuvra: Buozalmasvuođajávkan 2004 – 2023

Vuolábealde bajilgovva oanehis- ja guhkesáiggejávkanis juohkásan ovttagaide mielde

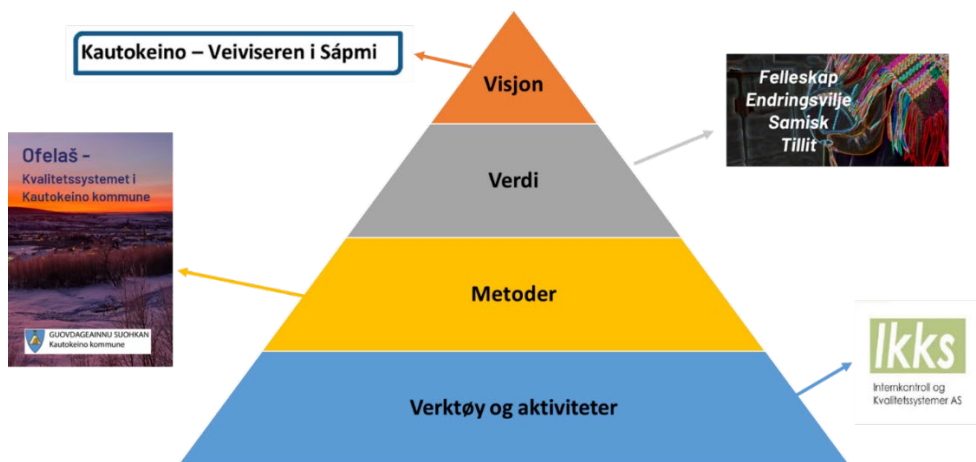

10. figurva: Jávkan sohkabeliid mielde

SISDÁRKUN

Bargu GDPR-protokollaiguin jatkii 2023:s, suohkan almmuhii oppalaš personsuodjaluscealkámuša, ja personsuodjaluscealkámušaid dain surggiin gos protokollat leat gárvvistuvvon.

Suohkanis ferte stuorát fokusa sisdárumii, proševttain lea oalle ollu bargon, “*Mii čavget suittiid – Vi tar grep*”. Suohkanstivra dohkkehii kvalitehtagiehtagirjii Ofelaš kvalitehtavuogádahkii 2023 njukčamánuš. Ofelaš lea oassin suohkandirektevrra vuogádagas sihkkarastit dorvvolaš sisdáruma. Kvalitehtamodealla lea ráhkaduvvon ja gullevaš dokumeanttat dohkkehuvvojedje 2023:s.

10.figuvra: Kvalitehtamodealla

Organiseren, rollat ja ovddasvástáduš lea mearriduvvon ja modealla atnuiváldin lea jođus.

Suohkan čađahii 2023 haddefáloproseassa oastit elektrovnnalaš reaidduid sisdárumvuogádahkii, ja haddefáldatvuorus vuittii Compilo haddefálu. Supergeavaheaddjit leat sajis ja sii leat kursejuvvon, spiehkastatmodula váldui atnui 2023 juovlamánuš. Compilo buhte IKKS kvalitehtamodeallas.

Stáhtus mihtuid oláheami hárrái

Oanehis geahčadeapmi:

- doaimma mihtuid oláheami stáhtus ja eará eai-ekonomalaš bealit main lea mearkkašahtti mearkkašupmi suohkanii, dahje fylkagildii dahje ássiide.
- bealit mat leat dehálaččat árvvoštallat ekonomalaš ovdáneami ja dili, ja váldá go ekonomalaš ovdáneapmi ja dilli vuhtii ekonomalaš doaimmannávcca guhkebuš áigái.

Suohkandirektevrra bargoveahka lea juohkásan mángga bálvalussii:

- Ekonomiija
- Bálká ja personála
- Bálvaluskontuvra
- IT
- Ovdánahttin, gearggusvuohta ja ealáhus

Suohkandirektevrra bargoveaga suohkanjođiheaddji virgáduvvui suohkandirektevran suoidnemánu 1.b.2023 rájes. Ovdal dan sus lei leamaš ovddasvástádus goappeš virggiide, suohkanjođiheaddji ja suohkandirektevra. Ođđa suohkanjođiheaddji ii virgáduvdon 2023:s, nu ahte 2 virggi ovddasvástádus lei aitto virgáduvdon suohkandirektevrras olles jagi. Árrat 2023 čavčča personálaovddasvástádus bargoveaga bargiide juogaduvvui bargoveaga fágajođiheddjiid gaskkas, sii ožžo maiddái ovddasvástádusa čuovvolit ekonomiijaplána dohkkehuvvon mihtuid.

Fágajođiheaddjit leat bures doaimmahan dán barggu ja bargiin lea leamaš ipmárdus ahte lea lossat bargat 2 virggis guhkit áiggi.

Fágajođiheaddjit áigot čállit oanehis jahkeraportta sin iežaset fágasurggiin mihttoolaheami, dahkkon ja jođus bargguid birra. Jahkeraportta galgá mitalit dan mii lea dáhpáhuvvan iige maid bargoveahka pláne ovddasgavlui.

Bálká ja personála HR - ráđdeaddi bokte

Personálakonsuleanta luobai penšuvnnain 2023:s. Ii virgáduvdon ođđa personálakonsuleanta 2023:s, mii dagahii eanet bargonoađi bálká- ja personála eará bargiide. 2023: lei fokusis jotkkolaččat meannudit áššiid, ja čadahit virgádanprošeavttaid njuolggadusaid ja rutiinnaid mielde.

Digitála vuolláičállin bargošiehtadusain váldui atnui 2023:s, mii álkidahtta dán proseassa, ja minimere bábergeavaheami ja porto. Muđui bálkkás- ja personálas lei unnán áigi eará ovdánahttinbargguide.

Bálvaluskántuvra

Mihttoolaheapmi, čadahuvvon ja álggahuvvon barggut 2023 ekonomiijaplánas:

Bargu profiilaguehtagirjiin álggahuvvui, ja váldo atnui 2024 giđa mielde.

Buot áššit suohkanstivrii ledje sámegillii ja dárogillii. Bargu lea álggahuvvon kártet ja jorgalit artihkkaliid ja eará sisdoalu suohkana ruovttusiiddus mat dušše leat ovtta gillii.

KF ássiidgulahallan váldui atnui, čoavddus mii galgá adnot sáddet buresbohtin reivviid suohkana ođđa ássiide e-poastta bokte.

Arkiiva bagadeapmi ja veahkki bargiide ja ovtadagaide, Elements Cloud ášše- ja arkiivavuogádaga dáfus, dahkko jotkkolaččat. Arkiivačorgen dahkko ovdal deponerema ja arkiiva gullelaš oktavuodáváldimiid vástidit áigemeiid siskkobealde.

Okta Bálvaluskontuvra bargiin lea Flyt prošeaktajođiheadđji, mii lea prográmma mii galgá nannet joatkkaoahpahusa čadaheami. Prográmma lea 10. luohká ohppiide ja ruvdnoprinsapára foanda oasseruhtada dan.

Suohkan lea rievadan elektrovnnalaš skovi prográmma, ja bálvaluskontuvrra ovddasvástádus lea leamašan molsut odđa skovvečovdosii. Čoavddus addá vejolašvuođaid ráhkadit skoviid mat leat heivehuvvon min suohkanii. Buot skovit galget goappaš gillii, dat lea áige- ja resursagáibideaddji.

Lohkan- ja čállinveahkki vuorraset sámiide lea čadahan iešguđet kurssaid bajidit vuorrasiin digitála čehppdaga. Viidáset vuhtiiváldojit buohkaid dárbbut geat váldet oktavuoda bálvalusain.

Sirdin Element Cloud:i 2022:s mielddisbuvttii čorgema das mii šattai historjjálaš básan ja rievdadeami rutiinnain. Dát vai sihkarastá fas gávdnama ja ahte suohkana elektrovnnalaš arkiiva lea čorga ja álki ipmirdit.

Bargu čorget, čálihit listui ja páhkket boares arkiivamateriálaid, mat galget dolvojuvvot IKA Finnmark IKS:i (suohkana arkiivavuorkái) lea álggahuvvon. Sullii 100 hildomehtera lea čorgejuvvon 2023:s. Dát galgá dasto dolvojuvvot IKA Finnmark IKS:i main leat lanjat Leavnnjas.

DT DGT fágajođiheadđji bokte

Dáid bargguid lea DT bargan 2023:s:

- Čuovvoleapmi ja bargu Guovdageainnu odđa skuvlla oktavuodas.
- Váldán eret rusttegiid gaskaboddosaš skuvlabráhkain, go odđa skuvla lea váldon atnui.
- Láhčán dili odđa fierpmádatinfrastruktuvrii, ollu boares dávvirat lonuhuvvon vai vuogádagat galget doaibmat ja leat bures sihkarastojuvvon.
- Čuovvoleapmi lágideddjiin DT, AV, alárbma, uksavuogádaga ja gozihanbiergasiid dáfus.

Olu lea gáibidan liige čuovvoleami daningo gálvolágideddjiin leat leamaš váilevašvuođat ja maŋnoneamit gálvobuktimiid ektui.

- Sihkaris čálánčoavddus váldon atnui organisašuvnnas, mii mearkkaša bargit šaddet geavahit iežaset elektrovnnalaš chipa čálánis vai ožžot čáláhusaid. Dat sihkarastá ahte čáláhusat eai oainne buohkat geat leat čálána lahkosis. Sihkarvuolta ja jávohisgeatnegasvuođa fuolaheapmi.
- Migrerejuvvon e-poasta bálvalus on-sites (fysalaš - server) balvii.
- Odđa MDM-čoavddus gárvvistit DGT- ovttagaid olles organisašuvdnii.
- Geavahišgohtán Microsoft Teams njuovžilis ovttasdoaibmamii ja ovttasbargui bargoustibiiguin, olggaldas oktavuodaiguin ja vejolašvuohta juogadit dokumeantaid.
- Vuhtiiváldán lágideaddjesuohkanaovttasbarggu Álttá suohkaniin muhtun fágasurggiin.
- Buollinmuvrra ja serverpárkka sirdin Álttá suohkana serverpárkii.
- Sihkarvuolta sihke ROS hámis ja serveriin back-up.
- Suohkanovttasbargu – digitaliserenovttasbarggu fuolaheapmi Digi Romssain ja Finnmárkkuin.
- Beaivválaš, vahkosaš ja mánnosaš doaibmabarggut doalahit DT dan dásis mii gáibiduvvo.
- Fierpmádatčuovvoleapmi, serverčuovvoleapmi, fágavuogádagaid ođasmahttin ja ortnegisdoallan, DGT- bargobiervasiid čuovvoleapmi ja beaivválaš DGT-supporta bargiide ja earáide geat gullet organisašuvdnii, dahkko jotkkolaččat.

DT maddái geahčada, ja rievdata siskkáldas rutiinnaid earenoamážit DT- sihkarvuoda, DGT – supporta dáfus buot ovttagaide, mii dahkko dárbbu mielde.

Eambbo diđolaš geavaheapmi Pureservices, iešveahkehan- /áššemeannudanvuogádat maid bargit ieža sáhttet geavahit, dat adno maddái statistihkaid js. viežžamiidda.

Ovdáneapmi, gearggusvuohta ja ealáhus ovdánahttinjođiheadđji bokte

Stába searvá mánnosaš čoahkkimiidda gaskal suohkana, Ovddos ja Sápmi ealáhusgárddi. Čoahkkinfáttát rievddadit dan mielde mii lea dáhpáhuvvon ealáhuseallimis ovddit mánu ja mii dáhpáhuvvá boahhte mánu. Suohkana bealis servet sátnajođiheadđji, tehnikkalaš suohkanjođiheadđji ja ovdánahttinjođiheadđji.

Stába jođiha barggu Artic Race of Norway oktavuodas, stuora sykkelgilvu mii álggii Guovdageainnus. Gilvu álggahuvvui suohkanviesu olggobealde 17.08.23, masa serve 18 profeššunealla sykkeljoavkku badjel 100 gilvosykkelasti ja lei álbmotfeasta sihke Guovdageainnu márkanis ja Mázes. Beavvi ovdal gilvuu ledje

muhtun doalut seamma dilálašvuoda olis. Sáhttit namuhit seminárat, spábbačiekčanskuvla, bearaškonsearta ja spábbačiekčan, duoddara soahti, mii lea árbevirolaš čiekčan, gaskal Guovdageainnu ja Kárášjoga spábbačiekčanjoavkkuid.

Ealáhusustitlaš suohkan lea prošeakta mas kártet man buorit bálvalusat ja bálvaleapmi ealáhuseallima ektui doaibmá. Suohkan lea 2022:s čađahan ovdadutkosa dán prošeavttas, ja 2023 čavčča álggii ovdaprošeaktaoassi ealáhusustitlaš suohkana prošeavttas. Loahpalaš raporta gárvvistuvvui ja ovdanbiddjui suohkanstivrii 2024 njukčamánu.

Stába hálddaša suohkanlaš ealáhusfoandda. Foanda ii adno nu ollu nu guhká go mii leat nuppástuhtinsuohkan. 2023:s bohte njeallje ohcama ealáhusfoanddas oažžut doarjaga, guokte dain ledje olgguldas aktevrra ja guokte ledje siskkáldas ohcama. Oktiibuot juolluduvvui 425 789,- ruvnno ealáhusfoanddas diibmá. Dasa lassin stába veahkeha meannudit kulturfoandaohcamiid ja ohcamiid sátniejodiheddji iežas ruđain.

Stába lea maid searvan muhtun siskkáldas ja olgguldas prošeavttaide nugo digitála transformašuvnna gealboloktemii, giliovddidanšiehtadussii, nuppástuhtinfittnodaga Ovddos AS:i, European prošeavtta joatkimii, Meahcceguovddáš - prošeaktii, Guovdageaidnu 2044 seminárii, Mátkebaíkeovddidanprošeaktii, Finnmárkku beanagilvovuođjimii, girdišiljoprošeaktii, láigoheames –eaiggáduššama prošeaktii, álbmotdearvvašvuoda guoskevaš áššiide, suohkanoasseplána servodatoasi ođasteapmái, dáidagii almmolaš lanjain, Wifi4EU prošeaktii, suohkana ođđa gráfalaš profiilii, Máze vejolašvuodadutkosii, eaktodáhttuovuođdázii ja Innovašuvnna Norga gullevaš “okta geainnu sisa”.

Stábas lea ovddasvástádus ahte suohkan fuolaha servodatsihkarvuoda ja gearggusvuoda,

4. govva: Sykkelastit sykkelastet Máze meaddel

Govven: ARN Billy Ceusters

ja eastada sávakeantes dáhpáhusaid mat sáhttet dagahit vára dahje riskka álbmogii. Stába bargá bajitdási riska- ja hearkkesvuodaanalysain ja bajitdási gearggusvuodaoplánain mii galgá leat vuodđun doaibmajuide maid suohkan álggaha. Dát galget álohii leat ođasmahtton.

Gearggusvuoda bargu gáibida maid jotkkolaš oktavuoda eará gearggusvuodaaktevrraiguin, gos Stáhtahálddašeddi lea dat geainna mis lea lagamus gulahallan. 2023 borgemánu čađahuvvui čállinbeavdehárjehus man Stáhtahálddašeddi álggahii mas atomagearggusvuolta lei fáddán. Dán seminárii serve maiddái muhtun eará aktevrrat main lea ovddasvástádus servodatkritihkalaš barguide.

2023 maŋŋit čavčča váldui maiddái atnui ođđa kriisahálddašanreaidu Rayvn. Dát boahá DSB-CIM sadjái mii ovdal adnui.

Suohkanplana servodat oassi 2017 - 2030	Doaibmabidju	Mihtidanindikáhtor	Boađus	Bušeahhta	Rehketdoallu

SP 1.2 FN 17	Álggahit suohkanplána servvodatoasi	Ođastuvvon plána	Bargu álggahuvvui 2023:is. Doaimbaplána ráhkaduvvui, Mázes lágiduvvui álbmotčoahkkin ja čadáhuvvui áššiidiskkadeapmi	1 mill. olles prošektii, 2023 bušehtas	250 000 ru
SP 1.2 j	Jahkásaččat dárkkistit servodatsihkarv uođa ja gearggusvuoda plána	Reviderejuvvo n plána	Plána ođastuvvo jahkásaččat, maddái 2023. Eanas golut leat satelihta telefonabonnemeanta.	20 000	30 000
SP 1.2 k	Ráhkadit profiilla giehtagirjji	Gárvves girji	Bargu álggahuvvui 2023, ii leat vel gárvvis	20 000	18 000
SP 3.2 a FN 3	Álbmotdearvvaš vuohta plána, sisafievrridit plánaide	Oassin servvodatoass eplánas ja eará plánain	Álbmotdearvvašvuoht a šaddá oassin servodatoasseplánas, muhto ii gárván politihkalaš meannudeapmái ovdal juovlamánus 2024	li leat sierra bušeahhta	
SP 4.1 a	Suohkanstivrraá ššit galget čállojuvvo 2 gillii	Lohkku áššiin mat eai leat goappašat gillii	Buot suohkanstivrraáššit jorgaluvvojit juogo dárogiillii dahje sámegiillii	1 200 000 Oassi lea 2 giellabargivirggi	Juhkkojuvvo márgga bušeahhtaboa sttaide, doaivumis doallá bušeahhta
SP 4.1	Suohkanstivračo ahkkin dulkojuvvo	Váilevaš dulkkat	Buot suohkanstivračoahkki mat leat dulkojuvvo 2023:s.	100 000	90 000
SP 4.1	Ruovttusiidu lea 2 gillii	Siiddut mat leat dušše ovtta gillii	Ruovttusiiddu álgosiidu galgá leahkit sámegiillii. Buot čállosat galget leahkit 2 gillii. Buot jorgaleamit eai leat	100 000	150 000

			gárvásat, muhto bargu joatká.		
SP 5.1 FN 9 & 11	Ealáhusustitlaš suohkan; Ovddos AS čađaha prošavtta	Álggahan plána doaibmabijuid	Prošeakta čađahuvvui nu go plánejuvvon. Doaibmabijut measta gárvvistuvvon 2023:s	Ovddos AS rájiid siskkobealde	Ovddos AS rehketoalus
SP 5.3 FN 8, 11 & 12	Stuorát vejolašvuohta báikkálaš ealáhusaide searvat lágidemiide suohkanii, go háhkannjuolggadusat rievdaduvvojit	Eanet gávppašeapmi báikkálaš lágideddjiin	Dát vejolašvuohta lea iskojuvvon, muhto ii leat nu álki čađahit almmolaš háhkamiid njuolggadusaid vuodul. Suohkan geahččala čađahit dán doppe gos lea vejolaš.	li leat dárkkistuvvon bušehtas, muhto bargi geas lea ovddasvástádus oastimiidda, geavaha osiid virggistis bargui.	
SP 5.1 b FN 8, 9 & 11	Ráhkadit ealáhuspolitihkalaš doaibmaplána	Doaibmaplána dohkkehuvvon	Bargu ii leat álggahuvvon. Galgá geahččat dan oktavuodas go nuppástuhttinprogramma fargga lea loahpahuvvon ja dalle ferte plána leat dohkkehuvvon.	150 000	0,-
SP 6.1 FN 3	Almmuhit buot virggiid main leat iešguđegelágan gáibádusat sámegiela máhttui.	Galle virggi eai leat almmuhuvvon main gáibiduvvo sámegiela máhttu	Buot virggit mat almmuhuvvojit suohkanis galget leahkit giellagáibádusat suohkanstivrra mearrádusa vuodul.	Juohkásan ovtadagaide mat ieža mákset almmuhemiid. Bušehtta lea geavahuvvon	
SP 6.2	Iskkat leago vejolaš sáddet buresboahtrinreive suohkana ođđa orruide, ja čađahit jus lea vejolaš.	Álggahuvvon ortnet. Man galle reivve leat sáddejuvvon.	Ortnet lea dárkkistuvvon, programma ii leat oston. Geahččalit gávdnat buori čovdosa.	Dárbbášuvvojit ruđat, go dat ferte leat automáhtalaš ortnet.	
SP 6.3 FN 3, 8	Čađahit ássiidjearahalla ma kárten dihte geavaheddjiid	Čađahuvvon jearahallan	Čađahuvvon 2023 čavčča, servvodatplána	li leat várrejuvvon sierra ruhta, čađahuvvon	

	vásáhusaid/duht avašvuoda.	Jearahallama bohtosat	ođasteami oktavuodas	servodatplána ruđaiguin.	
SP 6.4 FN 8	Bargiid jearahallan 2023	Čađahuvvon jearahallan	li leat čađahuvvon resursavátnivuoda geažil		
SP 6.4 e FN 5, 8	Čállit dásseárvoplána	Gárvves plána, dohkkehuvvon 2025:is	Bargu ii leat álggahuvvon. Geahččat lea go vejolašvuoda bidjat oassin eará plánaide	li leat várrejuvvon ruhta	

OANEHIS GEAHČADEAPMI MIHTUID OLAHEAMI STÁHTUSA HÁRRÁI DÁN JAGÁŠ BUŠEAHTA JA DOAIBMAPLÁNA EKTUI:

Mihttu: Kvalitehta/ovdáneapmi

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Ođđa MDM čoavddus	Juo		IKT-ovttadagat juhkkjuvvojit beaktileabbo bargiide ja ohppiide organisašuvnnas
Bálvalusčovdosiid geahčadeapmi	Juo		Álggahanloatnabálvalus Visma Velferd lea álggahuvvon, sosiála máksámušaid leat digitaliserejuvvon
Báلكádiehtu digitaliserejuvvo		li	Álggahuvvon, muhto lea lea oassi Agresso ERP geavaheamis mii galgá čađahuvvot 2024:s
Siskkáldas bearráigeahččanvuogádat	Juo		Fálaldatgilvu čađahuvvui 2023:s ja lea muhtun muddui váldon atnui, loahpahuvvo 2024:s
Ásahit ERP kommune		li	Lea álggahuvvon, ja galgá váldon atnui miessemánu 2. beaivvi 2024
Árvvoštallat váldit atnui ollislaš doaibmastivrenvuogádaga		li	Fálaldatgilvu ja álggaheapmi manjduvvo 2024:ii
Árvvoštallat ovttasbarggu bálkká, plánaid ja eará surggiin eará suohkaniiguin	Juo		Intenšuvdnasoahpamuš Kárašjoga suohkaniin lea dohkkehuvvon ja workshop álggahuvvon ja ovttasbargosuorgi lea čielggaduvvon.

			<p>NAV-kantuvrrat Kárášjogas ja Guovdageainnus čađahedje viiddis proseassa mii atti ovttastahttima.</p> <p>Mánáidsuodjalusas lea ovttasbargu álggahuvvon</p> <p>Ávjovári suohkangaskasaš politihkalaš ráđđi (IPR) lea dohkkehuvvon goappaš suohkaniin ja čállingotti virgáibidjanbargu lea jođus.</p>
--	--	--	---

Mihttu: Geavahit eambo sámegiela

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Buot ođasáššit čállojuvvojit 2 gillii	Juo		Ruovttusiiddu álgosiidu lea davvi sámegillii. Buot mii almmuhuvvo galgá leahkit sámegillii ja dárogilli
Suohkanlaš dihtoriin galgá leahkit sámegiel tastatuvra	Juo		Prinsihpalaš sivaidd geažil galget buot sámegielat suohkaniin sámegiel tastatuvra. Jus galgá dárogielat tastatuvra, de šaddá dihtomielalaččat válljet dan ieš
Stábabargit hástaluvojit čállit eambo sámegillii, e-boasttain, teamsas, reivviin, áššeovddidemiin ja protokollain	Muhtun muddui, juohke bargi duohken		Ávžžuhuvvo čállit sámegillii jus vuostáiváldi hálddaša sámegiela. Mihttu leat ahte eatnasat čállet sámegillii, ja hárjehallamiin šaddet buohkat čeahpibut
Dulkon suohkanstivrračoahkkimiin	Juo		Buot suohkanstivrračoahkkimat dulkojuvvojit, Soames eará čoahkkimat maiddái dulkojuvvojit, dárbbu mielde
Hástaluvojit geavahit dálvvi-sámegiela čoahkkingiellan	Juo		Soames háviid leat oasseváldit geat eai hálddaš dárogiela iiige leat leamašan praktihkalaččat vejolažžan dulkot čoahkkimiin, ja de lea dárogiella leamaš čoahkkingiella

Mihttu: Effektiviseren/digitaliseren

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
--------------	------------	---------------	-------------

Sikker-print	Juo		Čáliheami čuovvuleapmi/statistihkka vai šaddá beaktileabbon ja seastin, sihkarvuolta hearkkes dieđuid čáliheamiid, unnit bábergeavaheapmi
E-poastta sirdin balvii	Juo		E-poastta geavaheapmi šaddá buoret ja njuovžileabbon iešguđet ovttagain
Ásahit Microsoft teams	Juo		Effektiviseret barggu ossodagaid gaskkas, dokumeantaid juohkin, ovttasdoaiman organisašuvnnas ja olggos guvlui
Miellahttun Digi Troms og Finnmark	Lea jođus		Eanáš suohkanat Romssas ja Finnmárkkus leat oassin digitaliseren oktavuodas ja ovttas šaddat gievrrabun ja oažžut veahki dán bargui

EKONOMIJA

REHKETDOALLOLOGUT 2023

Guovddáš stivrenorgánat:

	2023 rehketdoallu	2023 rev. bušeahtta	2023 mearriduvvon bušeahtta	Erohus	2022 rehketdoallu
Olggosgollu	4 753 309	4 443 067	4 528 764	- 310 242	3 643 860
Sisaboahu	- 98 222	- 58 000	- 58 000	40 222	- 46 867
	4 655 086	4 385 067	4 470 764	- 270 019	3 596 993

Suohkandirektevra oktan stábain:

	2023 rehketdoallu	2023 rev. bušeahtta	2023 mearriduvvon bušeahtta	Erohus	2022 rehketdoallu
Olggosgollu	43 201 863	38 706 550	39 472 867	- 4 495 313	37 272 570
Sisaboahu	- 17 888 013	- 12 808 397	- 12 480 000	5 079 616	- 13 569 490
	25 313 850	25 898 153	26 992 867	584 303	23 703 080

Kommentárat mearkkašahti erohusaide loguin gaskal jahkebušeahta ja jahkereketdoalu:

Guovddáš stivrenorgánat:

Dát ovddasvástádus siskkilda buohkaid, sátnejodiheaddji ja buot politihkalaš orgánaid rehketoaluid. 2023:s adnui kr 76 94,- badjel bušeahta. Ii leat nu stuora liigegeavahus ja lea vuosttažettiin ja ovddemusat daningo mañnegihtii buhtadus lea addon sátnejodiheaddjái politihkkárbuhtadusa gustovaš njuolggadusaid mielde.

2023:s čađahuvvui válga ja lei várrejuvvon kr 220 000,- bušeahtas dása. Mañnel válgga buorin bázi vel kr. 4 295,-.

Guovddáš stivrenorgánaid bušeahtta lea sullii 4,5 miljovna.

Suohkandirektevra bargoveagain:

Suohkandirektevrras bargoveagain lea unnitgolaheapmi bušeahta ektui kr. 823 669,- 2023:s. Dát lea vuosttažettiin guoros virggiid geažil osiin jagis, nugo DT- mielbargi, personálakonsuleanta ja suohkanjodiheaddji ja dalle nai seastimat penšuvnna ja luopmoruđaid dáfus. Leat maid bohtán sisa eanet buohcanruđat go bušeterejuvvon, álohii bušeterejuvvo vuolimus dási mielde dákkár refušuvnnaiguin go ii oro vuogas bušeteret dainna ahte bargit galget leat buohccit. Stába lea maid geahpidan muhtun divatmávssuid ja veaháš unnit geavahan konsuleanttaid go bušeterejuvvon 2023:s. Báikkálaš doarjja eaktodáhttoquovddáži, kr. 100 000 ii leat mákson 2023:s, submi manná ruovttoluotta hálddašanfondii ja ferte máksot 2024:s hálddašanfoandda geavahemiin.

Kommentárat mearkkašahtti erohusaide suohkanstivrra eavttuin juolludemiid geavaheami ektui:

Eai leat stuora spiehkasteamit stába bušeahta geavaheamis, eanas lea nugo plánejuvvon. Dattetge livččii buorre jus guoros virggiide livčče virgáduvvon olbmot ja ahte rehketoallu bušeahta ektui, livččii spiehkasteamiid haga, sullii nullas, dalle livčče nai eambo stába bargguin dahkkon áigemeeriid rádjái.

Eará bealit:

Buot suohkana ovttagat leat dan hálddus ahte stábas leat doarvái resurssat ja ahte stába doaimma bures. Ovttagat dárbbasa veahki personálaáššiid, ekonomii, bálkkáid, arkiivva, ášše- ja arkiverenvuogádaga, jearaldagaid, bajitdási njuolggadusaid ja rutiinnaid j.s. dáfus. Go leat unnán bargit stábas, de bisánan ollu dain doaimmain ja váikkuha ovttagaid bálvalusaid buvttadeapmái ja bargguid čađaheapmái.

SISDÁRKUN:

Oanehis stáhtus ovttagaga sisdárkunbargus

Suohkandirektevrra stába bargá jámmat birra jagi stábas ođasmahttit dahje ráhkadit rutiinnaid. Eai leat vuos dahkkon doarvái ollu riskaanalysat ja dát lea suorgi man fertet vuoruhit eambo, muhto lea ádjás bargu ja 2023:s leat leamašan ollu eará gáibideaddji barggut maid mii leat vuoruhan.

Muhto mii leat dakkaviđe bargagohtán vejolaš spiehkasteamiiguin, leat dušše leamaš smávit spiehkasteamit maid stába lea čoavdán siskkáldasat.

Stába bargá oppalaš bajitdási sisdárkumiin. Dát raporterejuvvo jahkeraportta oppalaš oasis.

DBS

Oanehis stáhtus ovttagaga DBS bargus

BBL lea mearridan ođđa suodjesurggiid ja suodjesurggiide välljejuvvojedje suodjalanáittardeaddjit 2023:s.

Bargodearvvašvuodabálvalus čađahii 40-diibmosaš DBS kurssa báikkálaččat Guovdageainnus, buot jodiheddjiide personáaovddasvástádusain, BBL:i, ja suodjalanáittardeaddjiide fállujuvvui kurssa. Suohkandirektevrra stába suodjalanáittardeaddji lea čađahan kurssa.

Suodjalanvuorut leat dahkkon osiin suohkanviesus gos suohkandirektevrra stábas leat kontuvrrat, 2023:s dahkkui dát DBS kurssa oktavuodas.

Ságastallamiin bargiiguin leat ruovttoluottadieđut ahte bargobiras lea buorre stábas.

Buot bargit geat dárbbášit dan, sidjiide leat oston bajidan- ja vuolidanbeavddit. Dasa lassin lea dárbu heivehit stuoluid, ja dat maid leat ostojuvvon.

Stábas leat muhtun ruvvenapparáhtat niskái ja čielgemáddagii maid sáhtta geavahit dárbbu mielde. Leat maid oston muhtun niskeliekkanaat maid ollugat geavahit, earenoamážit ekonomijjas, bálkkás ja personálas.

Beaivváš- ja báhkasuddjen lea biddjon buot lásiide maidda beaivi báitá ja goardá sisa geassemánuid beaivet.

Bálvaluskontuvrra lanjat leat rievdaduvvon sihkarvuoda dáfus. Leat ceggejuvvon geahppaseainnit ja dušše okta luŋka gokko gulahallá olbmuiguin. Uksa lea maid biddjon ovttá kontuvrii nu ahte ovdagihitii jienaid sáhtta vuostáiváldit doppe válgachađaheamis, eaige jienasteaddjit leat bálvaluskontuvrra kontorservodagas. Dát kontuvra adno maiddái veahkehit vuorasolbmuid geat háliidit lohkan- ja čállinveahki.

ALLA EHTALAŠ STANDÁRDA

Oanehis stáhtus ovttadaga barggus sihkarastit alla ehtalaš standárdda. Bajilgovva doaibmabijuin mat lea álggahuvvon ja doaibmabijut mat plánejuvvojit álggahuvvot sihkarastit alla ehtalaš standárdda

- Ehtalaš njuolggadusaid geahčadit personálačoahkkimiin.
- Ovttaskas olbmo bargguid/bálvalusaid geahčadit vai bargoaddi sihkarastá ahte bargi galgga sivahallot dahkamis bargguid mat sáhttet ipmirduvvot leame eahpeehtalažžan.
- Bargit stábas leat diđolaččat čuovvolit lágaid, njuolggadusaid ja rutiinnaid čuovvoleapmái. Stába bargiin lea ovddasvástádus leat buorre ovdagovvan ođđa njuolggadusaid doibmiibidjamis.
- Stábas leat buorit rutiinnat persondieđuid gieđahallamii, fakturávuoduid dárkkisteapmái, fakturáide, refušuvdnagáibádusaide ja máksingáibádusaide.
- Muittuhus jávohisvuodageatnegasvuoda birra personálačoahkkimiin ja ságastallamiin maid dat mielddisbuktá.
- Fálaldatgilvobidjan ja fálaldatvuorut oastimiid oktavuodas.
- Dohkkehuvvon eaiggátvuodadieđáhusa ođasmahttin buori eaiggátvuoda hálldašeami várás
- Buorit ságastallamat stába kontorčoahkkimiin das mot mii galgat čađahit bargguid ja doaimmahit bálvalusaid dohkkehuvvon njuolggadusaid mielde ja buori ehtalaš standárdain.

STÁHTUS POLITIHKALAŠ MEARRÁDUSAIN

Ovttadagat galget raporteret suohkandirektevrii politihkalaš mearrádusaid čađahemiid birra. Buot politihkalaš mearrádusat mat leat áššemeannuduvvon ovttadagas galget čállot raportii, maiddai stáhtusa das mii lea čađahuvvon:

Lávdegoddi ja áššenummár	Mearriduvvon	Áššenamma	Status	Čađahuvvon
KST 37/22	27.10.2022	Dieđihanášši	Čađahuvvon	Ovdal 31.12.2022
KST 53/22	15.12.2022	Rievdadus suohkanstivrra mearrádusas 37/22 áššis – dieđihanášši	Čađahuvvon	Ovdal 31.12.2022
KST 1/23	30.03.2023	Gáibádus lobálašdárkkisteami dahkat suohkanstivrraáššis 68/22	Čađahuvvon	
KST 5/23	30.03.2023	Viiddiduvvon strategalaš suohkaniidgaskasaš šiehtadus gaskal Kárášjoga gieldda ja Guovdageainnu suohkana	Jođus	
KST 7/23	30.03.2023	Buorre ovttasdoaiman Guovdageainnu suohkanis	Váldon fárrui ehtalaš vissui	Aktiiva
KST 8/23	30.03.2023	Ehtalaš njuolggadusat bargiide ja álbmotválljejuvvon olbmuide	Váldon fárrui ehtalaš vissui	Aktiiva
KST 9/23	30.03.2023	Kvalitehtavuogádat Ofelaš	Oassin DBS-barggus	Aktiiva
KST 13/23	30.03.2023	Suohkandirektevrra dieđiheapmi – diehtujuohkin suohkanstivrraášši 53/22 olis	Čađahuvvon	Osiid mielde 2023:s
KST 23/23	22.06.2023	Nuoraidráđi árvoštallan	Čađahuvvon	Vuodđudeapmi 23:s
KST 24/23	22.06.2023	Váldolávdegoddemodealla árvoštallan	Čađahuvvon	Vuodđudeapmi 23:s
KST 29/23	22.06.2023	Láigoheamis eaiggádeapmái	Jođus	Measta čađahuvvon
KST 33/23	22.06.2023	Ávjovári suohkaniid gaskasaš politihkalaš ráđđi	Jođus	
KST 34/23	22.06.2023	Giliovđananšiehtadus	Ohcon, hilgojuvvon, ohccojuvvo fas	
KST 35/23	22.06.2023	Áššálaš politihkalaš digaštallan válgagiččus – Válgalohpádus 2023	Čađahuvvon	Aktiiva
KST 36/23	22.06.2023	Máze dokumentašuvdnaguovddáš – ohcan doarjaga ovdadutkamuššii	Jođus	
KST 37/23	22.06.2023	Čielggadit suohkandirektevravirggi	Čađahuvvon	
KST 64/23	18.12.2023	Sámi luondduviesu ásaheapmi Guovdageidnui (Meahcceguovddáš)	Jođus	
KST 66/23	18.12.2023	Suohkanlaš divadat ja bálvalusmávssut 2024	Čađahuvvon	Aktiiva
KST 68/23	18.12.2023	Kássakredihta ođastuhttin 2024	Čađahuvvon	Aktiiva
KST 69/23	18.12.2023	Mearridit opodatvearu 2024	Čađahuvvon	Aktiiva
KST 71/23	18.12.2023	Báktehárji falástallanhálla geavaheapmi	Čađahuvvon	Aktiiva
KST 72/23	18.12.2023	Mátkebáikestrategiija Guovdageaidnu 2023 rádjái	Jođus	

KST 77/23	18.12.2023	Guovdageainnu suohkana ekonomijaplána 2024 – 2027 oktan doaimmaprogrammain ja jahkebušeahtain 2024	Jođus	
KST 78/23	18.12.2023	Neahttageavaheapmi – ofelaš sosiála mediaid geavaheapmái Guovdageainnu suohkana bargiide ja politihkkáriidda	Čađahuvvon, oassin ehtalaš viesus	Aktiiva
KST 88/23	18.12.2023	Miellahtuid válljen bargojovkui – fápmudanváldi váldolávdegottiide	Jođus	
KST 90/23	18.12.2023	Diehtujuohkin suohkana advokáhtas proseassadieđáhusa birra	Jođus	
FSK 3/23	24.01.2023	Verddesuohkanovttasbargu - miellahttovuohta Digi Romssas ja Finnmárkkus	Jođus	
FSK 15/23	25.04.2023	Suohkandirektevrra rekrutteren	Čađahuvvon	01.07.2023
FSK 16/23	25.04.2023	Doarjaga ohcan – geassebargu nuoraide 2023	Čađahuvvon	2023 geasi
FSK 17/23	23.05.2023	TV akšuvdna 2023 – suohkanlávdegotti válljen ja veahkki TV akšuvdnii	Čađahuvvon	2023 čavčča
FSK 23/23	29.06.2023	Geassebargu nuoraide 2023	Čađahuvvon	2023 geasi
FSK 24/23	29.06.2023	Dáiddadállu – ohcan doarjaga ášahusovddideapmái	Čađahuvvon	
FSK 27/23	29.06.2023	Šiehtadallamat - suohkandirektevrravirgi	Čađahuvvon	01.07.2023

MIELBARGIT – BUOHCANJÁVKAN

Ovttadaga buohcanjávkan:

Kvartála	Ollislaš jávkan %			Oanehisjávkan % (bargoaddi perioda)		
	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut
1	10,28	9,65	12,02	5,58	4,59	8,29
2	10,48	12,80	4,17	3,02	2,60	4,17
3	6,16	6,25	5,96	6,26	6,25	5,96
4	10,08	10,31	9,52	6,74	5,61	9,52
Dán jagi	9,48	10,00	8,20	5,41	4,69	7,21

Oanehis stáhtusgeahčadeapmi:

Stábas lea beare alla buohcanjávkan. Stábas lea mihttu bissut vulobealde 7 %. Leat leamašan muhtun guhkesáiggebuohcanjávkat. Jođiheaddji lea leamašan oktavuodas bargiiguin, ii oktage leat diedihan ahte ii leat bargoguoskevaš jávkan. Lea ain veaháš báhcán koronaáiggis, jus lea veaháš buohcci, de bissu ruovttus, mii lasiha buohcanjávka.

Muhto, eanas muddui leat stába bargit unnán buohccit ja oanehisjávkan lea hui vuollegis dásis.

Stábas eai leat nu ollu bargit, nu ahte jus okta bargi lea dahje guoktása leaba guhkesáigái buohccindieđihuvvon, de proseantalohku hirmmadit lassána.

Čađahuvvon doaimbajut:

Čuovvolanságastallamat. Heivehuvvon bargoáigi. Stuoluid ja bajidan vuolidanbevddiid oastin. Buohcanjávkkama birra lea ságastallon personálačoahkkimiin vai čalmmustahtá man gallis leat eret stábas juohke beaivvi.

Lohku čađahuvvon mielbargiságastallamiin dán jagi:

Dan geažil go suohkandirektevrra stábas ii lean sierra suohkanjodiheddji 2023:s, de personálaovddasvástádus 23 čavčča lei fápmuduvvon fágajodihedjiide. Fágajodiheddjit leat ságastallan eanas bargiiguin. Muhto 2023:s eai leat dollojuvvon ságastallamat fágajodihedjiiguin.

Dáhton	Vuolláičála
31.03.24	Karin Hætta

Suohkandirektevrra diehtu ruovttoluott

Stába ektui ii addojuvvo ruovttoluottadiehtu, go dál lea suohkanjodiheddji suohkandirektevra. Fágajodiheddjit leat čilgen bures maid sii leat čađahan 2023:s, ja stába lea doaibman bures vaikko vel suohkanjodiheddji “váilu”.

Bargit doaimmahit ieža eambo ja váldet eanet ovddasvástádusa, ja lea buorre oaidnit dan.

31.03.24	Karin Hætta
Dáhton	Suohkandirektevra

5. govva : Guovdageainnu skuvla

Govven: Svein Solheim

EKONOMIJJAPLÁNA/DOAIBMAPROGRÁMMA/DOAIBMAPLÁNA

Stáhtus mihtuid olaheami hárrái

Oanehis geahčadeapmi:

- a) doaimma mihtuid olaheami stáhtus ja eará eai -ekonomalaš bealit main lea mearkkašahtti mearkkašupmi suohkanii, dahje fylkagildii dahje áššiide
- b) bealit mat leat dehálaččat árvoštallat ekonomalaš ovdáneami ja dili, ja váldá go ekonomalaš ovdáneapmi ja dilli vuhtii dan ekonomalaš doaibmannávcca guhkebuš áigái

Suohkan-plana servvodat oassi 2017 - 2030	Doaibmabidju	Mihtidanindikáhtor	Boađus	Bušeahhta	Rehketdoallu
2.1	Suohkan galgá joatkit juolludeames mánáidgárdesajiid	Buot mánáin lea mánáidgárddi sadii geat leat ohcan	li leat vuordinlistu		
	Buot oahpaheddjiin geat virgáiduvvojit galg á sámegiellgelbbolašvuohta allaskuvla dásis Buot bargit geat virgáiduvvojit gálgá sámegiell giellamáhttu	100 % vuodđoskuvlla ohppiin lea sámegiella 1.giellan	Kommentára: Suohkanlaš mánáidgárddiin lea sámegiella váldogiella ja 95 % vuodđoskuvllaohppiin lea sámegiella 1.giella		
2.2	Buot oahppit galget joksat oahppoplána gelbbolašmihttomeriid	Kárteniskosat Nationalageahcaleamit Eksámenat			

OANEHIS GEAHČADEAPMI MIHTUID OLAHEAMI STÁHTUSA HÁRRÁI DÁN JAGÁŠ BUŠEAHTA JA DOAIBMAPLÁNA EKTUI:

Mihttu: Kvalitehta/ovdáneapmi

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Nannet gelbbolašvuođa fágabargiin PPB:as, mánáidsuodjalusas, oahpaheddjiin ja mánáidgárddioahpaheddjiin	X		<ul style="list-style-type: none"> Mánáidsuodjalus bargit leat čađaheame “PMTO” ja “suhttohálldašeami” oahppu. PP-bálvalusa bargit leat čađahan áššedovdi- árvoštallan oahpu Vihtta oahpaheadji leat váldán lassioahpu.

Nannet ja hukset fágabargiid gelbbolašvuoda. Bargat buoridit oahppobirrasa mánáidgárddiin ja skuvllain.	X		Prošeakta bistá 2 jagi. Skuvllat ja mánáidgárddit ožžot bagadallama “Oahppobirasguovddážiš” dán bargui.
---	---	--	--

Mihttu: Geavahit eambo sámegeala

Doaimmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Sámegealla váldogealla čoahkkimiin	X		
Sámegealla váldogealla mánáidgárddiin	X		
Áššemeannudit sámegeallii nu guhkás go vejolaš	X		

Mihttu: Beavttálmahttin/digitaliseren

Doaimmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Iskat vejolašvuoda stuora mánáidgárdái Guovdageainnu márkanis	X		Bargu lea jođus ja suohkanstivra meannuda dan čoahkkimis 2024 geassemánus.
Bajásšaddanguovddáš Mázi. Mánáidgárdi sirdojuvvo skuvlii.		X	Bargu lea álggahuvvon.
Prošeakta “Mii čavget suittiid	X		Gáiddusoahpahus sirdon Máze skuvlii. Oahpahus addo joavkkuin. Seastán 6 oahpaheaddjvirggi.

EKONOMIJA

REHKETDOALLOLOGUT 2023:

	2023 rehketdoallu	2023 rev. bušeahtta	2023 mearriduvvon bušeahta	Erohus	2022 rehketdoallu
Olggosgollu	117 881 848	114 401 676	111 158 483	- 3 480 172	107 473 194
Sisabohtu	- 35 556 466	- 32 266 423	- 32 667 623	3 290 043	- 32 516 029
	82 325 382	82 135 253	78 490 860	- 190 129	74 957 165

Kommentárat mearkkašahhtit erohusaide loguin gaskal jahkebušeahta ja jahkereketdoalu:

Jahkereketdoallu čájeha sullii 2,9 millijovdna eanet sisaboahu, ja dat lea dan dihte go stáhta lea lasihan sámegeiel diibmu mávssu. Dat gártá jahkái 4 millijovdna eanet sisaboahu sámegeiel oahpahussii, muhto de lea eará ossodagain unnit sisaboahu nu go gáiddusoahpahusas 1,8 millijovdna unnit sisaboahu ja giellaproševttain. Vaikko gáiddusoahpahusas lea unnit sisaboahu de leat mii seastán dakko go leat effektiviseren fáaldaga, go addit joavkooahpahusa. Giđđajahkebealis ledje 78 oahppi ja 7,5 oahpaheaddji, čakčajahkebealis 46 oahppi 1 oahpaheaddji. Go leat leamašan rievdadusat dan fáaldagas, de ii oaččo dan riehta dahje oppalaš gova sisaboáduid ja olggosgoluid ektui, muhto boahpte jagi mielde bohtá dat eambo čielgasit makkár vuoittu dat effektiviseren doaimma addá suohkanii.

Rehketdoallu maid čájeha ahte leat leamašan lassi olggosgolut, nu go mánáidsuodjalusas ii sáhte álohii diehtit bušeahta plánen oktavuodas makkár doaimmaid šaddá bidjat johtui, ja dan jagis leat mii oastán institušuvnnas bálvalusa ja dat lea máksán 1 millijovdna suohkanii, dasa lassin lea suohkan nannen gelbbolašvuodá sihke mánáidsuodjalus bargiin ja PP-bálvalusa bargiin. Dan leat vuoruhan dan dihte go lea gáibáduš sihke mánáidsuodjaluslága ja vuodđoskuvlalága ektui.

Dievaslaš rehketdoallu čájeha 190 129,- ruvnnu vuolláibáhčaga, dat čájeha ahte vaikko leat ge spiehkasteamit sihke sisaboáduin ja olggosgoluid, de leat ossodagat leamašan čeahpit doalahit juolluduvvon rámma.

SISDÁRKUN

Oanehis stáhtus ovttadaga sisdárkunbarggus

Ovttadat jođihuvvo – ja addá bálvalusaid oahpahuslága, mánáidsuodjaluslága, mánáidgárdelága, persovdnasuodjaluslága, hálddašanlága ja bargobiraslága mielde.

Leat ain stuora hástalusat rekruteret sámegeielat oahpaheddjiid, mánáidgárdeoahpaheddjiid, sosionomaid, mánáidsuodjaluspedagogaid ja spesiálapedagogaid, mii fas daguha stuora hástalusaid addit bálvalusaid lága ektui.

DBS

Oanehis stáhtus ovttadaga DBS barggus:

- Suodjalusdárkkisteamit leat čađahuvvon buot mánáidgárddiin, kulturviesus, suohkanviesus ja Máze skuvllas
- Mánáidsuodjalus bargit lea čađahan kursa “veagalváldin bargiid vuostá”
- Heivehuvvon barggut/doaimmat/bargosajit bargiide geat leat jođus šaddat buohccindieđihuvvon ja/dahje leat buohccindieđihuvvon.
- Mielbargiságastallamat
- Buot mánáidgárddiin leat elektrovnnalaš dikšunbeavddit maid sáhtta loktet ja vuolidit
- Buot mánáidgárddiin leat gárvvohan-/nuolahanbeavddit molssodanlanjain

Oanehis stáhtus ovttadaga barggus sihkkarastit alla ehtalaš standárdda. Bajilgovva doaimbabiin mat lea álggahuvvon ja doaimbabiin mat plánejuvvojit álggahuvvot sihkkarastit alla ehtalaš standárdda

Rabasvuohta ja gulahallan:

- Bargiidčoahkkimat
- Jođiheaddjiidčoahkkimat
- Digaštallančoahkkimat fágaorganisašuvnnaiguin
- Mielbargiságastallamat

Bargobiras:

- Ehtalaš njuolggadusat
- Virgelohpenjuolggadusat
- Jávkannrutiinnat
- Seniora sierrašiehtadus
- Rutiinnat movt gieđahallat veahkaváldima ja nihttima bargosajis
- Dieđihanrutiinnat
- Bálkkašupmenjuolggadus

Profešuneala láhtten ja miellaguoddu

- Lojála bargoaddi vuostá
- Čuovvut lágaid ja njuolggadusaid
- Meannudit buohkaid seamma ládje

STÁHTUS POLITIHKALAŠ MEARRÁDUSAIN

Ovttadagat galget raporteret suohkandirektevrii politihkalaš mearrádusaid čađahemiid birra. Buot politihkalaš mearrádusat mat leat áššemeannuduvvon ovttadagas galget čállot raportii, maidai stáhtusa das mii lea čađahuvvon:

Lávde-goddi ja áššenr	Mearriduvvon	Áššenamma	Stáhtus	Čađahuvvon
KER 2/23	14.03.23	Vuorrasiidráđi foandarudat – plána ruđaid geavaheapmái	Čađahuvvon	05.12.2022
KER 6/23	06.06.23	Vuorrasiidráđi foandarudat – juolludeapmi	Juolluduvvon	24.07.2023
KST 6/23	30.03.23	Guovdageainnu suohkana vuodđoskuvllaid dilleraporta, skuvlajahki 2021-2022		
KST 27/23	22.06.23	Guovdageainnu suohkana vuodđoskuvllaid dilleraporta, skuvlajahki 2021-2022		
KST 28/23	22.06.23	Guovdageainnu suohkana gáiddusoahppofálaldat		
KST 62/23	18.12.23	Mánáidsuodjalusa 2022 dilleraporta		

KST 63/23	18.12.23	Guovdageainnu suohkana gáiddusoahpahusa strategijaplána		
KST 67/23	18.12.23	Báhtareddjiid ásaideapmi 2024		
FSK 2/23	24.01.23	Gulaskuddan – Makkár báikái ásaht Stáhta mánáidviesu Finnmárkkus		
FSK 26/23	29.06.23	Sokki Adventure – ohcan doarjaga lágideapmái mánáid beaivi	Kulturfoanddas juolludan ruđaid	04.07.2023
FSK 32/23	29.06.23	Davvi Division – ohcan doarjaga lágidit juovlakonseartta	Kulturfoanddas juolludan ruđaid	04.07.2023
FSK 33/23	29.06.23	Máze Giehtadáidu – ohcan doarjaga ovdaprošektii	Kulturfoanddas juolludan ruđaid	04.07.2023
FSK 34/23	29.06.23	Guovdageainnu FS – ohcan doarjaga oastit čuovgarusttegiid	Kulturfoanddas juolludan ruđaid	04.07.2023
FSK 35/23	29.06.23	Saami Type Jon Eira – ohcan doarjaga ráhkadit girjemánusa	Kulturfoanddas juolludan ruđaid	04.07.2023
FSK 36/23	29.06.23	Mieron Gilisearvi – ohcan doarjaga lágidit festivála	Kulturfoanddas juolludan ruđaid	04.07.2023
FSK 41/23	29.08.23	Mánáidgárddedieđuid rievdadeapmi	Čađahuvvon	29.08.2023
HU KNT 5/23	11.05.23	Ánggirdeaddjebálkkašupmi	Čađahuvvon	02.05.2023

MIELBARGIT – BUOHCANJÁVKAN

Ovttadaga buohcanjávkan						
Kvartála	Ollislaš jávkan %			Oanehisjávkan % (bargoaddi áigodat)		
	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut
1	16,48	15,50	21,49	7,70	7,23	10,13
2	10,52	9,56	16,06	3,51	3,33	4,59
3	14,43	15,20	9,91	4,91	5,55	1,13
4	12,57	13,09	9,75	4,88	5,21	3,08
Dán jagi	12,57	13,09	9,75	4,88	5,21	3,08

Oanehis stáhtusgeahčadeapmi:

Okta bargi lea leamašan dieđihuvvon buohccin badjel 4 vahkku, okta bargi leat leamašan dieđihuvvon buohccin badjel 8 vahkku ja 3 bargi fas dieđihuvvon buohccin badjel 12 vahkku. Dat bargit leat leamašan dieđihuvvon buohccin sihke 100 % bargoáiggis ja unnit proseanttaid bargoáiggis.

Čađahuvvon doaibmabijut:

- Heivehuvvon barggut buozalmasvuoda áigodagas dakko gokko dat lea leamašan vejolaš
- Čađahan čuovvolanságastallamiid

Lohku čađahuvvon mielbargiságastallamiin dán jagi:

121 ságastallama čađahuvvon 121 vejolaš ságastallamiin.

Dáhton	Vuolláičála
16.04.24	Bodil Utsi Vars Suohkanjođiheaddji

Suohkandirektevrra diehtu ruovttoluotta:

Kultuvra- ja bajásšaddan lea 2023:s čađahan muhtun mihtuid mat ovdanbohtet ekonomiiaplánas ja doaibmaplánas. Ovttat dat fokusere sámi- giela ja kultuvrra, ja lea dehálaš sihkkarastit ja ovdánahttit, earenoamážit giela. Leat leamaš jávkamat ja guoros virggit man geažil lea leamašan váttis čađahit oasi ovttaga biddjon mihtuin.

Vuođđoskuvlla ektui bohtet muhtun váidagat 2023:s, ahte ledje beare unnán bargit skuvllas ja virggit eai almmuhuvvon, dan birra ii leat mihkkege čállon jahkeraporttas, muhto fertejit biddjot johtui doaibmabijut vai vuođđoskuvllas buorránit bohtosat.

Gáiddusoahpahusas rievddai organiseren ja 6 jahkedoaimma sestojuvvojedje, mii lea buorre go jurddaša ekonomalaš dili birra mas suohkan dál lea. Mii fertet buohkat jurddašit rievdadusaid ja bargat rievdadusaid ovdii.

Lea veaháš badjegolaheapmi bušeahtas, ovttagahkii juolluduvvui su. 3 milj. eambo bušeahttamuddemis disp. foanddas ja lassin lea golahuvvon su. 3 milj. dasa, muhto birgii dainna nai go eai bušeterejuvvon dietnasat lassánedje. Ovttat dat ferte nai vuolidit goluid ja vejolaččat jurddašit dietnasiid birra ovddas guvlui vai suohkan oažžu ekonomiija balánsii.

Lea dehálaš ekonomiiaplánas ja doaibmaplánas leat mihtut mat leat konkrehta ja maid sáhtta mihtidit, ja ahte buohkat ovttaga geavahit doaibmaplána veahkkeneavvun mihttoolahemiide birra jagi.

28.04.24	Karin Hætta
Dáhton	Suohkandirektevra

Stáhtus mihtuid olaheami hárrái

- a) doaimma mihtuid olaheami stáhtus ja eará eai-ekonomalaš bealit main lea mearkašahtti mearkašupmi suohkanii, dahje fylkagildii dahje áššiide
- b) bealit mat leat dehálaččat árvoštallat ekonomalaš ovdáneami ja dili, ja váldá go ekonomalaš ovdáneapmi ja dilli vuhtii dan ekonomalaš doaibmannávcca guhkebuš áigái

Dearvvašvuođa- ja fuolahusossodagas leat suohkanjođiheaddji hálddahasain, hálddahas lea suohkanváldodoavttir, čáli, demeansabuohccedivššár, ráđdeaddi ja áššemeannudeaddji ja njeallje doaibmajođiheaddji, buohcceviesu, dearvvašvuođa, fuolahusguovddáža ja ruovttubálvalusa.

Dearvvašvuođa ja fuolahus geahččala addit dohkálaš dearvvašvuođa- ja fuollabálvalusaid Guovdageainnu suohkana álbmogii. 2023:s leat hástalussan leamaš ahte dikšo- ja fuollaohcamat leat ollu lassánan, buohcanjávkan, personálaáššit ja guoros virggit.

Dikšo- ja fuollaohcamat leat ollu lassánan maŋemus jagiid. Ohcamiid lohku: 2020: 95, 2021: 101, 2022: 163, 2023:190. Ohcamat mat bohtet leat leamaš dássedit gitta 2021 rádjái, maŋgel dan lea ohcamiid lohku lassánan ollu maŋemus guovtti jagis.

Ahte pasieanttaid lohku lassána nie ollu, lea buktán midjiide hástalusaid sajiid ektui mat mis gávdnojit ovttagas. Lea stuora dárbu viiddidit sajiid logu, earenoamážit buohcceviesosajiid, sajiid demeanttaid suddjejuvvon ovttagas, veajuiduhtinsajiid ja fuollaviesuid gos leat bargit.

Suohkan-plana servvodatoassi 2017 - 2030	Doaimma	Mihttoindikáhtor	Boađus
SP 1.1 a	Ráhkadit bivnuhis bargosajiid	Galle guoros virggi	Jođus
SP 1.1 b	Ollesáiggekultuvra/jahkeplánema álgín	Lasihit olleáiggevirggiid loguid	Lea lassánan, ain bargame dainna.
SP 1.1 c	Buorit dearvvašvuođa- ja fuolahusbálvalusat álbmogii	Geavaheaddji-iskkadeapmi	li čađahuvvon
SP 2.4 a	Sámi buohccedivššár-oahppu Fidnooahppi-fitnodat	Práksissajit studeanttaide Práksissajit ohppiide	Čađahuvvon
SP 3.1 b	Sámi lasahus buohccidivššariidda ja doaktariidda	Bálka	Čađahuvvon

	Fitnat allaskuvllain ja universitehtain rekrutteret dearvvašvuodabargiid	Ahte gárvves oahppan olbmot válljejit Guovdageainnu suohkana bargoadin	li čađahuvvon
SD 3.1 c	Dearvvašvuodafága-oahppu	Láhčit dili gealboloktemii lassin bargui	Čađahuvvon
	ABC skuvllat spesiálasurggiin, gárrendilli, psykiatriija, PU ja demeansafuolahus	Láhčit dili gealboloktemii lassin bargui	li čađahuvvon
	Vips oahpahuš, persovdnaguovdilaston oahpahuš ovttaskas pasieanta/geavaheaddji ektui	Láhčit dili gealboloktemii oassin dábálaš barggus	li čađahuvvon
	Láhčit dili movttiidahttit čađahit sámegiel giellakurssaid	Loktet sámegiel-gelbbolašvuoda	Čađahuvvon
SD 3.1 d	Ovttasbarggu álggahit oažžut eanet oahppanolbmuid dearvvašvuodafágain geain lea báikkálaš gullelašvuoha	Eanet ohcciid almmuhuvvon virggiide	li čađahuvvon
SD 3.2 a	Álbmotdearvvašvuoda plánat	Dearvvašvuoda-ovddideaddji plánat galget leat vuodđun buot dearvvašvuoda ja fuolahusa plánabargguin.	Eai ráhkaduvvon ođđa plánat
SD 3.2 b	Bagadus dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusaid juolludeapmái	Duhtavaš pasieanttat ja geavaheaddjit ja dasto unnit pasieanta-váiddaáššit.	Jođus
	Juolludanjoavku	Fágaidgaskasaš árvoštallan sihkkarastá buriid bálvalusaid.	Čađahuvvon
SD 3.2 c	Dearvvašvuodastašuvdna ja psykologijabálvalus ovttasbargá eará ásahusaiguin	Ovttastahtton ángiruššan mánáid guovdu	li čađahuvvon
	IP koordináhtor	IP plánat	Jođus
SD 3.3 a	Mánát oapmahažžan	Oažžut rutiinnaid sadjái	Jođus
	Suohkan lea mielde proševttas klinihka Álttá dáfus vai oažžu sadjái buohcceviessobálvalusaid lagabus Guovdageainnu	Oanehit mátkkoštanáigi ja hálbbibut mátkegolut	Jođus

	Spesialistabálvalusa johtti joavku	Fágasurggiid ja konsultašuvnnaid lohku	li čađahuvvon
SD 3.3 b	Ođđa ovttasdoaibmanodastusa geažil čálhuvvojit pasieanttat árabut spesialistadearvvašvuodabálvalusas vuodđodearvvašvuodabálvalussii. Dát mielddisbukta ahte vuodđodearvvašvuodabálvalus ferte buorebut ráhkkanan váldit vuostá eambo kompleaksa pasieanttaid.	Rievttes gelbbolašvuohta rievttes báikkis	Jođus
SD 3.4 a	Ođasmahtton ja buresdoaibmi rutiinnat Dearvvašvuoda- ja fuolahusas	Unnán váidagat bargiin, pasieanttain ja oapmahaččain Geavaheaddji- ja oapmahaš-iskkadeapmi	Jođus, dát lea jotkkolaš bargu
	Ságastallamat oapmahaččaiguin	Duodaštuvvo profiillas	Čađahuvvo
	Ovttasbargočoahkkimat iešguđet bálvalusfálliid gaskkas	Buoret pasieantajohtu	Jođus
SD 3.4 b	Suohkan háliida lámčit dili vai sii geat háliidit orrut ruovttus besset dahkat dan nu guhká go sáhttet	Nannen ruovttubálvalusa	Jođus
SD 4.1 a	Sámegiell lasáhus buohccedivššáriidda ja doaktáriidda	Báikálasáhus	Čađahuvvon
SD 4.1 a	Fokus sámi biepmuide	Biebmo fállu	Čađahuvvon
	Beaivefálaldat olbmuidemeansadávddain, atná buot aktivitehtain ja mátkkiin vuodđun sámi giela ja kultuvrra	Jahkeplánat, vahkkoplánat	Čađahuvvon
	Beaivválaš doaimmas lea sámi kulturipmárdus guovddázis	Jahkeplánat, vahkkoplánat	Čađahuvvon
	Eanas bargiin lea sámi giella- ja kulturipmárdus	Virgádanproseassain virgádit olbmuid geain lea dát gelbbolašvuohta	Jođus
SD 4.1 b	Dearvvašvuoda ja fuolahus ohcá doarjaga addimis joatkkaohpu min bargiide geain lea sámi giella- ja kulturgelbbolašvuohta	Bajiduvvon gelbbolašvuohta	li čađahuvvon
SD 4.2 c	Ávžžuhit mánáid, nuoraid ja ollesolbmuid leat aktiivvalaččat falástallamis	Álbmotdearvvašvuoda iskkadeapmi	Jođus

SD 4.5 a	Dearvvašvuohta ja fuolahus lea posiitiiva dasa ahte joavkkut ja searvvit sáhttet ordnet aktivitehtaid iešguđet ossodagain	Fitnanbálvalus ja eará aktivitehtat	Jođus
SD 4.5 b	Jahkásaš ovttasbargočoahkkimat servviiguin ja joavkkuiguin	Čoahkinreferáhtat ja doaibmaplánat	Belohakkii čađahuvvon
SD 5.1 c	Dearvvašvuohta ja fuolahus lámhá dili nu guhkás go vejolaš dasa ahte bargit besset oassálastit boazodollui	Eambo duhtavaš bargit	Jođus
SD 5.2 d	Ovttasbargošiehtadus Guovdageainnu joatka- ja boazodoalloskuvllain álggahit Dearvvašvuođafágabargi oahpu	Lasihit fágaoahppan olbmuid oasi	li čađahuvvon
SD 5.3 a	Dearvvašvuohta- ja fuolahus bargá lasiheami dievdbargiid oasi	Dievdduid oassi dearvvašvuođa ja fuolahusas	Jođus
SD 6.1 a	Buohkat geat váldet oktavuođa dearvvašvuođain ja fuolahusain galget deaivat gelbbolaš mielbargiid geat máhttet gulahallat sámegillii ja dárogillii	Váidagiid oassi	Jođus
SD 6.1 b	Dearvvašvuohta ja fuolahus bidjá gáibádusaid dasa ahte čálgoteknologiija galgá heivehuvvon sámegillii	Čálgoteknologiija hupmá sámegiela	Jođus
SD 6.2 a	Lasihit virggiid bálvalusdárbbuid ja eiseválddiid lámkagáibádusaid mielde	Bargiid lohku	Jođus
SD 6.2 b	Ráhkadit geasuheaddji bargosajiid	Lasihit ohcciid logu virggiide	Jođus
SD 6.2 c	Galget bálvalusberošteaddji bargit	Beaggin	Jođus
SD 6.3 a	Indiviidavuđot bálvalusat addojit ja juolluduvvojit indiviida dárbbuid mielde gč. rámmavuogádaga ja lága	Váidagiid lohku	Čađahuvvon
SD 6.3 b	Ruovttusiiddu ovddasvástideaddjit geat ođasmahttet dan	Ahte ruovttusiidu ođasmahttojuvvo	Belohakkii čađahuvvon
SD 6.3 c	Olmmošaddjás ja informatiiva bargit	Ássiidiskkadeapmi	li čađahuvvon
SD 6.3 c	Informatiiva ruovttusiidu	Ássiidiskkadeapmi	Jođus

SD 6.3 d	Dearvvašvuohta ja fuolahus heiveha bálvalusaid dárbbu mielde	Váiddaáššit	Čađahuvvon
SD 6.4 a	Leat mielde ráhkadeamen miellagiddevaš bargosajiid main leat ovdánahttinvejolašvuođat	Mielbargi-iskkadeapmi	li čađahuvvon
SD 6.4 b	Geavahit rievttis kompássa rievttis sajis	Mielbargi-iskkadeapmi	li čađahuvvon
SD 6.4 c	Buohcanjávka čuovvoleapmi	Buohcanjávkan-statistihkka	Belohakkii čađahuvvon
SD 6.4 c	Báktehárjji lášmmohallanlatnja	Buohcanjávkanstatistihkka	Čađahuvvon
	Heivehit bargobeavvi ovttaskas bargái nu guhkás go lea vejolaš	Mielbargiiskkadeapmi	Čađahuvvon
SD 6.4 d	Báلكá, oahpahus ja ovdánahttinvejolašvuođat	Turnover	Jođus
SD 6.4 e	Seamma báلكá seamma barggu ovddas	Báلكá vrd. tariffa	Čađahuvvon

ONANIS GEAHČADEAPMI MIHTUID OLAHEAMI STÁHTUS HÁRRÁI DÁN JAGÁŠ BUŠEAHTA JA DOAIBMAPLÁNA EKTUI:

Mihttu: Kvalitehta/ovdáneapmi

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Multidosa		X	Ruovttubuohccedikšun báhcán, bargu joatká 2024:s.
Elektrovnalaš diehtolonohallan	X		Joatkkafokusa dán bargui, bohtet álelassii ođđa nátionála láidestusat.
Ollesáiggekultuvra		X	Belohakkii čađahuvvon. Fuollaguovddáš, orrunkollektiiva ja MOBG leat váldán atnui ođđa vuorrobargoortnega
Ovttasbargošiehtadus Gaska-Finnmárkkku D-FACT joavku. Osolaččat: NAV, Sámi klinihkka, ja Porsáŋggu, Gáŋgaviikka, Davvesiidda ja Guovdageainnu suohkanat	X		Flexible Assertive Community Treatment (FACT) lea modealla mii fállá divššu olbmuid duodalaš psyhkalaš vigiiguin madda dárbbasa bastevaš ja ovttastahton bálvalusaid.

Mánáidkoordináhtor		X	Virgi almmuhuvvon ja fáladat sáddejuvvon, dát olmmoš ii váldán vuostá virggi. Bargu gávdnat molssaevttolaš čovdosiid.
--------------------	--	---	---

Mihttu: Geavahit eambo sámegiela

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Sámegiel gáibádus almmuhusteavsttain	X		Gáibádus biddjo buot almmuhusteavsttaide.
Oktavuohta čálgoteknologiija lágideddjiiguin sámegiela dáfus	X		Ohcalit sámegiel válljenvejolašvuodaid čálgoteknologalaš rusttegiin čalmmustahttin dihte dárbbu.

Mihttu: Effektiviseren/digitaliseren

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Elektrovnnalaš uksalásat		X	Oston, muhto eai váldon atnui.
Elektrovnnalaš faktureren dikšo- ja fuollabálvalusain		X	Bargu álggahuvvon 2023:s, čađahuvvo 2024:s.
Glup		X	
Digi Troms og Finnmark	X		Suohkan lea mielde Digi Romssa ja Finnmarkku fierpmádagas, dát bargu joatká 2024:s.
Digitála ruovttu čuovvoleapmi		X	Suohkaniidgaskasaš ovttasbargu Hámmerfeastta suohkaniin, Davvenjárgga suohkaniin ja Hámmerfeastta buohcceviesuin. li čađahuvvon váilevaš doarjjaruđaid geažil.
Smarthus-prošeakta	X		Prošeaktaovttasbargu Áltá suohkaniin. Lágidan konferánssa buot Finnmarkku ja Davvi-Romssa suohkaniidda.

REHKETDOALLOLOGUT 2023

	2023 rehketdoallu	2023 Rev. bušeahtta	2023 mearriduvvon bušeahtta	Erohus	2022 rehketdoallu
Olggosgollu	179 294 586	151 113 806	128 020 022	-28 180 780	156 518 020
Sisaboahtu	-54 905 322	-30 044 068	-29 984 000	24 861 254	-46 415 806
	124 389 264	121 069 738	98 036 022	-3 319 526	110 102 214

Kommentárat mearkkašahhti erohusaide loguin gaskal jahkebušeahhta ja jahkereketdoalu:

Lassánan bálvalusdárbu ja bargoveahkahástalusat leat dagahan badjelgeavaheami 2023:s mii lea kr. 28 180 780,-.

Suohkan lea ožžon lassidietnasiid lassánan bálvalusdárbbuid, eanet buohcanjávka go vurdojuvvon, eanet dálkkasvuovdimiid, eanet fástabálkádoarjagiid ja eanet geavatkeahthes diimmuid BPA ortnegis geažil mat leat mákson ruovttoluotta – mii oktiibuot dahká kr 24 861 254,-.

Dát mielddisbuktá netto lassigeavaheami 2023:s mii lea kr. 3 319 526,-

Kommentárat mearkkašahhti erohusaide suohkanstivrra premissain juolludemiid geavaheami ektui: 2023 bušeteremis ii leat váldon vuhtii lassánan bálvalusdárbu.

Eará bealit: Rekrutterenhástalusat lotnolagaid alla buohcanjávkamiin lea váldosivvan go ollu leat geavahan sadjásaččaid, liigevehkiid ja badjeláiggi.

SISDÁRKUN:

Oanehis stáhtus ovttaga sisdárkunbarggus

- Ofelaš lea váldon atnui, mii lea oassin suohkana sisdárkunbarggu vuogádagas.
- Rutiinnat ja prosedyrat mat ovttagas leat fuobmát spiehkastemiid/láhkarihkkumiid/láhkaásahusrihkkumiid (sihkkarastit ahte politihkalaš mearrádusat čađahuvvojit, ahte resurssat adnojit beaktiit ja ahte bálvalusain lea buorre kvalitehta):
- Fápmudusnjuolggadusat
- Sisdárkunvuogádat spiehkastanvuogádagain
- Rutiinnat dieđihit ja giedahallat spiehkastemiid
- Sisaoastinpolitihkalaš njuolggadusat
- Njuolggadusat ja rutiinnat dieđihit moaitteahhti dilálašvuodaid bargosajis
- Ehtalaš njuolggadusat

Čilgehus mot spiehkasteamit ja riska spiehkastemiide lea čuovvoluvvon ovttagas:

- Lagamus jodiheadđji čuovvola spiehkasteami mii vuostáiváldo spiehkastanvuogádagas
- Kvalitehtajoavku tertialalaččat geahčada spiehkastemiid

Stáhtalaš bearráigeahčču 2023:s

- Bargobearráigeahčču čađahii bearráigeahču ruovttubálvalusas. Fáddán lei DBS, ja addojedje 9 gohččosa.
- Buot 9 gohččosa leat čovdojuvvon ja giddejuvvon 07.04.2023.

DBS

Oanehis stáhtus ovttadaga DBS barggus

Bargodearvvašvuodabálvalusa jahkeraporta.

2023 vuodđopáhkka.

Dát bálvalusat ledje sihttojuvvon vuodđopáhkii 2023:s:

- Suodjalanvuorru Fuollaguovddázis ja buohcciviesus. 6 diimmu. li čađahuvvon. Šihttojuvvon 2024:s.
- Kurssa eastadit veahkaválddi ja veahkaválddi áitagiid. Čađahuvvon.
- Rávendiimmut leat geavahuvvon veahki addit Bargobearráigeahču gohččosa ektui, čuovvolit bargiid, čielggadit bargosadjeárvoštallamiid ja juohkit kursaduodaštusaid.
- Dearvvašvuodadárkkisteapmi 5 bargis jodihangottis. Čađahuvvon
- Dearvvašvuodadárkkisteapmi 11 bargis Orrunkollektiivvas. 7:s ledje dieđihan. Čađahuvvon.
- Dearvvašvuodadárkkisteapmi 8 bargis gievkkanis ja doavtterstašuvnnas. 5:s dieđihan. Čađahuvvon
- Dearvvašvuodadárkkisteapmi psykiatriijabálvalusas. Čađahuvvon.
- Ergonomiijakurssa ruovttubálvalussii. 7 diimmu sirdojuvvon. Čađahuvvon 2024 ođđajagimánus.

Evttohusat 2024 ángiruššansurggiide.

- DBS - oahpahus jodiheadđjiide ja suodjalusáittardedđjiide, BBL §§ 3-5 ja 6-5 olis.
- Riskaárvoštallan áigeguovdilis bargobirasfáktoriin, gustovaš láchkaortnegiid mielde.
- Joatkit bargame systemáhtalaččat buohcanjávkamiin- ja čuovvunbargguin.
- Ain fokus bisuhit buori psykososiála bargobirrasa doaimmas. Fállat bargiide individuálalaš ságastallamiid DSB – ráđđeaddiin dárbbu mielde.
- Systemáhtalaš ja mearrediđolaš bargodearvvašvuoda goziheapmi riskavuloš bargiin, 2024:s dát guoská gárrendillebargiide, ruovttubálvalussii ja ruovttubuohccedikšumii.
- Álgoveahkkekurssa válljejuvvon ossodagaide, dasa maid gullá váibmovuolggageaddjikurssa.

Kursaoassálastin.

- Suohkan lea 2023:s čađahan siskkáldas DBS - kurssa. Oasseváldelistu ja kursaduodaštus lea sáddejuvvon hálddahussii maŋŋel kurssa.

Dilleraporta ja čađahuvvon bargu.

- Ovttagas ledje 7 diimmu buorin jagi loahpas. Diimmut sirdojuvvojit ja gessojit 2024 vuodđopáhkás eret.

ALLA EHTALAŠ STANDÁRDA

Oanehis stáhtus ovttagas barggus sihkkarastit alla ehtalaš standárdda. Bajilgovva doaimbajuiin mat lea álggahuvvon ja doaimbajui mat plánejuvvojit álggahuvvot sihkkarastit alla ehtalaš standárdda

Ehtalaš vuodđu lea oassin suohkana kvalitehtavuogádagas ja galgá personálačoahkkimiin oahpisin dahkkot buot suohkana bargiide.

Ehtalaš vissui gullet:

- Ehtalaš njuolggadusat, álbmotválljejuvvon áirasiidda, jodiheddjiide ja bargiide.
- Buorre ovttagasdoaimman, ovttagasdoaimmannjuolggadusat ovttagasdoaimmamii gaskal politihka ja hálddahusa.
- Neahttaoktavuohta (Pákoblet) njuolggadusat suohkana bargiide geavahit sosiála mediaid geavahepmái.
- Min gaskkas, vuogádat suohkana bargiide
- Jodiheaddjevuogádat, mii vurdojuvvo buori jodiheames.

Dearvvašvuotta- ja fuolahus hálddaša eanas oasi suohkana resurssain, ja berošta das ahte hukset luohttámuša álbmogii. Ja ahte bálvalusat mat addojit leat nu riektá ja vuoiggalaččat bálvalusaid juolludanbagadusa ja dearvvašvuotta- ja fuollalága olis.

STÁHTUS POLITIHKALAŠ MEARRÁDUSAIN

Ovttagas galget raporteret suohkandirektivii politihkalaš mearrádusaid čađahemiid birra. Buot politihkalaš mearrádusat mat leat áššemeannuduvvon ovttagas galget čállo raportii, maidai stáhtusa das mii lea čađahuvvon:

Lávde-goddi ja áššer	Mearrádus dáhton	Áššenamma	Stáhtus	Doaimma-huvvon dáhton
Vuorráid-ráđđi 07/19	21.03.19	Diabetesbuhccedivššár	Jođus	
Vuorráid-ráđđi 15/22	11.10.22	Aktivitevrravirggi		

SST 31/23	22.06.23	Hálddašanreivišuvdna – Ovttasdoaiman olggosčálihan gearggus pasieanttaid dáfus	Čada-huvvon	22.06.2023
SST 32/23	22.06.23	Heaittihit bargolávdegotti – dearvvašvuohta ja fuolahus	Čada-huvvon	22.06.2023

MIELBARGIT – BUOHCANJÁVKAN

Ovttadaga buohcanjávkan						
Kvartála	Ollislaš jávkan %			Oanehisjávkan % (bargoaddi perioda)		
	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut
1	18,02	19,33	9,24	5,99	5,95	6,25
2	19,08	18,99	19,65	6,88	7,06	5,74
3	14,91	15,82	10,45	8,08	8,39	6,55
4	20,78	21,75	14,52	7,99	7,59	10,58
Dán jagi	18,33	19,15	13,26	7,15	7,14	7,26

Oanehis stáhtusgeahčadeapmi:

Mihttu lea vuolidit buohcanjávka vuollel 10 %:i.

2023 buohcanjávkan lea 18, 5% das lea oanehisbuohcanjávkan 7,3 %. Dát lea vuosttaš jagi maŋŋel pandemija ahte buohcanjávkan lea unnon. 2022 buohcanjávkan lei 20,23 %.

Čadahuvvon doaibmajut:

Ovttasbargu bargodearvvašvuođabálvalusain ja NAV bargoeallinguovddážiin. Jođiheddjiide ja bargiide leat dollojuvvon kurssat.

Lohku čadahuvvon mielbargiságastallamiin dán jagi:

Mielbargiságastallamat leat belohakkii čadahuvvon, ovttadagas ii leat leamašan nákca čadahit buot mielbargiságastallamiid 2023:s.

Dáhton	Vuolláičála
26.03.24	Kent Ailo Hætta

	Karin Hætta Suohkanjodiheddji
--	----------------------------------

Suohkandirektevrra diehtu ruovttoluotta:

Dearvvašvuoda- ja fuolla lea 2023:s čađahan ja álggahan ollu biddjojuvvon mihtuid. Sii rahčet bargoveagain ja earenoamáš hástaleaddji lea leamaš ahte sis eai doaibmajodiheddjit buot doaimmain.

Ovttat dat lea ožžon su. 23 milj. bušeahtamuddema hálddašanoanddas, liikká sis leat 28 milj. eanet golut juolluduvvon bušeahta ektui. Okta oassi lea njulgejuvvon ii -bušeterejuvvon dietnasiiguin, veaháš badjelaš 24 milj.. Dearvvašvuoda- ja fuolla lea ovttagain okta mii ferte nagodit vuolidit doaimma vai suohkan oažžu ekonomii ja mii lea eambo balánssas. Dát guoská diehtelasat buot dietnasiid bušeteremii, muhto maidái goluid geahpideapmái.

Dás maid mearkaša jodiheddjit fertejit geavahit dán jagáš doaibmaplána reaidun dasa mii galgá čađahuvvot dán jagi, ja raporterejuvvo bures konkrehta biddjon mihtuid ektui.

26.03.2024	Karin Hætta
Dáhton	Suohkandirektevra

NAV-SOSIÁLA JAHKERAPORTA

EKONOMIJIAPLÁNA/DOAIBMAPROGRÁMMA/DOAIBMAPLÁNA

Stáhtus mihtuid olaheami hárrái

Oanehis geahčadeapmi:

- a) doaimma mihtuid olaheami stáhtus ja eará ii - ekonomalaš bealit main lea mearkkašahtti mearkkašupmi suohkanii, dahje fylkagildii dahje áššiide
- b) bealit mat leat dehálaččat árvoštallat ekonomalaš ovdáneami ja dili, ja váldá go ekonomalaš ovdáneapmi ja dilli vuhtii dan ekonomalaš doaibmannávcca guhkebuš áigái

Suohkan-plana servvodat oassi 2017 - 2030	Doaibmabidju	Mihtidan-indikáhtor	Boađus	Bušeahtta	Rehketdoallu	2023
SP 1.2 e	Viessomárkan			10 000 000	Máksojuvvon kr.7 173 780,- Dát ii oidno NAV rehketdoalus go dát lea loatna	X
SP 3.2 c	Gárrenmirko-politihkalaš doaibmaplána	Ráhkadit doaibmabijuid ja čađahit daid vai hehte ollu geavaheami gárrenmirkkui n			Rámma siskkobealde	X
SP 4.1 a	Lasihit sámegeiela geavaheami	Ovttáárvošaš bálvalusat sámi álbmogii	Ásahit nationála sámi telefonbálvalusa	li gollu suohkanii		X
SP 6.3 a ja b	Kvalitehta ja digitaliseren	Ásahit suohkaniid gaskasaš	Dohkkehuvvon ja čađahuvvon	Olgguldassat ruđat		X

		ovttasbarggu				
--	--	--------------	--	--	--	--

OANEHIS GEAHČADEAPMI MIHTUID OLAHEAMI STÁHTUS HÁRRÁI DÁN JAGÁŠ BUŠEAHTA JA DOAIBMAPLÁNA EKTUI

Mihttu: Kvalitehta/ovdáneapmi

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Komentárat
Sisdáarkun ekonomalaš veahkki	X		
Sisdáarkun Vealgerávven	X		
Sisdáarkun Vealgebargu	X		
Gárrenmirkoplána ođasteapmi		X	Gárrendili ja psykiatriijabálvalusa ovttastahttima leat guorahallame
Orrundoarjja	X		
Álggahanloatna – ohcat álggahanloana viessobáŋkkus viidáset lonemii	X		
Alkohola juhkamušaid vuovdin ja dárjudeapmi – áššemeannudit njuolggadusaid mielde	X		
Vuovdin- ja dárjudandárkkisteapmi		X	Eai leat čađahuvvon buot dárjudandárkkisteapmi nugo ovdal jávkama geažil.
Bargoguvllot geavaheaddjičuovvoleapmi	X		Bargguhemiid lohku unnu
Bargobiras	X		Mis lea leamaš stuora fokus bargobirrasii. Čađahan

			kártema ja ráhkadan doaibmaplána
Unnidit buohcanjávka	X		Nav:s lea obbalaččat unnán jávkan, muhto unnán bargit addet stuora proseanttalaš váikkuhusaid

Mihttu: Geavahit eambo sámegiela.

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Buot geavaheaddjit ožžot, jus háliidit, bagadallama sámegillii	X		Buot NAV bargit leat sámegielagat
Sámegiella válljejuvvo geavahangiellan buot oktavuođain	X		

Mihttu: Effektiviseren/digitaliseren

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Nav lea áibbas digitála	X		

EKONOMIJA

REHKETDOALLOLOGUT 2023

	2023 rehketoallu	Rev. Bušeahta	Mearriduvvon bušeahta	Avvik	2022 rehketoallu
Olggosgollu	8 896 680	9 169 254	10 320 595	272 574	9 629 424
Sisaboahtu	- 1 281 315	- 996 073	- 755 000	285 242	- 1 429 243
	7 615 365	8 173 181	9 565 595	557 816	8 200 182

Kommentárat mearkkašahhtit erohusaide loguin gaskal jahkebušeahta ja jahkereketoalu:

NAV:s leat leamaš guoros virggit ođđa rekrutterema geažil.

NAV lea bargan suohkaniidgaskasaš ovttasbargguin olles 2023, ja ollu resurssat leat adnon dán bargui. Liigeruđat leat juolluduvvon dán stuora prošehtii ja danin dát eai oidno 2023 rehketdoalus.

7.govva: Govvejuvvon NAV Ávjovári rahpama oktavuodas

SISDÁRKUN

Oanehis stáhtus ovttaga sisdárkunbarggus

NAV:s lea eanas sisdárkun ođastuvvon.

DBS

Oanehis stáhtus ovttaga DBS barggus

NAV čuovvu stáhtalaš DBS-barggu rutiinnaid. Leat sierra plánat ja jahkejuvla dán bargui. Ovttagas lea stuora fokusa sihkarvuhtii ja gearggusvuhtii. Leat maid dái čađahuvvon mielbargiiskadeapmi, ja dáid bohtosiid vuodul lea ráhkaduvvon doaimaplána.

ALLA EHTALAŠ STANDÁRDA

Oanehis stáhtus ovttaga barggus sihkarastit alla ehtalaš standárdda. Bajilgovva doaimabijuin mat lea álggahuvvon ja doaimabijut mat plánejuvvojit álggahuvvot sihkarastit alla ehtalaš standárdda

NAV lea bidjan ollu fokusa dása suohkaniidgaskasaš ovttasbarggu álggahemiin.

STÁHTUS POLITIHKALAŠ MEARRÁDUSAIN

Ovttadagat galget raporteret suohkandirektivrii politiikalaš mearrádusaid čađahemiid birra. Buot politiikalaš mearrádusat mat leat áššemeannuduvvon ovttadagas galget čállot raportii, maidai stáhtusa das mii lea čađahuvvon:

Lávde-goddi ja áššer	Mearrádus dáhton	Áššenamma	Stáhtus	Doaimma-huvvon dáhton
SST 65/23	18.12.23	Isitsuohkanovttasbarggu šiehtadus NAV – bálvalusaid guovdu	Čađahuvvon	01.01.24
Álggahan-loana váldin	18.12.23	Álggahanloana váldin	Čađahuvvon	

MIELBARGIT – BUOHCANJÁVKAN

Ovttadaga buohcanjávkan:

Kvartála	Ollislaš jávkan %	Oanehisjávkan % (bargoaddi perioda)
	Ollislaččat	Ollislaččat
1	12,87	4,60
2	4,65	4,65
3	9,32	9,32
4	7,69	7,69
Dán jagi	8,91	6,28

Oanehis stáhtusgeahčadeapmi:

NAV:s leat unnán bargit, danne buohcanjávkanproseanta bohtá leat badjin vaikko eai leat mánggas eret. Obbalaččat lea unnán jávkan NAV:s.

Čađahuvvon doaimbijut:

Mielbargiiskadeapmi – doaimmaplána

Lohku čađahuvvon mielbargiságastallamiin dán jagi:

3 ságastallama 4 vejolaš ságastallamiin

Dáhton	Vuolláičála
07.04.24	Berit Annette Hætta Suohkanjođiheaddji

Suohkandirektevrra diehtu ruovttoluotta:

NAV lea čađahan mihtuid mat leat biddjon 2023:s, vaikko ollu jagis adnui ráhkkanahhtit bargiid prosessii oktiibidjat dan guovtti kontuvrra NAV-Ávjovárrái.

Bušeahhtamuddemis, lea NAV geahpidan dárbbuset ja luvven ruđa ođđasisjuohkimii, dasa lassin leat golahan unnit go muddejuvvon bušeahhta, dat lea buorre hástalusaid ektui mat mis leat leamaš servodagas ja mat sáhttet mielddisbuktit stuorát dárbbu sosiálaveahkkái.

NAV čuovvu stáhta hoidduid ollu iežas vuogádagain, sihke stáhtalaš bargiide ja suohkanlaš bargiide.

NAV-kontuvrras leat eanet suohkanlaš barggut go ollu eará NAV-kontuvrrain, nugo earret eará: dárjunlohpi, guossohanlohpi, álggahanloana ovddasvástádus, gárrendillekonsuleanta, mii dahká Guovdageainnu NAV-kontuvrra veaháš eambo suohkanlašžan go eará unna NAV-kontuvrraid.

28.04.24	Karin Hætta
Dáhton	Suohkandirektevra

Stáhtus mihtuid oláheami hárrái

Oanehis geahčadeapmi:

- a) doaimma mihtuid olaheami stáhtus ja eará ii-ekonomalaš bealit main lea mearkkašahti mearkkašupmi suohkanii, dahje fylkagildii dahje áššiide
- b) bealit mat leat dehálaččat árvoštallat ekonomalaš ovdáneami ja dili, ja váldá go ekonomalaš ovdáneapmi ja dilli vuhtii dan ekonomalaš doaibmannávcca guhkebuš áigái

Suohkan-plana servvodat -oassi 2017 - 2030	Doaibmabidju	Mihtidanindikáhtor	Boađus
1.1 a FN 3, 9, 11, 13	Suohkanoasseplána Márkan (2024) ja Máze (2022), ja KBA-1	Viessosajiid ja ealáhusviessosajiid lohku	38 viessosaji, 13 ealáhusviessosaji
1.1 b FN 11	Ođđa viessosadji	Geasuheadđji viessosajit	38 viessosaji
1.1 c FN 3, 9, 11, 13	Márkan ja Máze suohkanoasseplána	Lohku viessosajiin ja ealáhusviessosajiin, ja maid rivttesdimenšonerejuvnon infrastruktuorra	Máze jođus, ja Márkan biddjo ovdan ovdagoddái 2024:s
1.2 a FN 3, 9, 11, 13	Nannet plánema	% lohku ođđasisjuogadeapmi LNFR-areálas	li makkárga doaibmabidju
1.2 b FN 3, 9,11,13	Nannet areálaplánema ja eanandoallohálddašeapmi	Oassi eanandoalloeatnamis mii ođđasisjuogaduvvo	li makkárga doaibmabidju
1.2 c	Nannet areálaplánema, rutiinnat mohtorjohtolatlága dispensašuvnnaid birra	Geavahuvvon areálaid ja mohtorjohtolatlága dispensašuvnnaid lohku	Ođđa rutiinnat hálldahussii leat ráhkaduvvomen. Ođđa rutiinnat bohtet gasku 2024
1.2 d	Nannet areálaplánema KBA1	Viesuid čoahkkisvuhta, guovddáža lagasvuhta ja mehter infrastruktuorra	Čađahuvvon. prošeakta

1.2 e	Nannet areálaplánema, Máze ja Márkan suohkanoasseplána	Áššemeannudanáigi, geavaheddjiidsearvan, lohku huksengárvis viessosajiid	Jođus
1.2 f	Ovttasbargu KBS:n	Viessolohku	Ovttasbargu KBS:n ásodagaid oastima oktavuodas 2023:s
1.2 g FN 3, 9,11,12,13	Nannet areálaplánema, KBA1, Márkan suohkanoasseplána	Viessosajiid ja ođđa lokálaid lohku	38 viessosaji, ealáhusviessosaji
1.2 h FN 3, 9, 12, 13	Nannet areálaplánema, Márkan suohkanoasseplána	Lohku barttain caravanbisánansajiin	li makkárge doaibmabidju
1.2 i	Ođđa skohterlahtut, beaktilis dispensašuvdnameannudeapmi	Lohku dispensašuvnnain, skohterlahtuid guhkodat	Ođđa rutiinnat leat ráhkaduvvomen. Ođasteapmi lea dingojuvvon
1.2 k	Nannet huksenáššemeannudeami ja areálaplánema	Lohku duhtavaš geavaheddjiin	Ođđa organiseren go oastá bálvalusaid geahččaluvvo
1.3 a	Bálvalus ássiide	Áššemeannudanáigi geavaheddjiidsearvan, lohku huksengárvis viessosajiid	Dáinna bargojuvvo jotkkolaččat
1.3 b FN 11	Viessosajit sámi dárbbuid mielde Šilten sámegilli	Viessosajiid sturrodat Lohku sámegiel šilttain	Mielde regulerenráhkadeamis
1.3 c FN 3, 9, 11, 13	Nannet areálaplánema ja Márkan suohkanoasseplána	Lohku sámi “lanjain”	li makkárge doaibmabidju
1.3 e FN 3, 9, 11,12,13	Márkan suohkanoasseplána, heivehit areála KBA1:s	Lohku gávpeguovddážiin	li makkárge doaibmabidju
1.4 a FN 3, 9, 11,12,13	Areálaplánen, KBA1, suohkanoasseplánat	Lohku molssaevttolaš enøk-gálduin	li makkárge doaibmabidju
1.4 b FN 3, 9, 11,12,13	Enøk-doaibmabidju suohkanlaš visttiin ENØK 2020	Proseantta unnideapmi el-rávdnjegeavaheamis	Doaibmabidju lea mearriduvvon. Álggaheapmi gasku 2024
1.4.c	li makkárge doaibmabidju		
2.1.c	Ovdaprošeakta ođđa mánáidgárdái	Ođđa mánáidgárdi	Prošeakta lea jođus
2.3.c FN 11	Ovttasbargu KBS:in Várret areála ásodatvistái KBA1:s	Viessolohku	li makkárge doaibmabidju
3.2 a)	Nannet areálaplánema	Buoridit álbmotdearvvašvuoda	Plánabarggu siste
4.1 a FN 11	Ovdaprošeakta ođđa mánáidgárdái	Duohtandahkkojuvvon prošeavttat	Buot leat jođus

4.2 b	li makkárge doaibmabidju		
4.2 c FN 3, 9, 11,12,13	Nannet areáplánema		
4.3 b	Prošeakta lea mearriduvvon, johtilis áššemeannudeapmi regulerenplánas	Áššemeannudanáigi	Suohkanis leat resurssat meannudit plánaid vurdojuvvon áigegeavaheami mielde
4.5 a & b FN 3, 9, 11, 12, 13	Nannet areáplánema	Lohku ovttasbargoprošeavttain	Suohkanovttasbarg u Kárášjogain
5.1 c FN 3, 9, 11, 12, 13	Nannet areáplánema KBA1 Márkan ja Máze suohkanoasseplána	Lohku bargosajiin	li makkárge doaibmabidju
5.2 a	Eanandoallo-hálddašeapmi Detnui	Ođđa álggaheamit	li makkárge doaibmabidju
5.2 b FN 3, 9, 11,12, 13	Nannet areáplánema KBA1 Márkan ja Máze suohkanoasseplána	Lohku produseanttain	li makkárge doaibmabidju
5.2 b FN 3, 9, 11, 12, 13	li makkárge doaibmabidju		
5.2.d	li makkárge doaibmabidju		
5.3 a	li makkárge doaibmabidju		
5.3 c FN 3, 9, 11,12,13	Nannet areáplánema Geavaheddjiid mielváikkuheapmi	Lohku johtuibiddjon doaibmabijuin	Ráđđádallamat geavahuvvojit dál dávjá. Buorit gulaskuddanprosea ssat čađahuvvojit
6.1 a FN 11	Virgáibidjamat	Lohku sámeielagiin	Vuoruhuvvo buot virgáibidjamin. Suohkanlaš njuolggadusat čuvvojuvvojit
6.1 b ja c	li makkárge doaibmabidju		
6.2 a, b ja c FN 3, 9, 11, 12, 13	Nannet areáplánema	Olmmošlassáneapmi	KBA1 lea ásahuvvomin
6.3 a, b ja c	Gelbbolašvuodalokten Informašuvnna háhkan Njuovžilis gulahallan Digitaliseren	Ássiid - iskkadeamit	Čađahuvvon KPS oktavuođas
6.3 d	Gelbbolašvuodalokten	Geavaheaddji - iskkadeamit	li makkárge doaibmabidju

6.4 a-e	Gelbbolašvuodálokten Personálapolitihkka Virgelohpenjuolggadus Bákkápolitihkka Delegašuvdna- njuolggadus Resursagávdnu	Mielbargiiskadeamit Buozalmasvuodájávkkan	Jotkkolaš bargu +A1:D44
---------	---	--	----------------------------

ONEHIS GEAHČADEAPMI MIHTUID OLAHEAMI STÁHTUS HÁRRÁI DÁN JAGÁŠ BUŠEAHTA JA DOAIBMAPLÁNA EKTUI:

Suohkana nannensuorggit 2023:s leat kvalitehta/ovddideapmi, muhto mii áigut ain čalmmustahttit beavttálmahttima/digitaliserema, geahpedit buozalmasjávkkama, bargobirrasa, eanet sámegeahtta geavaheami. Geassemánu 22. beaivvi 2022 mearridii suohkanstivra ahte proševttat skuvla, KBA1, demansabáikkat ja Máze suohkanoasseplána galget vuoruhuvvot ovdal eará proševttaid. Skuvla lea geargan, KBA 1 lea jođus huksengárvviss viessosajiide čakčat/dáivvet 2024, Máze suohkanoasseplána lea álggahuvvon ja biddjovuvvon oktii suohkanplána servodatoassái. Dearvvašvuhta ja fuolahus bargá demansabáikkiiguin.

2023:s ledje plánejuvvon dušše moadde ođđa investerenproševtta. Investerenproševttat mat ovddiduvvojedje ledje dušše doaibmabijut maidda lea dárbu. Dat proševttat mat eai loahpahuvo 2023:s, sirdjovvojit 2024:i ja dan maŋŋel.

Ulbmiliid vuodul leat mearriduvvon doaibmabijut maid čađahanvuogi ja ovddasvástádusa galgá juogadit. Lea dehálaš deattuhit ahte doaibmabijut mat leat čilgejuvvon doaibmaplánas ja ekonomiiaplánas, ja mearriduvvon politihkalaš láidestusat dahket dušše oasi teknihkalaš ovttaga bargohivodagas. Váldooassi ovttaga resurssain manná beaivválaš doibmii, mii ii čilgejuvvo doaibmabidjun doaibmaplánas dahje ekonomiiaplánas.

Vuosttaš tertiála 2023 báinnii suohkandirektevrra heaitima ja maŋŋitáiggi váikkuhusaid dieđihanáššis ovdal dan. Skuvlaproševtta válddii stuorra oasi ovttaga resurssain ja nu šattai olles 2023:s. Proševttat eai álggahuvvon nugo lei jurdda. Proševtta lea doaibmabidju mas lea ráddjejuvvon viidodat, ja čađahuvo oktii olahat dihte dihto ulbmila vissis áige- ja resursarámmaid siskkobeaide, ja linjáorganisašuvdna ii leat dimenšonerejuvvon stuorát proševttaide.

Ovttagas lea buorre buvttadeapmi doaibmabargguin. Ovttagat lea a-jour mángga suorggis ja bargá dál sihkkarastit buoret bálvalusaid ja riektesihkarvuoda ássiide. Sáhtta namuhit ahte sierralobiid ja plánaáššiid lohku lea olu lassánan, huksenáššit ožžot guhkit áššemeannudanáiggi jagi mielde ja dohko biddjojit johtui doaibmabijut, kártadoaimmahat ja vuodđodieđut ođasmahttojuvvojit dađistaga, ain ohcalit viesso- ja ealáhusviessosajiid jna. Lea váldon atnui ođđa álbotčoavddus plánaid ja kártadieđuid várás, Arealplaner.no lea váldon atnui ja dát čoavddus addá buot geavaheddjiide mealgat buoret bálvalusaid.

Čađahan dihtii juhkkovuvvon bargguid almmuhuvvojedje guokte proševttavirggi, gaskaboddosaš 3-jagáš virgi huksendoaimmas ja nubbi fas čáhce- ja rufesuorggis. Virgái eai biddjon olbmot go dárbu rievddai dađistaga. Virgi almmuhuvvo ođđasit rievdaduvvon sisdoaluin.

Ovttagat lea maŋimus jagiid ođđasis organiserejuvvon. gč. notáhta maid suohkanstivra meannudii geassemánu 2018. Dálá dilli lea áibbas earálgan go moadde jagi dás ovdal, muhto lea

mearkkašan veara ahte ovdáneapmi manná mihá njoazibut go leat ođđa geatnegahttojuvvon doaimmat mat leat viidát earret go doaimbarggut. 2026 rájes leat suohkanat láhkageatnegahttojuvvon dohkkehit eananmihtideddjiid. Ođđa gáibádusat miellidiskademat ahte suohkan dárbbáša eanet bargiid surggiin mihtideapmi, geodieđut ja areálaplánen. Dát dagaha ahte lea dárbu loktet gelbbolašvuoda mii váikkuha ovttaga doaimbamušehhtii. Árvvoštallojuvvot mángga organisatuvrralaš doaimma čovdin dihtii dán.

Eanandoallohálldahus doaimmá bures go oastá eanandoallobálvalusaid Deanu gielddas.

Lei ásuohkan ovttaš doaimbáasa viessodoaimma ja bassiid várás, mas maiddái oasseáigevirggit leat mearkkašahhtti geahpeduvvon. Dát miellidiskademat ahte geavahuvvojedje unnit sadjásaččat ja bargguid čovdimis lei stuorát dávggasvuhta. Dán organiseremis lea dál garra deaddu ja ovddeš vuoittuid geavaheapmi lea máhcahuvvon. Odne ii leat huksendoaimmas ulbmillaš doaimbavuodđu mii doarju suohkana vuodđodoaimmaid beaktillis doaimma. Bargobiras lea vearáskan, jođiheapmi lea šaddan váddáset ja juohke bargi oázžu unnit čuovvoleami ja bagadallama. Doaimmagolut leat maiddái lassánan eanet go livčče galgan.

Čáhce- ja rufe doaimma ja bajásdoallama hárrái leat ain hástalusat. Nu go čáhce- ja rufeguovllu váldoplánas bohtá ovdan, de ferte virgáibidjat doaimmaoamasteaddji vai sáhtá čovdit čáhce- ja rufeguovlluid doaimmaid. Earret eará gáibiduvvo suohkana váldorusttegis olles virgi. Dát lea vuhtiiváldojuvvon ekonomalaš rámmas mii lea biddjojuvvon eaktun váldoplánas.

Čáhce- ja rufeguovllu váldoplána čájeha ahte vurdojuvvon ahte divvagat lasihuvvojit jahkásaččat 5,4% lassin dábbalaš haddegoargnumii bohttevaš jagiid. Geavadis dát mearkkaša ahte **divvagat lasihuvvojit birrasiid 7,5% gitta 9% rádjái jahkásaččat**, sorjavaš haddegoargnumis. Čáhce- ja rufe váldoplána čilge dárkileappot bohttevaš investerendárbbuid, doaimmadási ja bargoveaga. Suohkanstivra lea dohkkehan čáhce- ja rufe váldoplána geassemánus 2022. Vai sáhtá bidjat johtui váldoplána doaimbajagiid, de galgá dán mielde virgáduvot prošeaktajođiheaddji.

Virgi almmuhuvvui 2023, muhto ii šaddan virgáibidjan dannego eai lean doarvá dohkálaš ohccit. Virgi almmuhuvvo ođđasit, rievdaduvvon dárbbuiguin, giđđat 2024.

Fágasuorggis areálaplánen, plánaáššemeannudeapmi, juohkináššit, mihtideapmi ja matrikkelfievrrideapmi lea bargonoađdi leamaš nu stuoris ahte dat lea čuohtán áššemeannudanáigái, ja erenoamážit adreassaprošektii. Suohkanstivra lea mearridan ahte KBA 1 guovlomuddema bargu ja Máze suohkanoasseplána galget vuoruhuvvot. Čujuhuseprošeakta lea vuoruhuvvon 2023, muhto ain lea ollu bargu mii ferte dahkkojuvvot oktanaga dábbalaš doaimmain. Bargu galggašii vuosttaš beaivvi rájes leat prošeaktaorganiserejuvvon sierra resurssaiguin.

Suohkana visttiid máttasdoallan lea bázahallan. Buot suohkana visttiide lea ráhkaduvvon máttasdoallanplána. Mañimus jagiid leat doaimma- ja máttasdoallanbarggut vuoruhuvvon eret vuorddekeahces lassibargguid ektui ođđa vuodđoskuvlla prošeavtta oktavuodas. 2023:s lei maiddái nu.

Luottaid ektui leat mánggaid jagiid investeren ollu. Ollu suohkanlaš luottat leat ođasmahttojuvvon asfálttain. Buot gáhttačuovvgat Guovdageainnus molsojuvvojedje 2023:s, lea maid čađahuvvon olu bargu sajáiduhhtit geatnegahtton elrávdnjemihtideddjiid buot suohkana gáhttačuovvgaide.

Mihttu: Kvalitehta/ovdáneapmi

Doaimbajagut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Ovttasdoaimman ovttagaid rastá.	Jođus		Doaimbajagut hábmejuvvojit oassin miellibargiidiskademas

Movt šaddat eanet bevtolaš			
Bargat viidáset suohkana ruovttusiidduin	Jođus		Lea ásahuvvon ruovttusiidojoavku mas leat 3 olbmo geat oktilaččat barget ruovttosiiddu sisdoaluin
Bargat viidáseappot rutiinnaiguin iežas bargosurggiin oktan málat beaktilat áššemeannudeapmái	Jođus		Dát lea oktilaš bargu mii čađahuvvo buot fágasurggiin
Siskkáldas telefodnarutiinnat. Gii vástida maid ja jus ii vástiduvvo, maid de bargat	Jođus		Lea bargojuvvomen bajilgovain ja dat lea gárvvís 1.tertiálas 2024

Mihttu: Geavahit eambo sámegeiela

Doaimbabiijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Eanet sámegeiela geavaheapmi	Jođus		Dat lea oktilaš bargu

Mihttu: Effektiviseren/digitaliseren

Doaimbabiijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Ovddidit bálvalusaid vai lea beaktilet doaimma ovttadagas iešguđet bargguid, bargguid čađaheami ja digitaliserema ektui	Jođus		Dát lea joatkevaš proseassa mii lea jođus. Surggiin kárta-, mihtideapmi-, čáhci-, rufe- ja luoddasurggiin leat dahkan digitalisereninvesteremiid mat addet ávkki. Váikkuhusat leat buoret kvalitehta, buoret bálvalusat ássiide ja ealáhusaide, ja luvvejuvvon áigi eará láhkageatnegahttojuvvon doaimmaide mat eai leat čađahuvvon ovdal

DOAIMBABIJUT HÁLDDAŠANPROGRÁMMAS JA 2023 BUŠEAHTAS:

Doaimbabiijut	Čađahuvvo čuovvovaččat	Plánejuvvon čađahuvvot
Iešguđetlágan bálvalusaid oktii lokaliseren	Čoahkkin guoskevaš suohkanjođiheddjiiguin ja kárten dárbbu mielde	Bargu ii leat ovdánan kapasitehta geažil

Čáhci- ja rufe: (iešgoasttádus)		
Guovdageainnu váldočáhcerusttet, Prošeakta 63207	<p>Ođđa váldočáhcerusttega čielggadeapmi. Rambøll lea bálkáhuvvon joatkit prošeavtta.</p> <p>Gávdnat ođđa gáivuid ovdal dohkkeheami.</p> <p>Jođus. Bissehuvvon dan botta go vuordá prošeaktajodiheadji virgáibidjama.</p>	
Ođđa pumpastašuvdna Boaronjárggas	Doaibmabidju lea gárvvisin prošekterejuvvon. Entreprenevra lea virgáiduvvon. Lea sorjavaš suohkanstivrra liigejuolludeamis	2.jahkebeali 2024
Doaibmakontrolla čr, loahpaheapmi	Doaibmagoziheapmi lea sajáiduhhton ja álggahuvvon	Válbmejuvvon
Čáhcerusttega sihkkarastin	Kárten lea gárvvís. Áigut sáddet fáladatjearaldaga cuoŋománus/miessemánus	Gárvvís čakčat 2024
Viessodoaibma:		
Máze bajásšaddanguovddáš	<p>Doaibmabidju plánejuvvo álggahuvvot 2023:s gilvvuin ja fáladatvuoruin.</p> <p>Prošeavtta diŋgojedje ovdal jagi 2023. Diŋgojumi čuoovvoleapmi lea maŋŋonan buozalmasvuoda geažil</p>	2024
ENØK 2020 KST PS 21/19	<p>Čadahit enøk-doaimmaid suohkanis, gč. suohkanstivramearrádusa. Doaibmabidju ii leat čadahuvvon kapasitehtahástalusaid lassibargguid geažil ja lassibarggut skuvlaprošeavtta oktavuodas jna.</p> <p>Čadahuvvo áigodagas 2024-2026. Dat eaktuda eanet siskkáldas resurssaid prošeaktii.</p> <p>Dál leat bálkáheamen konsuleanttaid ráhkadit energijjaseastinraportta bargoplána.</p>	2026

Ođđa hyhtta mii bohtá vuvdojuvvon hyhta sadjái Silisávžžis	Ferte ráhkadit ođđa referánsajoavkku ja háhkanbargu álggahuvvot. Doaibma ii vuoruhuvvon 2023:s	
Ođđa doaibmabása huksendoibmii	Cegget ođđa doaibmabása huksendoibmii. Bargu joatká čielggadit láigohanvejolašvuođaid, fáaldataImmuheapmi gárvvisin 2023 giđa. Bargu ádjána guhkit go eaktuduvvon. Gárvvisteapmi manjduvvon unnimusat 1 jahkái. Viidáset proseassa lea jurddašuvvon doaibmabása buollima loahparehkega bohtosa hálddus.	2026
Optihkalaš sirren ealáhusvistti: Rihpačorgen suohkanlaš visttiin. Ollislaš čoavddus doappargieđahallamii	Bargu álggahuvvon, gilvovuođu ráhkadeapmi, ja fáaldata dokumeanttat álggahuvvon. Bargu joatká 2024:s	
Bajásdoallanplána	Čađahan doaibmabijuid gč. bajásdoallanplána rámma siskkobealde. Stuorát bajásdoallan sáhtta gáibidit liigeruđaid. Doaibmabijut plána ektui šaddet sierra doaimmat. Konkrehta doaibmabijut ovdanbiddjot suohkanstivrii 3. tertiálas.	
Luodda/Rihpačorgen/ ráhpi/birasgáhtten:		
Investerendoaimmat Johtolatsihkarvuohta – Fylkkasuohkanlaš johtolatsihkarvuođa - ruđat 2023, kr. 320 000,- leat juhkkjuvvon 2022 ovddas. “ Vázzin- ja sihkelastingeaidnu Diehtosiida”	Bidjat haddefállui go opmodatdilálašvuođat leat čielggaduvvon ja čorgejuvvon. Dát ii leat vuos čielggaduvvon ja danin lea manjduvvon mearritmeahtun áigái.	Eahpesihkar.

Bajásdoallat ja asfalteren suohkanlaš luottaid, SS PÁ 53/19	Asfalteret suohkanlaš luottaid SS mearriduvvon plána olis. Guovlavuohppeluotta asfalteren lea vel báhcán.	Medio 2024
Ođđa doappar- ja ráhpeláhkaásahus	Searvan bargojovkui. Álgoevttohus juridihkalaš árvvoštallamii	2024
Náránaš- luodda ja šaldi	Gulahallagoahtit 2 ruvkefitnodagain ja dahkat ođđa šiehtadusa/nannet boares šiehtadusa geavahit šalddi ja luotta geađgelaiggohagaid oktavuodas. Bargu ii leat vuoruhuvvon maŋŋel go suohkanstivra mearridii ii várret ruđa dasa.	Mearritmeahtun
Ođđa luodda- ja luoddabajásdoallan - plána	Ráhkadit ođđa luoddabajásdoallanplána, gustovaš 2025 rájes. li álggahuvvon buohcanjávkkama geažil. Maŋiduvvo 2024 rádjái	
Luondduhálddašeapmi/ Huksenášši/plánan ja mihtideapmi/eanan - doallu		
Jávrefierbmun - lánkaásahusa ođasteapmi, Guovdageaidnu	Bargu álggahanmutter. Ovdánanplána ráhkaduvvo 1. tertialas 2024.	Geassemánnu 2024
Prošeakta ásahit geahččaleami mohtorjohtolagas almmolaš hálddašanlága mielde	Bargguin lea bargame láigohuvvon konsuleanta. Gárvvistuvvo 2024 geassemánnui.	Geassemánnu 2024
Guorahallat Guovdageainnu suohkana skohtermáđijaid	Suohkanstivra bivdá guorahallat skohtermáđijaid 1 Ákšomuotki – Gohteluoppal, máđija 2 Guovdageainnus Geađgejávraí ja máđija Gahččanjávraí ja máđijaid 26, 23 ja 21, ja guorahallat ávžžuhusa vuolidit leahtu 30 km/diimmus. Ovdánanplánaevttohus ráhkaduvvo ja suohkanjođiheaddji dohkkeha dan 1.tertiala lohppii 2024.	2024

<p>2022/316-2 Loddenortnega joatkin – giđđalodden – Guovdageainnu suohkanis</p>	<p>Bargu hálddašanplánain lea báhcán. Gárvvistuvvo ovdal 2024 miessemánu</p>	<p>2024</p>
<p>Meahcceaheami plána, kultuvrra, árbevieru, meahcceaalahusa ja guovllu gullevašvuoda ektui</p>	<p>Dán plána diŋgon lea suohkanlaš plánastrategiijas ja gárvvistuvvot galggai 2021:s. Ođđa gárvvistanáigemearri šaddá 2024:s. Áššemeannudeaddji ráhkada ovdánahttinplána man suohkanjođiheaddji dohkkeha 1.tertiála lohppii 2024.</p>	
<p>Kárttaid ođasmahttin VA-kárttat Elveg (Nasionála luoddadiehtobánku) Suohkankárttat Arealplaner.no Láhttokárttat</p>	<p>Buot suohkaniin leat muhtun kárttat maid lea geatnegahtton bajásdoallat oassin Geovekst-šiehtadusas. Dát lea jotkkolaš bajásdoallan.</p> <p>ČR-kárta (čáhci- ja rufe) lea min suohkan ráhkadan, muhto ii leat dievaslaš. Jagis 2023 biddjojuvvo fokus mihtidit/merket ČR-rusttegiid mat eai leat vuos mielde ČR-kárttas.</p> <p>Kártabásas elveg lea suohkana ovddasvástádus bajásdoallat dieđuid ja kártii merket suohkana luottaid, bálgáid, vázzin- ja sihkkelgeainnuid, geaidnohehttehusaid ja eará. Dát lea jotkkolaš ođasmahttinbargu, muhto lea dárbu geahčadit kártadieđuid mat leat odne.</p> <p>Kommunekart lea kártaportála gos suohkana kártadieđuid oaidná, ja dát buoriduvvo vel eanet 2023:s</p> <p>Arealplaner.no álggahuvvui 2023 geassemánus, ja suohkan deavdá dál plána- ja huksenlága gáibádusaid ollislaš digitaliserejuvvon plánaregistora dáfus.</p> <p>Suohkana láhttokárttat lea boarrásat. 2023:s bargojuvvo buoridit daid kvalitehta ja fállat láhttodieđuid Kommunekart bokte. Muhtaskohterláhtuid ođasmahte Kommunekarttas 2023 cuoŋománus.</p>	<p>Čađahuvvon 2023:s. Bargu joatká 2024:s</p>

	<p>Rabas bievlamáđijat bohtet kártan Kommunekartii ovdal suoidnemánu 1.b.</p> <p>Ođđa ja ođastuvvon ássiidčoavddus Kommunekarttas gárvánii 2023 cuoŋománu. Dieđut dan birra biddjojedje suohkana ruovttusiidui.</p>	
<p>Čujuhusprošeakta Guovdageainnus</p>	<p>Gisline ásaheapmi automáhtalaččat rehkenastit čujuhusgaskkaid lea čađahuvvon. Nammalávdegoddi lea čoahkkinnastán ja evttohan luoddanamaid luottaide mat leat fárus dán háve. Gulaskuddama áigemearri lei guovvamánu 24.b.. Ovdagoddi dahká loahpalaš mearrádusa.</p> <p>Nammamearrádusa maŋŋá álgá čujuhusmearrádusaid sádden buot čujuhusárvosaš visttiide.</p>	<p>Jođus. Prošeakta lea guhkkinn eret loahpahuvvon ja joatkašuvvá guhkit áigái otná resurssaiguin.</p>
<p>Matrihkkala ođasmahttin</p>	<p>Jođus bargu mii joatká nai 2023:s.</p> <p>Dát lea jotkkolaš bargu. Divvumat dahkkojit dađistaga go fuobmát daid. Mii leat geahčadan listtuid main leat opmodagat maid FeFo háliida sihkkut, ja leat váldán daid mat váilot. Mii leat maid jotkkolaččat bargan meattáhusaid divvut Kártadoaimmahaga listtuin. Maŋemus listtus ledje Kártadoaimmahagas 3089 vistti mat galget divvojuvvot. Man guhkes áiggi dat váldá eat vuossáđi dieđe dál. Dán mii geahčadit dađistaga go bargu ovdána. Bohtet leat olu visttit main mis ii leat bajilgovva, ja dakkár oktavuodáin šaddet viežžat dieđuid vistteaiggádis.</p> <p>Guovdageainnu suohkanis leat ollu opmodagat main váilu man báikkis dat juste leat matrihkkalis (105 gáhppálaga), ja vel eanet opmodagat main váilot čielggaduvvon rájít (550 gáhppálaga). Eahpečielga rájít, hehttejit dáid opmodagaid ovddideami, go doaibmabijut dájvja gáibidit čielggaduvvon rájiiid. Lea veadjemeahttu mihttu otná bargoveagain mihtidit buot rájiiid suohkanis. Dakkár bargu gáibida vásedin eananmihtideaddji gii dušše</p>	<p>Joatká 2024:s</p>

	<p>bargá dainna, ja ádjána unnimusat 5 jahki (meroštus). Dakkár bargu buktá nai lagas ovttasbarggu eanamolsunrivttiin ja Stáhtaarkiivvain.</p> <p>Molsuma oktavuodas ođđa kártastandárdii FKB5, de suohkan ferte divvut muhtun meattáhusaid ovdal miessemánu. Molsun FKB5:i dahkkui 2023 miessemánus. Teknikkalaš lea ožžon meattáhuslisttuid sáddehusaid ja lea divvon daid.</p>	
<p>Investeren: Opmodatarkiiva. Kr 200 000,-</p>	<p>Digitaliseret opmodatarkiivva. Dahkat šiehtadusa olgguldas lágideddjiin mii sáhtá dahkat barggu min ovddas. Arkiiva searvá dán bargui.</p> <p>Leat váldán oktavuoda bálvaluslágideddjiiguin oažžut haddefálaldagaid. Arkiiva ja IT ferte searvat árvvoštallan dihte arkiivabálvalusa. Bargu ádjána go šaddá gaskkohagaid bargat dainna.</p>	
<p>Márkana suohkanoasseplána</p>	<p>Suohkanstivra lea dingon barggu Márkana ođđa suohkanoasseplánain. Proseassa álgá 2024 gaskamuttus ja plánejuvvo leat gárvvisin 2028:s.</p>	2028
<p>KBA1</p>	<p>VVA prošekteren jođus.</p> <p>Guovllumudden dohkkehuvvon, ovdánanplána ráhkaduvvon. Viessosajit huksemii gárvásat čakčat/dálvet 2024.</p>	2024 Gaskamuttus
<p>Máze suohkanoasseplána</p>	<p>Bargu álggahuvvon 2022:s. Plána ii sáhte ođastit, ferte ráhkadit ollislaš plána VČ:in daningo plána lea dohkkehuvvon boares láchkaortnegis (1997)</p> <p>Servodatoassi bidjá láidestusaid plánii.</p>	2026
<p>Phl. 12.14 Plánarievdadus Hánnomaras ealáhusguovlu ja Loaŋkodievvá</p>	<p>Hánnomaras ealáhusguovllus galgá dahkkot muddenrievdadus vai mudde sisa 2-3 ođđa industriijahuksensaji (Sátnejodiheddji dingojupmi). Dasa lassin galgá Loaŋkodievás dahkkot muddenrievdadus vai čohkke orrunviessoguovllu ja ráhkada ođđa</p>	2024

	viessohuksensajiid (Ovdagotti dinggojupmi).	
Klinihkalaš šibitdoavtterpráksis – ođđa háhkan	Gustovaš šiehtadus lea nohkan ja ferte dahkat ođđa háhkama. Álggaheapmi ferte dahkkot farggamusat. Finnut lea dingon gilvočađaheami. Čađahuvvo 2024 njukčamánu.	2023 Njukčamánu

EARÁ DOAIMMAT DOAIMMAS 2023, HÁLDDAHUS BIDJAN:

Doaimmabiju	Čađahuvvojit ná	Plánejuvvon čađahuvvot
Sisdávkun	Ráhkadit, atnuiváldit ja čuovvolit siskkáldas rutiinnaid vai sihkkarastá stabiila ja rievttis bálvalusbuvttadeami. Rutiidnačilgehus ráhkaduvvo bargguide matrihkallága hárrái. Bargojuvvo rutiidnačilgehusain adresseremii	Jotkkolaš
Ruovttusiidu ja IKS/Intraneahhta	Suohkana ruovttusiidu galgá jotkkolaččat ođasmahttot. Juohke ovttas lea ovddasvástádus iežas suorgái.	Jotkkolaš
Bušeahttadárkkisteapmi	Bargiid eambo searvvahit bušeteremii, bušeahthačuovvolemái ja raporteremii. Searvvaheapmi ja ovddasvástádusdahkan bušeahtha ektui. Bargu vuosttašduođašteaddjin lea dehálaš ja sin ferte organisašuvnnas čuovvolit gelbbolašvuodaovddidemiin	2.tertiála
Ehtalaš njuolggadusaid geahčadeapmi	Geahčadeapmi kontorčoahkkimis	2.tertiála Čađahuvvon
Fápmudusnjuolggadusat	Geahčadeapmi kontorčoahkkimis ja dasto geahčadit ovttaga rutiinnaid ja fápmudusaid	2.tertiála Čađahuvvon
Oastinpolitiikalaš njuolggadusat	Geahčadeapmi das mii lea mearriduvvon ja digaštallat mot daid galgá čuovvut	2.tertiála Čađahuvvon
Barggus geavahit eanet sámegeala	Ordnet sámegeielkurssa sidjiide geat háliidit dan. Movttiidahttit nanu fágaolbmuid váldit sámegeielkurssa ja geavahišgoahhtit sámegeiel sániid dakkaviđe go álget bargui	Birra jagi

EKONOMIJA

REHKETDOALLOLOGUT 2023

	2023 rehketdoallu	Rev. bušeahtta 2023	Mearriduvvon bušeahta 2023	Avvik	2022 rehketdoallu
Olggosgollu	73 795 437	55 463 905	51 795 941	- 18 331 532	65 809 030
Sisaboahu	- 40 330 531	- 24 479 602	- 24 360 364	15 850 929	- 38 599 585
	33 464 906	30 984 303	27 435 577	- 2 480 603	27 209 445

Ovttadaga liigegolaheapmi lei 2 480 000 ruvno. Lei váldoáššis viessodoaimmas gos ledje olu eambo mátsadoallamat 2023:s go daid ovddit jagiid go dalle lei mátsadoallan unnimusas ja elrávdnjegolut lassánedje; 1 400 000 ruvno badjel rievdaduvvon bušeahta. Buhtisvuodasuorggis lei bušhterejuvvon seastin jahkái 2023. Boađus čájeha ahte 2023:s geavahuvvui 800 000 ruvnu eanet bassanbargui go 2024:s. Muđui geavahuvvui eambo suohkanlaš luottaide, go golahedje eambo Náránaš šalddis (490 000) ja luonduhálddašeamis go lei eambo doaibma skohterluottaid geažil.

Iešgoasttáduš: Iešgosttádušnjuolggadusat eaktudit ahte badje- ja vuollebáhcagat dábálaččat máksojuvvojit ruovttoluotta dahje máksojuvvojit viđa jagi sisa.

Čáhci: Maññekalkureren čájeha vuollebáhcaga mii lea 320 738. Loahpas jagi lea iešgoasttádušfoanda 276 889 ruvno.

Rufe: Maññekalkureren čájeha vuollebáhcaga mii lea 310 324. Loahpas jagis lea iešgoasttádušfoanddas 1 597 709 ruvno.

Doapparčorgen: 2023 maññekalkuleren čájeha 1 209 150 ruvno vuollebáhcaga. Loahpas jagis lea vuohhtimis vuollebáza mii lea 774 540 ruvno. Sivvan vuollebáhcagii lea ahte 2024 1. kvartála golahuvvui 2023:s, ja ahte dat ii njulgejuvvon 2023:s.

Bázahus: 2023 maññekalkuleren čájeha 223 837 ruvno vuollebáhcaga. Loahpas jagis lea iešgoasttádušfoanddas 22 763 ruvno.

Ruhtten: Maññekalkureren čájeha vuollebáhcaga mii lea 475 548. Loahpas jagis lea iešgoasttádušfoanddas 276 889 ruvno.

Kommentárat mearkkašahhtit erohusaide loguin gaskal jahkebušeahta ja jahkerekhetdoalu:

Rievdadus bušeahtas, maññel 1 150 000 ruvdnosaš bušeahtaregulerema, el-rávnnji/olju ektui lei 1 052 000 ruvnu. Elrávdnjegolut leat lassánan 100% jagi 2022 rájes gitta 2023 rádjai. Jagi 2023 geavahuvvo 3 300 000 ruvnu eanet el-rávdnji go jagi 2022. Dát lasáhus ii leat váldojuvvon mielde 2024 bušhttii ja danne sáhhtá šaddat dárbu bušeahtareguleremii 2024 nuppi jahkebealis.

Kommentárat mearkkašahhti erohusaide suohkanstivrra premissain juolludemiid geavaheami ektui:

2023 lei jahki go viessodoallu fas álggii doaibmat eanet go dábálaččat. Dát jahki šattai ođđa áigi maññil 3 jagi dehálaš doaibmabargguid vulosvuoruhemiin. Dan geažil golahuvvui doibmii eanet go bušhterejuvvon jahkái 2023.

Oanehis stáhtus ovttaga sisdárkunbarggus

Teknikkalaš ossodahkii gullet čáhcefuolaheapmi, Duolvačáhci ja ráhpi, Visttiid ja opmodagaid doaibma ja mátasdoallan, Buhtistanbálvalus, Viessohoiaddárbálvalus, Huksenáššemeannudeapmi, Mihtidanbálvalus, Matrihkkafievrrideapmi, Kártadoaimmahat/GIS, Areálahálddašeapmi (suohkanplánat, muddenplánat ja dispaáššit), Suohkana luottat ja sajit, Johtolatsihkarvuotta, Nuoskkideapmi, Ođasmahttin, Meahcebálvalus oktan Sierralobit mohtorjohtolatlága vuodul, Eanadoallobálvalus, Birasčuovgatoardnasertifiseren ja Šibitdoavttirbálvalus.

Ulbmil lea fállat bálvalusaid dain surggiin main lea alla etihkalaš standárda.

Ovttagas lea lávga organiseren, go suohkana jođiheaddjis lea bargiid ovddasvástádus olles ovttagas. Fágasurggiin čáhci ja duolvačáhci ja viessodoaibma, lea juohkehaččas sierra fágaovddasvástideaddji. Eará surggiin lea suohkanjođiheaddji fágaovddasvástideaddji.

Stáhtalaš bearráigeahču bohtosat: li leat leamaš stáhtalaš bearráigeahču jagi 2023.

Rutiinnat ja prosedyrat mat ovttagas leat fuopmášuhttit spiehkastagaid/láhkarihkkumiid/láhkaásahusrihkkumiid (sihkkarastin dihtii ahte politihkalaš mearrádušat čađahuvvojit, ahte resurssat geavahuvvojit beaktilit ja ahte bálvalusain lea buorre kvalitehta): Dán suorggis eai leat ásahuvvon formálalaš rutiinnat earret dan ahte dat váldojuvvojit mielde doaibmaplánemii ja raporteremiidda.

Čilgehus movt ovttagat lea čuovvolan spiehkastemiid ja spiehkastanváraid: Spiehkasteapmi čuovvoluvvo vuosttažettiin siidaguoibejeaddjidárkkisteami bokte, ovttagas bargoskihpáriiguin.

Rutiinnat/jahkejuvla ja riskavuđot siskkáldas dárkkisteapmi: ležas rutiinnat eai leat ásahuvvon.

Siskkáldas dárkkisteami árvvoštallan ja buorideapmi (čálalaš meannudanvuogit) mat leat čađahuvvon ovttagas: Siskkáldas dárkkisteapmii lea fáddán jahkásaš fágadeaivvademiin.

DBS

Oanehis stáhtus ovttaga DBS barggus

Systemáhtalaš DBS-bargu Suodjalusgeahččama, kártemiid ja dárkkistemiid hámis. Vuogádatdoaimmat nugo riskaárvvoštallamat ja revišuvnnat. DBS/IK-vuogádagat árvvoštallan; stáhtus, spiehkastat ja váilevašvuodát.

Hemis searvá jahkásaš suodjaludgeahčču ovttagas. Jahkái 2023 gustojit visttit ja vuojadanálddis Mázes. Dát ii dahkojuvvon 2023:s ja árvvoštallojuvvo ođđasis 2024:s.

Rávven ja ráđdeaddin Rávven systemáhtalaš DBS-bargguid (siskkáldas dárkkisteapmi), bargobirrasa, bargodearvvašvuoda, fidnubuhtisvuoda, eronomiija ja suodjalusbargguid birra. Rávven buozalmasjávkkama oktavuodas ja veajuiduhttinbarggu oktavuodas, ja riidduid gieđahallama oktavuodas, psykososiála diliid oktavuodas ja AKAN/gárrenávdnasiid oktavuodas. Rávvet lanjaid, rusttegiid ja buvttadanproseassaid rievdeamei oktavuodas. Konsultašuvnnat bargomediinnalaš čuolbmačilgehusaid birra. Čuovvoleapmi go balahuvvo fidnovihki, buozalmasjávkkama oktavuodas, ja go čujuhuvvo mediinnalaš ovttagobargoguimmiide.

Ráđđeaddin juohke telefuvdna, e-boasta, jietna/govva. Konsultašuvnnat/čoahkkimat kunddariin. Konsultašuvnnat/čoahkkimat Hemis AS fitnodagas. Konsultašuvnnat fysioterapevttain. Go lea dárbu viiddis veahkkái, de galgá soahpat konkrehta veahki lassi bálvalussan.

VA ja Viessohoaiddárat sáhttet iežaset barggus šaddat eksponerejuvvot gavjii, biologalaš fáktoriidda ja kemikálaide. Bargoaddi lea geatnegahtton fállat čuovvoleami risikoavuloš bargiid dearvašvuodas, vrd. AML § 9-4 ja §4-5, barggu čađaheami lánkaásahus §3-20 ja §6-11, ja vel § 6-11, organiserema lánkaásahusa.

Hemis čađaha bargodearvašvuoda iskkadeami buohccidivššáriin ja doaktáriin, ja dan doaimmaha 7 VA/Viessohoaiddáriin. Praktihkalaš sivaidda geažil ii čađahuvvon dat 2023:s ja lea danne sirdojuvvon 2024 rádjai.

ALLA EHTALAŠ STANDÁRDA

Oanehis stáhtus ovttadaga barggus sihkkarastit alla ehtalaš standárdda.

Bajilgovva doaimbajuin mat lea álggahuvvon ja doaimbajuin mat plánejuvvot álggahuvvot sihkkarastit alla ehtalaš standárdda:

Gieldda nana ehtalaš standárda addá vuodu ássiid luohhtámušii ja buori beaggimii. Lea dehálaš, ahte ássit leat oadjebasat das, ahte suohkan fuolaha oktasašvuoda buoremus áššiid, demokrátalaš proseassaid ja báikkálaš válddi rievttalaš doaimmaheami vuodul.

Doaimbajuin mat leat álggahuvvon vuhtiváldin dihtii alla etihkalaš standárdda leat

- Stuora deaddu áššemeannudeddjiid fágalaš sorjjasmeahtunvuhtii dainna ulbmiliin ahte addit bealátkehtes ja vuoiggalaš áššemeannudeami
- Stuora deaddu proseassas - dat mearkaša rivttes proseassa rivttes mearrádussii
- Bissovaš siskkáldas dárkkisteami oktalaš bargu
- Buorre diehtujuohkin ássiide, bargiide ja eará geavaheddjiide ruovttusiiddus ja IKSas/Intraneahtas
- Bušeahttadárkkisteapmi - gozihit almmolaš ruđaid geavaheami
- Etihkalaš njuolggadusat - geahčaduvvojit jahkásaččat
- Delegašuvdnanjuolggadusat - geahčaduvvojit jahkásaččat
- Oastinpolitihkalaš njuolggadusat - geahčaduvvojit jahkásaččat

STÁHTUS POLITIHKALAŠ MEARRÁDUSAIN

Ovttadagat galget raporteret suohkandirektevrii politihkalaš mearrádusaid čađahemiid birra. Buot politihkalaš mearrádusat mat leat áššemeannuduvvon ovttadagas galget čállot raportii, maidai stáhtusa das mii lea čađahuvvon

Lávde- goddi ja áššenr	Mearrádus dáhton	Áššenamma	Stáhtus	Čađahuvvo n
KER 5/18	06.12.18	Vázzinluotta sihkkarastin gaskal Hannomaráža ja E45	Ferte čielggaduvvot dárkileappot	
OG 59/20	15.09.20	Fanasloktenbáikiid ásaheapmi	li leat aktivitehta. Amas stáhtus	
SST 58/21	28.10.22	Skuterluottaid čielggadeapmi Guovdageainnu suohkanis	li álggahuvvon. Álggahuvvo 2024:s	
SST 27/22	22.06.22	Čohkket suohkanlaš doaimmaid ovtta dáhki vuolde	Álggahuvvon, unnán ovdáneapmi bargonávccaidkapasitehta -hástalusaid geažil	2024
SST 35/22	22.06.2022	Árvvoštallat vuovdit suohkanlaš opmodatfitnodagaid	Jurista lea bálkáhuvvon. Mii vuordit juristta cealkámuša ovdal go sáhttit ráhkadit viidáset plána.	2024
OG 4/23	24.01.2023	Mearrádusa váidda – Hilde Evertsena ohcan Finnmárkkuopmodahkii čuoldit eret oasi vuodđoeatnamis heastadollui	Stáhtaháldda-šeadji nannii suohkana mearrádusa. Ášši loahpahuvvui.	28.03.2023
OG 5/23	24.01.2023	Sierralobi muddenmearrádusas – Goavddi sihkkeliidda	Sierralohpi hilgojuvvui	24.01.2023
OG 6/23	24.01.2023	Johan Henrik M Buljo - Ohcan sierralobi márkana suohkanoasseplána plánagáibádusas - Opmodatjuohkin gnr. 3 bnr. 259 viessodoaimmaide	Sierralohpi juolluduvvon. Mearrádus almmuhuvvoi, ášši ii váidaluvvon. Ášši loahpahuvvui.	Váidináige mearri nogai 22.02.2023
OG 7/23	24.01.2023	Mathis Ivan Sara / Silje Katrin Pedersen - Sierralohpohcan suohkanplána areálaoasis – Čuoldit eret oasi viessosajis LNFR-guovllus	Sierralohpi juolluduvvoi	Váidináige mearri nogai 21.02.2023
OG 9/23	21.02.2023	Guovdageainnu vuodđoskuvla - sierralohpeohcan ortnetmearrádusain	Sierralohpi juolluduvvoi	01.08.2023

OG 10/23	21.02.2023	Nils Henrik Siri - Mearrádusváidin - lohpi maid Plánenlávdegoddi lea addán ohccái	Nordlánda stáhtahálddašeaddji lea biddjojuvon sadjásaš stáhtahálddašeaddjin 19.10.2023 rádjái, loahpalaš meannudeapmái	Ovdagotti mearrádus rievdaduvvo i. Loahpalaš mearrádus nannejuvvoi
OG 11/23	21.02.2023	Mearrádusa váidin - ohcan hukset birrajagi ásodaga mii dál geavahuvvo astoáiggeásodahkan (matrikkelkoda 162) ja luoitinlohpeohcan GBN 6/1/226 biehttaluvvoi	Ášši sáddejuvvon stáhtahálddaseaddjái	
OG 12/23	25.04.2023	Álggaheapmi ja plánaprográmma - suohkanplána servodatoassi	Mearriduvvon. Láigohuvvon konsuleanta lea siskobealde áigemeeriid	Juovlamánu s 2024
OG 13/23	25.04.2023	Sierralohpi suohkanoasseplánas - Beaivemátkkoštanbarta Ginalváris	Sierralohpi juolluduvvon.Váidagat leat ain meannuduvvome.	Stáhtaháldd a-šeaddji mearrádus
OG 14/23	25.04.2023	Mearrádus Guovdageainnu suohkana luodnanamaid	Mearrádus sáddejuvvon Sámediggái ja Kártadoaimmahahkii, ja almmuhuvvon suohkana ruovttusiidduin. Nammaduvvon luottaid čujuheapmi gárvána miessemánus 2023.	Ovdal 31.05.2024
OG 19/23	29.06.2023	Ohcan gaskaboddosaš viiddidanlobi ealáhusvisttis viessodoaimmaide GBN 3/565	Juolluduvvon guovvamánu 1. beaivái	
OG 20/23	29.06.2023	Buhtadus buollán ásodagas Boaronjárggas 3 ja 5	Ásodagat leat ostojuvvon buollán ásodagaid buhtadusruđain	Geassemán us 2023
OG 21/23	29.06.2023	Muddenrievdadusat Boaronjárgga muddenplána oasis	Barggu lei dingojuvvon Hinnstein:as. KSS ii jullodan ruđaid bargui juovlamánus 2023:s	Bargu gessojuvvui ruovttoluott a
OG 23/23	29.06.2023	Suohkanplána servodatoasi plánaprográmma	Mearriduvvon	29.06.2023

OG 25/23	29.06.2023	Ann Kathrin ja Kenneth Strifelt - Sierralobi suohkanplána areáloasis - ohcan hukset astoáiggeviesu GBN 12/1/39	Mearriduvvon	29.06.2023
OG 28/23	29.06.2023	Boazodoalloorohat 30B Guovdajohtolat - Váidda mearrádussii - Ovdagotti addinlobi	SF nannii mearrádusa	Mearriduv on
OG 29/23	29.06.23	Nils Henrik Siri - Váidda mearrádussii - "mearrádusa rievdadeapmi ja váidda vuhtiiváldojuvvo"	Nordlándda stáhtahálddašeaddji lea biddjojuvon sadjásaš stáhtahálddašeaddjin 19.10.2023 rádjái, loahpalaš meannudeapmái	Ovdagotti mearrádus rievdaduvvo i. Loahpalaš mearrádus nannejuvvoi
OG 30/23	29.06.23	Fitnodat Skum Familiens Goldin - váidda mearrádussii - sierralobihilgun	Ášši lea sáddejuvvon stáhtahálddašeaddjái loahpalaš meannudeapmái	Mearriduv on
OG 31/23	29.06.23	Almmolaš geahčadeapmi - Habatjávri FB3 ja Biggeskáidi FB2 astoáiggevistiid detálja- mudden	Vuosttaldeapmi - plána ferte gieđahalloyvot vuosttaldeami ektui	
OG 37/23	29.08.23	Intenšuvdnasoahpamuš Meahcceguovddážiin - sámi luonddu- ja kulturguovddáš	Hálddahus oažžu bargun nammadit bargujoavkku mii čađaha viiddis proseassa masa ássit, politihkkárat, ealáhusat ja kultureallin buktet evttohusaid masa kulturviessu galgá geavahuvvot maŋnel go Beaivváš Sámi Našunálateáhter fárreret. Suohkan lea posiitiiva Luonddudálu ásaheapmái, ja áigu dan oktavuodas dahkat soahpamuša dárbblaš areálaid hárrái Luonddudálu ásaheami álggaheapmái. Dán galgá bargujoavku váldit mielde iežas bargui. Suohkana iežas dárbbut galget maid váldojuvvot mielde	29.08.2023

			bargojoavkku bargui. Vuodđoruhtadeapmi stáhtabušehta bokte lea eaktun álggahit šiehtadusa Luonddudáluin.	
OG 38/23	29.08.23	Fitnodat Skum Familiens Goldin - mearrádusa váidda - váiddaášši - ođđa meannudeapmi	Mearriduvvon	29.08.2023
OG 39/23	29.08.23	Bušehttareguleren Skolebuktuotta asfalteren	Asfalterenbargu čađahuvvojit 2024 geasi.	Medio 2024
SST 3/23	30.03.23	Johan Mathis M Sara ja Marit Turi Sara - oastin suohkanlaš viessosajii, gnr. 3 bnr. 197	Mearriduvvon	30.03.2023
SST 4/23	30.03.23	Loahppameannudeapmi - Guovloreguleremat KBA1	Mearriduvvon	30.03.2023
SST 25/23	22.06.23	Čáhce- ja duolvačáhccedivadiid láhkaásahusaid rievdadeapmi	Mearriduvvon	22.06.2023
VL KET 3/23	11.05.23	Lodden 2023 - mearridit loddenáiggiid	Mearriduvvon	11.05.2023
VL KET 4/23	11.05.2023	Ohcámus vahátbáhčit báikalaš goalssiid Čabarašjogas	Mearriduvvon	11.05.2023

MIELBARGIT – BUOHCANJÁVKAN

Ovttadaga buohcanjávkan						
Kvartála	Ollislaš jávkan %			Oanehisjávkan % (bargoaddi perioda)		
	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut
1	13,03	5,78	16,77	6,40	4,86	7,19
2	8,62	12,33	7,28	4,45	8,23	3,09
3	8,81	4,70	11,29	3,18	4,70	2,26
4	11,07	11,1	11,01	4,76	4,76	4,03
Dán jagi	10,45	8,27	11,60	4,72	5,73	4,19

Oanehis stáhtusgeahčadeapmi:

2023 jagá buozalmasjávkan šattai 10,45 proseanttain 9,79 proseantta vuostá 2022:s. Oanehisáigge jávkan lei 4,72%, mii lea unnit go 2022:s. Guhkesáigge jávkan lea oahpes jávkan maid ii lean vejolaš garvit.

Čađahuvvon doaibmajijut:

Ovttadat bargá ođđasisorganiseremiin mii sávvámis váikkuha positiivvalaččat oanehisáigge buozalmasvuodajávkamii.

Lohku čađahuvvon mielbargiságastallamiin dán jagi:

Buot mielbargiidságastallamat leat mañiduvvon vuosttaš jahkebeallái 2024 danin go ovttadagas lea ollu rievdadeamit ja go leat unnán resurssat bargguide.

Dáhton	Vuolláičála
17.03.2024	Sindre Murud Suohkanjođiheaddji

Suohkandirektevra diehtu ruovttoluotta

Teknikkalašovttodagas leat leamaš ollu hástalusat ja unnán bargit. 2023:s besse sii fas álgit dábálaš doibmii ja dieđihuvvo ahte ollu doaibmajijut leat jođus. Ekonomiiaplána ja doaibmaplána ektui lea hástalus gárvvistit barguid mat leat lassin dábálaš doibmii. Dát gusto buot ovttadagaide.

Teknikkalašovttodat oačču su. 4 mill. bušehttareguleremis, ja golut čájehit ahte lea 18 miljovna ruvno lassigolaheapmi mat leat gokčojuvvon sisabođuin veaháš badjel 15 mill mat eai leat bušehterejuvvon Rehketoallu loahpahuvo 2,48 miljovna ruvno lassigoluin. Ii leat buorre go dietnasat ja golut eai biddjojuvvo bušehtii bušehttareguleremiid oktavuodas, dan ferte vuoruhit.

Lea buorre go nu máŋga doaibmajiju leat proseassas, vaikko vel leat ge unnán bargit. Buorre go árvvoštallojuvvo rievdadit ovttadaga organiserema, mii soaitá addit bevtolašvuoda ja seastima.

28.04.24	Karin Hætta
Dáhton	Suohkandirektevra

Stáhtus mihtuid oláheami hárrái

Oanehis geahčadeapmi:

- a) doaimma mihtuid oláheami stáhtus ja eará ii-ekonomalaš bealit main lea mearkkašahtti mearkkašupmi suohkanii, dahje fylkagildii dahje áššiide
- b) bealit mat leat dehálaččat árvoštallat ekonomalaš ovdáneami ja dili, ja váldá go ekonomalaš ovdáneapmi ja dili vuhtii dan ekonomalaš doaibmannávcca guhkebuš áigái

Suohkan-plana servvodat -oassi 2017 - 2030	Doaibmabidju	Mihtidanindikáhtor	Boađus	2023
1.2 j	Váikkuhit servodatsihkarvuhtii	Lohku olggosvuodjimiin	Doalat dásseedit 20-25 juohkke jagi	X
6.3 c	Doaibmi ruhttejeaddji-bálvalus	Lohku duhtavaš ássiin	Báلكadan ruhttejeaddji	X
6.4 b	Buorre psykososiálaš bargobiras	Oassálastit hárhjhallamiidda ja olggosvuodjimiidda	Lea unnán oassálastin hárhjhallamiidda ja olggosvuodjimin	X
6.4 c	Buorre dearvvašvuodaovddidan bargobiras	Dearvvašvuoda iskkadeamit	Buollinveahka lea čađahan dearvvašvuoda-guorahallama dearvvašvuoda-ovddidan doaibman	X
6.4 e	Váikkuhit dásseárvui	Sohkabealjuohku	Buollindoaimmahagas lea ain alla nissondássi	X

2023:s ii čađahuvvon oahppu oasseáiggi buollinveahkáii. Čavga rutiinnat biergasiid, biktasiid, fievruid ja hálla bassamii, buhtisteapmái ja desinfiseremii maŋŋil buolliiid joatkašuvvet. Divodit biillaid ja rusttegiid mat leat boarásmuvvagoahtán leat šaddan dađistaga divraseappot.

Leat ain unnán buollinhárhjhallamat. Mii rahčat váilevaš gelbbolašvuoda geažil muhtun surggiin gos galgašii čađahuvvot hárhjhallan, mii dagaha ahte ferte báلكáhit olggobeale bagadalliid. Dát dovdo ekonomijai.

Buollindoaimmahat lea 2022:s ožžon ođđa fágasuorggi mainna galgá bargat, bártit/ lihkohisvuodát mat čatnasit CBRNE (kemikálalaš ávdnasat, biologalaš ávdnasat, radioaktiiva suonjardeapmi, atomsuonjardeapmi ja buollinváralaš/ bávkkanas kemikálat). Dál ii leat vuos hárbhallan dán fágasuorggis 2023:s, muhto rusttegat leat ostojuvvon suohkangaskasaš ovttasbarggu geažil.

KOMTEK- modula lea dál váldojuvvon atnui. Manjel fálaldatgilvvu oaččui Porsáŋgu buollinsuodjalus A/S fitnodat barggu doaimmahit suohkana ruhtteaddjibálvalusa.

Ruhttet barttaid ii leat vel álggahuvvon.

Leat bearráigeahččan buollinrusttegiid ja ruhtten 750 biihpu 2023:s. Earenoamáš buollinobjeavttat eai leat bearráigeahččojuvvon 2023:s.

ROS-analysa lea gárvvistuvvon. Lea ráhkaduvvon sierra raporta movt buollindoaimmahat doahtala lágaid ja njuolggadusaid buollindoaimmaid DBS njuolggadusaid ektui. Konklusuvdna lea ahte buollindoaimmahat ii ollašuite DBS-gáibádusaid odne.

Lea bargu jođus movt galgá buollinrusttegiid buoridit deavdin dihtii lága HMS gáibádusaid. Bargujoavku galga ee. geahčadiit leago vejolašvuotta čohkket buollinbálvalusa ja huksendoaimmaid (teknihkalaš ovttagas) seamma vistái. Dát bargu manná beare njozet ja buollinbálvalus ohca eara vejolašvuodaid.

Statistihkka

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Buollinčaskadanbarggut	30	12	26	22	23	24	16
Buollinhárbhallamat	6	5	7	5	6	4	5
Ruhttejuvvon biiput	500	400	260	770	0	200	750
Bearráigeahččan erenoamaš buollinobjeavttaid	-	-	0	3	0	2	0

Buollinčaskadanbarggut lea earret eará leamaš:

- 3 ásodagat buollán
- 4 biilalihkuhisvuodá/biilabuollima/dieselsuodđamat
- 5 automáhtalaš buollinvárrehusa (falska alárbma)

Daid manjimus jagiid jahkeraporttain leat namuhuvvon kapasitehtaváttisvuodaid go doaimmat buollimis ja ruhtten dávjá fertejit vuoruhuvvot eret dan geažil go buollinhuavdda buollineastadanbargu ja bargu teknihkkalaš ossodagas ii leat buorebut heivejuvvon. Buollinhuavddas lea 50 % bargu buollinhuavdan ja 50 % inšenevrabargu teknihkkalaš ossodagas. Dát kapasitehtaváttisvuodaid leat ain dál hástalussan.

Buollin的角度 lea leamaš buohccindieđihuvvon measta olles 2023 jagi.

OANEHIS GEAHČADEAPMI MIHTUID OLAHEAMI STÁHTUS HÁRRÁI DÁN JAGÁŠ BUŠEAHTA JA DOAIBMAPLÁNA EKTUI

Buollin- ja ruhttenbálvalusas lea 2023:s dárkkistan measta buot viesuid suohkanis. Kapasitehtahástalusaid geažil eai leat čađahuvvon buollindárkkisteami earenoamáš buollinobjeavttain. Lea stuorra bargu čađahit buollindárkkistemiid.

Mihttu: Kvalitehta/ovdáneapmi

Buollinčaskadanbarggus ferte leat buorre kvalitehta. Dat mearkaša ahte rivttes gelbbolašvuotta ferte leat sajis. Unnimus mearri berre leahkit geatnegahtton oahppu d.d. láhkamearrádusaid ektui.

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Oahpahus		X	Jahkasaš vuodđokurša oasseáiggebargiide

Mihttu: Hupmat eambo sámegeiela

Eanaš buollinčaskadeaddjit hupmet sámegeiela. Go ođđa virggit almmuhuvvojit, de mii vuoruhit guovttegeielalaš ohcciid jus dain muhtun muddui seamma lea seamma gelbbolašvuotta .

Gulahallanoktavuodas sáhttit deaivat olbmuid geat buoremusat gulahallet sámegeilli dahje dušše hupem sámegeiela.

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
Virgádit buollinčaskadeddjiid	X		Vuoruhit sámgielat buollinčaskadeddjiid

Mihttu: Effektiviseren/digitaliseren

Buollindoaimmahagas leat digitaliserenveajolašvuodát bargamušgieđahallanreaidduid ja dihtorgeavaheami eaktui vai álkibut/jođáneappot gávdna báiki gos buollá/ dárbbasit veahki. Beavttálmahttindoaimmat árvvoštallojuvvojit dássedit. Buollindoaimmahat ohca alohii vugiid movt sáhtta oanidit olggošvuodjináiggi ja háhkat rustegiid mat buktet beaktilis buollinjáddadeami/gádjuma, muhto maiddá buollineastadeapmái.

Doaibmabijut	Čađahuvvon	li čađahuvvon	Kommentárat
KOMTEK buollineastadeapmi	X		Váldon átnui

REHKETDOALLOLOGUT 2023

	2023 rehketdoallu	2023 rev. bušeahtta	Mearriduvvon bušeahtta 2023	Spiehkasteapmi	2022 rehketdoallu
Olggosgollu	6 441 029	5 126 496	4 199 000	-1 314 533	5 213 713
Sisaboahu	-1 678 229	-1 010 522	-999 000	667 707	- 1 066 290
	4 762 800	4 115 974	3 200 000	-646 826	4 147 423

Kommentárat mearkkašahhtit erohusaide loguin gaskal jahkebušeahtha ja jahkerekhetdoalu:

Buollindoaimmahat lea geavahan 16% eanet ruđa go bušehterejuvvon, mii vástida 646 826 ruvdnui. Dárbbaslaš reaiduid ja sierragárvvisteami/suodjalanbiktasiid oastin, ja maiddá doalahit boarásnuvvogohtán biilapárkka dohkalažžan, lea eanaš sivvan badjelmeare geavaheapmái. Maiddái bálkápoasttain lea čielggas ahte lea leamaš beare unnán bušehterejuvvon. Dán lea dárbu njulget. Veahá leat seastán go eai leat čađahuvvon plánejuvvon oahpahusdoaimbajijuid ja nu eai leat gártan kursadivadagat.

Rehkedoallu čajeha soames boastu posteremiid.

Golut Persovdnaohccái (personsøker) lei bidjon 11321 bostii, muhto lea máksujuvvon boasta 10550 Buollinárjehusat bokte.

Boasta 13802 IKAF IKS lea boasttut bušehterejuvvon ja livččii baicca galgan bušehterejuvvot bosttii 13510 máksámušat eará suohkaniida (gullá IUA ja CBRNE).

Eará bealit:

Lea áibbas čielggas ahte buollinbálvalusa bušeahtha lea vuollebušehterejuvvon. Juohke jagá bušeahttabarggu oktavođas ferte bušeahtha gáržžiduvvot, muhto rehketoallogajis ferte fas gáržžideami álo fas heivehuvvot bušeahtarievdademiiguin.

SISDÁRKUN:

Oanehis stáhtus ovtadaga sisdárkunbarggus

Doaimma váldobargu, mihttomearri ja organiseren čilgehus: Buollindoaimmahagas lea eastadanossodat ja gearggusvuodaossodat. Eastadanossodat bargá buollineastademiin, nu go ruhtten, bearráigeahččan, ánggirdemiin ja eará bargguiguin mat mielddisbuktet buollinhehttehusaid. Guovdageainnu gearggusvuodaossodagas leat 20 buollinčaskadeaddjit, 5 dain leat bajimus dásis buollindoaimmahagas, ja 7 buollinčaskadeaddjin Mázes. Dát galget gieđahallat buollimiid ja eará sávakeahtes dáhpáhusaid go dat dáhpáhuvvot, ja dasa lassin hárhallat/kuršet/ráhkanit dákkár dáhpáhusaide.

Stáhtalaš bearráigeahču bohtosat: Eai leat čađahuvvon stáhtalaš bearráigeahčut 2023:s.

Rutiinnat ja bargovuogit movt fuobmat spiehkastagaid/láhkarihkumiid/láhkaásahusrihkumiid (sihkkarastin dihte ahte politihkalaš mearrádušat čađahuvvojit, ahte resurssat geavahuvvojit

beaktilit ja ahte bálvalusat leat buorit): Dán suorggis eai leat rutiinnat formaliserejuvvon. Doaimma marginála bušeahtta ja gáržžes fágasuorgi dahká ahte doaimma sáhtá álkit bearráigeahččat.

Čilgehus movt doaimmahat lea čuovvolan spiehkastemiid ja spiehkastanriskavuodaid: Doaimmas ii leat leamaš dieđihuvvon spiehkastat 2023:s.

Rutiinnat/jahkebearráigeahčču ja riskavuđot siskkáldas bearráigeahčču: Dasa eai leat ráhkaduvvon sierra rutiinnat.

Siskkáldas dárkkisteami árvvoštallan ja buorideapmi (čálalaš bargovuogit) mat leat čađahuvvon doaimmas: Leat ráhkaduvvon čálalaš siskkáldas dárkkistanmeannudanvuogit njoammuneastadeapmi koronapandemiija oktavuodas. Dat leat evaluerejuvvon ja ođasmahttojuvvon. Eará čálalaš meannudeamit eai leat čađahuvvon.

DBS

Oanehis stáhtus ovtadaga DBS barggus

Doaimmahat lea ain čavgen HMS-barggu, sihke dan ektui hehttet ahte buollinčaskadeaddjit vidnet sisa mirko- ja suovvagássaidda ja nu eastadit borasdávddaid ja maiddái dan ektui mii guoská duolva/suovvaluvvon biktasiidda/reidduide/biillaide. Dasa leat čielga eastadanrutiinnat.

Muđui čađahit juohke jagi dearvvašvuodadutkamiid buollinčaskadeddjiid gaskas..

ALLA EHTALAŠ STANDÁRDA

Oanehis stáhtus ovtadaga barggus sihkkarastiit alla ehtalaš standárdda. Bajilgovva doaibmabijuin mat lea álggahuvvon ja doaibmabijut mat plánejuvvojit álggahuvvot sihkkarastiit alla ehtalaš standárdda

Doaimma siskkobealde ferte leahkit alla etihkalaš standárdda jus galgá sáhttit doaibmat bures ovttas.

Bargu gáibida ovttasbarggu ja luohttevašvuoda bargiid gaskkas. Dát mihtiduvvo man buorre bargobiras buollindoaimmahagas lea. Buorre ovttasdoaibman galgá maiddái čájehit doaimma mii addá luohttámuša álbmogii, ja mii oaivvildit ahte mii leat lihkestuvvan dainna. Buollindoaimmahagat leat hárjehallan sihke hálddašit dáhpáhusid ja oaččut buori álbmotmeannudeami.

Fáddá geardduhuvvo eaŋkilhárjehallamiid oktavuodas ja nu ain ealáskahttojuvvo.

STÁHTUS POLITIHKALAŠ MEARRÁDUSAIN

Ovtadagat galget raporteret suohkandirektevrii politihkalaš mearrádusaid čađahemiid birra. Buot politihkalaš mearrádusat mat leat áššemeannuduvvon ovttagas galget čállot raportii, maiddai stáhtusa das mii lea čađahuvvon

Lávde-goddi ja áššenr	Mearrádus dáhton	Áššenamma	Stáhtus	Čadahuvvon
SST 57/23	26.10.2023	Ođđa organiseren IUA:s Oarje-Finnmárkkus (Interkommunalt Utvalg for Akutt forurensning)	Čadahuvvon	26.10.2023
SST 73/23	18.12.2023	Bušeahttarievdadeapmi juovlamánus 2023		18.12.2023

- Láhkanuppástus suohkanlágas dagahii ahte suohkaniidgaskasaš ovttasbarggu dagahii ahte IUA ii šat sáhttán leat organiserejuvvon suohkaniidgaskasaš stivrii. Ovttasráđiid IUA suohkaniiguin sohppojuvvui organiseret OUA suohkanlaš bargosearvevuoda (KOF) ođđa suohkanlága vuodul.
- Buollindoaimmahagas šattai nu go vurdojuvvon badjelgeavaheapmi bušehta ektui ja oinnii dárbbu rievdadit bušehta + 600 000 ruvnnuin.

MIELBARGIT – BUOHCANJÁVKAN

Ovttadaga buohcanjávkan						
Kvartála	Ollislaš jávkan %			Oanehisjávkan % (bargoaddi perioda)		
	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut	Ollislaččat	Nissonat	Dievddut
1	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-
Dán jagi	-	-	-	-	-	-

Oanehis stáhtusgeahčadeapmi:

Buozalmasvuodajávkamat buollinčáskadanbálvalusas eai registrerejuvvo. Obbalaš jávkan registrerejuvvo aŋkke, beroškeahhta makkár sivain. Bargit geain lea unnán beroštupmi searvai bargguide, bovdejuvvojit ságastallamii. Okta buollinovdaolbmuin lea leamaš buohccin dieđihuvvon measta olles jagi. Dát buozalmasjávkan lea dattetge registrerejuvvon bargi váldobargobáikkis - teknihkalaš ovttadagas.

Čadahuvvon doaibmabijut:

li oktage.

Lohku čađahuvvon mielbargiságastallamiin dán jagi:

0 ságastallama 27 vejolaš ságastallamiin

Dáhton	Vuolláičála
15.03.2024	Nikken Turi Suohkanjođiheaddji

Suohkandirektevra diehtu ruovttoluotta

Suohkana buollinčáskadandoaimmas lea guhkit áigge leamaš vuollegis bušeahtta. Dát lea dakkár bálvalus mas suohkan ieš ii hábme gáibádusaid, gáibádusat maid buollindoaimmahat ferte čuovvut ja dat čuovvoleamit mákset. Buollinčaskadeapmi lea dakkár bálvalus man ii oainne ovdal go dasa šadda dárbu ja dalle vurdet buohkat ahte bargit máhttet iežaset bálvalusa, ahte sis leat buorit ja rivttes biergasat ja máhttet geavahit daid. Vai galga nagodot dusttet dán, de fertet mii Leahkit realisttalaččat ja oaidnit ahte buollinbálvalusas ferte leat oahppu ja hárhellan, ja ahte sáhttit doalahit rusttegiid buori stáanddas.

Buollinbálvalus lea dieđihan boasttu poastta rehketoalus, dat ii váikkut loahppabohtosii ja lea buollinboavdda ovddasvástádus rievdadit boastuvuođaid. Dasto lea buollindoaimmahat ožžon 927 000 ruvno bušeahttalasáhussan bušeahttareguleremis ja leat liikká 1.3 miljon ruvno badjelmeare gollu bušeahta ektui. Mis lea dattetge veaháš lassánan dienas ja loahpalaččat šattai badjelmeare gollun 600 000,- ru.

Buollindoaimmahat ferte maddái jurddašit earáladje ja searvat dan seastimii maid olles suohkan ferte čađahit, vaikko vel dain leat ge láhkageatnegahttojuvvon ja dehálaš doaimmat maid ferte fuolahit.

28.04.224	Karin Hætta
Dáhton	Suohkandirektevra